

Renasterea

SBÂNĂTEANĂ

ZIAR CETĂȚENESC INDEPENDENT

NR. 155, TIMIȘOARA, SÎMBĂTĂ, 4 AUGUST 1990, 8 PAGINI, 1 LEU

Unitatea dintre oameni prin cultul divin

Mai presus de toate credințele și de toate gîndurile, creștinismul vestește și cultivă unitatea oamenilor de la cea mai mică formă pînă la cea mai înaltă.

Această cultivare a unității se face prin credință că toți suntem fii acelaiași Tată creșc, prin îmbirea lui Iisus Hristos. Care a venit ca pe toți să ne facă frați ai Sâi și prin nădejdea vietii vîsnice, cînd toți avem putința de a fi împreună moștenitori cu Hristos, precum serie Sfîntul Apostol Pavel. Cultivarea unității dintre oameni poate să aibă și alte mijloace, dar cele mai însemnante sunt rugăciunile și slujbele dumnezeiești.

Există un cult divin particular și un cult divin public. Ambele ne sunt de trebuință și sunt lăsată de Domnul nostru Iisus Hristos.

Cultul divin particular constă din rugăciunile și ingenunchierile oamenilor singuratici. Fiecare își are noapte sale suflarești și trupești, bucuriile și negazurile lui. În casa noastră, în gospodăria noastră noi ne facem rugăciunile noastre la începutul și sfîrșitul lucrului, când ne culeam și cînd ne sculam, la mincarea, la piecare și la sosirea dintr-un drum etc. Ne rugăm singuri, aparțe și nevăzut de oameni. Mintitorul Iisus Hristos zice în acest sens: „Iar cînd vă rugăți nu fiți ca fătărmeji căruia le place să răsigați și prin” colțurile uitător, stînd în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor... Tu însă, cînd te rogi întră în cămară și, închizind ușa, roagă-te Tatălui tău care este în avuș și Tatăl tău, care vede în ascuns. Iți va rasplăti pe” (Matei 6, 5-6).

Rugăciunile facute de întreaga lume, deși nu sunt numai ale unui singur ora, fac parte tot din cultul divin particular.

Oricit ar fi de singuri, oricît de inclus, de ascuns, este cu neputință să ne rugăm numai pentru noi înșine! Vînd-nevînd ne rugăm și pentru cei dragi păi. Ca bună sau iată ne rugăm pentru copii, copiii se rugă pentru părinți, soții unii pentru alții etc. Însă singur rugăciunii noastre ne duc și la cei treceți din lumea aceasta. Uneori chiar simțim nevoie ca și alții să se roage cum noi ne rugăm, pentru nașteri, pentru bunastarea sînlelor lui Dumnezeu bisericii pentru înmormîntarea roșilor pămîntului, pentru eliberarea de negazuri, de boale și de răzbună.

În felul acesta, trecem, fară să ne lămăseam de la cultul divin particular la cultul divin public.

De fapt asta ne cere și Domnul nostru Iisus Hristos.

Felul cum Domnul a invățat pe ucenici săi să se roage ne arată că nu putem să ne roagă numai singuri și ascunși și numai fiecare pentru ei ci trebuie să spună Tată nostru, și nu Tată meu. „Tata nostru” este parintele nostru, al tuturor celor de pe pamînt și mai ales, al tuturor celor ce ne rugăm împreună, în același loc, cu un gînd și cu o înină.

Rugăciunea singuraticului e bună și de mare folos, dar nu este de ajuns.

Ce folos ar avea pregătirea miliță individuală a soldatului, fără pregătirea în colectiv, a tuturor soldaților! Întradevar, pregătirea miliță individuală ține de fierară soldat, dar pentru a le da putere adeverărată e nevoie de unitate.

Crestinul nostru este soldatul lui Hristos, soldatul care are de cucerit împărăția cerurilor. și în această luptă este de trebuință unitatea și solidaritatea tuturor.

Mintitorul Iisus Hristos cerea uceniciilor Sai să fie una și să-a rugat Părintelui creșc pentru unitatea lor.

Sfîntii Apostoli și puținii creștini rămași singuri la înălătarea Domnului s-au intors și totu „într-un cuget sărăiu în rugăciune” (Fapte 1, 14). Împreună la rugăciune au fost și cînd Duhul Sfînt S-a pogorit peste ei. Apoi toți creștini dintr-o cetațe se adunau la rugăciune și la împărtășire sau la fringerea pîmii, cum găsim scris la Faptele Apostolilor.

Sfîntii Părinți ai Bisericii noastre au apărat unitatea credinței și prin unitatea în rugăciune la slujbele dumnezeiești. Rătăcirea și abaterea

de la dreapta credință este că și cumi ai rupe hîna Mintitorului Iisus Hristos. Dezbinarea la care duce rătăcirea este însăși slăierea Bisericii, care este trupul tainie al Muntorului.

Poartea înțială bisericescă: „Să ne rugăm lui Dumnezeu și să luăm parte la slujbele dumnezeiesti în toate Dumnele și sărbătorile” s-a dat pentru unitatea în rugăciune.

Și totuși, în zilele noastre sună foarte mulți cei care nu vin la slujba Bisericii și nu participă la Liturghie, seuzindu-se și spunând că se rugă acasă. Însă în felul acesta ne rupem, conștient, de comunitatea din care facem parte, de rugăciunea comună și apucăm pe cale greșite, pe cale pierzantă.

Unii mai afirmă că sună cu sufletul în biserică, dar slujba o ascultă la radio. Însă noi avem și trup și trebuință să sună și cu sufletul și cu trupul în unitatea Bisericii, la serviciul divin public. Cum am putea fi cu sufletul în biserică, dacă „noi ascultăm slujba în pat, sau poate mințind sau altceva făcind? Ce molțumire ar putea avea așa-zisul creștin care nu poate să-si facă timp și să participe la slujbele cultului divin public?

Biserica este de bună credință și cei ce se roagă împreună, într-un gînd și într-un cuget, vor putea și nuci împreună pentru mai binele comun. Si numai acela vor și să facă eforturi aducind jertfe pentru atingerea scopului ideal în viață.

De aceea în slujbele noastre dumnezeiești mereu ni se cere: „Să zicem toți, din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem...”.

Protos OLIVIAN BINDIU

Renasterea

PSBĂNĂTEANĂ

ZIAR CETĂȚENESC INDEPENDENT

NR. 165, SIMBĂTĂ, 18 AUGUST 1990, 8 PAGINI, 1 LEU

În biserică omul este chemat și are posibilitatea să-și manifeste sentimentele religioase din interiorul său înspre exterior. Prin rugăciune, cîntare în comun, prin Sfintele Taine, precum și prin punerea de către Biserică la însemnă a luminării, undelemnului, tămîiei, pînii, vinului etc. care sunt strict necesare cultului divin.

Dintre toate acestea luminăriile și undelemnul se înfrebuințează în general la toate serviciile divine.

Luminarea aprinsă simbolizează lumenă eternă, lumina credinței celei adăvărate speranță, viață, bucurie și ne indică că noi în sine suntem și trebuie să fim ai luminii.

Lumina are două înțelesuri: un sens material sau natural: „Să a zis Dumnezeu: să fie lumină. Să a fost lumină” (Făcere 1,3), precum și orice altă lumină materială și altul, în sens supranatural, de lumină spirituală: „Nu vei mai avea soarele ca lumină în timpul zilei și strălucirea lunii nu te va mai lumina, ci Domnul va fi pentru tine o lumină vesnică și Dumnezeul tău va fi slava ta. Soarele tau nu va mai asfinți și luna nu va mai descrește că Domnul va fi pentru tine lumină vesnică” (Isaia 60, 19-20).

Luminăriile și candeletele cu undelemn sint ca o umbră a luminii vesnice în bisericiile noastre și răspindesc o atmosferă mai profundă de pietate și înălțare sufletească.

Sf. Simeon Tesaloniceanul s-a exprimat despre luminăriile ce ard în biserică astfel: „Dreptatea ca într-un cer văzut, adică în biserică, luminările, ca niște stele”.

Luminăriile aprinse se întrebuințează în biserică creștină, chiar de pe vremea Mintitorului. În subînmul moment al săvîrșirii Cinei celei de Taină, seara în foisorul retras, razele luminăriilor și ale candeletelor cu undelemn se imbină cu dumnezeieștile cuvinte ale Mintitorului: „Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea” (Luca XXII, 19). În urma acestui fapt după înălțarea Domnului, la

cer, Sfintii Apostoli procedează la fel, Marturie ne sănt cuvintele: „În ziua intîi a săptămînii (Duminica) adunându-ne noi să înringem pîinea, Pavel, care avea de gînd să plece a doua zi să începe să le vorbească și a prelungit cuvîntul lui pînă la miezul nopții. Iar în camera de sus, unde erau adunați, erau multe lumini aprinse” (Fapte, 20, 19-20).

În timpul persecuțiilor, cînd creștinii săvîrseau slujbele divine prin pă-

Canoanele Sf. Apostoli și ale Sinoadelor ecumenice amintesc numai în treacăt și indirect despre cultul luminăriilor și al candeletelor cu undelemn, deoarece în epoca respectivă nu s-a ridicat nici un fel de problemă împotriva arderii luminăriilor în biserici, toată lumea creștină fiind de comun acord, dar totuși s-au reglementat numai unele abuzuri și anume: „Dacă vreun cleric sau laic ar lua din sfînta lui Biserică ceară sau undelemn

Sfintii Părinți tinind seama de adevarurile dumnezeiești la întocmirea cărților rituale și a Sfintei Liturghii, au dat cîstea cuvenită luminăriilor și candeletelor cu undelemn, încadrindu-le în Sfintele slujbe în aşa fel că la ora actuală nu s-ar putea concepe o slujbă fără luminare și candelă aprinsă.

Pentru aceste considerante, luminăriile și candeletele ard la toate serviciile divine în biserică noastră răspîndind în jurul lor o atmosferă de evlavie, de credință și mărire dumnezeiască.

Toate slujbele sfinte, ce însoțesc pe om de la naștere și pînă la moarte, se săvîrșesc cu luminări aprinse.

În rugăciunile particolare creștinii obișnuiesc să aprindă o luminare și o candelă în fața unei icoane pentru a cere ajutorul dumnezeiesc de sus.

Cită neliniște sufletească se produce în rîndul credincioșilor, cînd unul dintr-ei se înșimplă să moară fără luminare aprinsă la căpătii, neavînd lumină care să-l călăuzească pe căile vesniciei.

Dar cită neliniște vor avea cel care, creștin fiind, exclud în mod deliberat luminării din viața lor religioasă și, în plus, sfatuiesc și pe alții să facă la fel ?

De aceea noi avem datoria sfintă de a ține mereu aprinsă candelă credinței noastre și luminarea sufletului nostru. La candelă și luminarea aprinsă în fața icoanei să ne plingem greșeliile și să ne cămă de păcatele noastre. Iar în zilele de sărbătoare să facem același lucru în casa lui Dumnezeu și vom primi dar și binecuvîntare de sus. În razele luminăriilor și ale candeletelor aprinse să ne veselim sufletește, căci este o jertfă bineplăcută lui Dumnezeu, pentru că „Acela era săracia ce arde și luminează și voi ați voit să vă veseliți o clipă în lumina lui” (Ioan, 5, 35).

Protos. OLIVIAN BINDIU

Temeiurile cultului luminărilor și candeletelor în Biserică noastră

duri, peșteri și în alte locuri ascunse, din cauza persecutorilor, nu au lipsit în timpul oficiilor slujbelor luminăriile și candeletele cu undelemn, îndeplinind în felul acesta două necesități, una sacramentală și alta de a lumina locul respectiv.

După ce timpul prigoanei a trecut creștinii și-au zidit lăcașuri sfinte, unde să preamărească pe Dumnezeu, iar obiectele de cult și-au păstrat pe mai departe caracterul și importanța lor. Luminăriile au împodobit și împodobesc și azi bisericiile noastre mai ales în timpul slujbelor divine. „Poporul ce se sedea în întuneric a văzut lumină mare, iar celor ce se sedeau în latura morții le-a răsarat lumina”.

Așadar, în lumină vedem simbolic pe Fiul lui Dumnezeu, fiindcă: „Într-o lumea căreia și viață era lumina oamenilor” (Ioan, 3, 14).



VIATEA MONAHALĂ



FOAIE RELIGIOASĂ

ANUL I Nr. 1

EDITATĂ DE MĂNĂSTIREA IZVORUL MIRON

SEPTEMBRIE 1990

MONAHISMUL, FORMĂ DE TRĂIRE ÎN CONFORMITATE CU PORUNCILE ȘI SFATURILE EVANGHELICE

Foaia noastră religioasă „Viața monahală” pe care începe să publice Mănăstirea „Izvorul Miron” are un specific monahal și va fi o publicație lunată.

După revoluția din decembrie '89, au apărut foarte multe publicații; unele și-au continuat apariția, după o intrerupere de mai bine de 40 de ani, iar altele sunt acum la început de drum. Așa este și foaia noastră religioasă, la un început de drum, început care sperăm că va promite mult.

Intrucit publicația noastră are un specific monahal, vă vom prezenta monahismul, ca formă de trăire în conformitate cu poruncile și sfaturile evanghelice.

Domnul nostru Iisus Hristos, cind a chemat pe cei doisprezece ucenici ai săi la viață apostolească, adică la viața renunțării totale la el și la lume, a rîndut în starea de perfecțiune, adică a trăirii în conformitate nu numai cu poruncile ei, ci și cu sfaturile evanghelice.

Perfecțiunea constă în asemănarea omului cu Dumnezeu prin curățirea de păcat, prin realizarea virtuților și prin unirea în dragoste desăvîrșită.

Mintitorul Iisus Hristos a fost superiorul, învățătorul și modelul primelor comunități religioase, care a început cu porunca: „Urmează-Mă” (Marcu II, 14) și s-a mărit cu condiționalul: „Dacă volești” (Matei XIX, 21).

Începutul monahismului creștin trebuie fixat cam pe la anul 306, cind Sf. Antonie cel Mare, după mai bine de 20 de ani de viață retrasă într-o peșteră aproape de Nil, a început să organizeze și să îndrumă numerosi ucenici, care se retrăseseră în vecinătate și îi cereau stâruitar intrarea în monahism. Prințipiu după care se conduceau era spiritual, de întrecere în asceză și virtute.

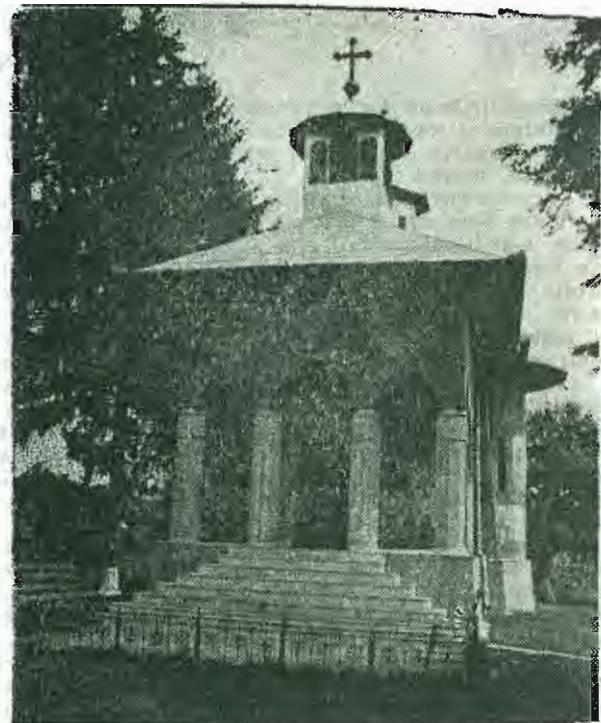
Sf. Pahomie, ucenicul Sf. Antonie, a avut legături mai strinse cu monahii. El îi adună pe toți într-o insulă a Nilului, în Thebaida, și pune supraveghetori peste cîte un cerș de ascultători, care, apoi, cu toții erau supuși mai marelui, numit egumen sau stareț.

În anul 379, Sf. Vasile cel Mare dă regulile clasice de organizare și viețuire în comun pentru monahi, care în esență contin următoarele hotărîri: monahul nu trebuie să aibă avere; el trebuie să renunțe în mod definitiv la lume și plăcerile ei; este obligat la ascultarea necondiționată față de superiorul său canonice; el trebuie să postească și să lucreze pentru ca să-și poată stăpini dorințele trupești; monahul trebuie neîncetat să se roage.

Așezările monahilor s-au numit și se numesc mănăstiri, care de obicei se zideau în locuri retrase de zgromotul lumii. În aceste locuri își duc viața și astăzi monahii ori monahiile după anumite reguli de înfrinare. Ocupația de predilecție a monahului este rugăciunea.

Adevăratul întemeietor al monahismului, Sf. Vasile cel Mare, a început să fixeze cercul de activitate a monahilor pe teren social, înființând școli și spitale, pe care le-a dat în mijloc lor. Întreg misionarismul Bisericii noastre era făcut de ei. Marile opere pe teren teologic erau produsul monahilor. Adevărată armată a Bisericii o formau monahii Armele lor constau în rugăciune, iar tărila lor în suferință.

„Si noi parcă sătem plămădiți din plămădeala regulilor monahale ale Sf. Vasile cel Mare. Poporul ro-



BISERICA MĂNĂSTIRII IZVORUL MIRON

mân s-a născut creștin. Așa s-a făcut ca în țara noastră să avem cele mai multe mănăstiri, ctitorii ale marilor domnitori și boieri, care astăzi fac cinstire neamului și țării și care sunt vizitate de turiști din întreaga lume.

Cind începutul unei mănăstiri era făcut de vreun monah rîvnitor, sau de creștini evlavioși, donnaii țării și boierii din partea locului n-au înțîrziat să vină într-ajutor cu danii de moșii și daruri prețioase și odăjidi cusute în fir de aur.

Lăcașurile acestea sfinte și monahii lor modești au adus de-a lungul vremurilor neprețuite servicii neamului în desfășurarea timpului. Au apărât cu prețul vieții legea strămoșească, au întărit unitatea susținătoare a neamului peste granițele țării, au dat poporului învățătura îngăduită de împrejurările vitrege și de dușmani. Călugărul Sofronie a cutreierat în lung și în lat pămîntul Ardealului; alții s-au pus în serviciul lui Mihai Viteazul și a altor domni ai vremilor.

Au copiat și au dus cărtile bisericesti din ținuturile libere în cele robite, contribuind astfel la formarea limbii literare și la initialele culturale a tuturor românilor.

Desigur că această acțiune nu putea fi lăsată în pace de dușmanii credinței și ai neamului nostru, mai ales în Ardeal, și iată că între anii 1761–1782, din ordinul împăratului Iosif al II-lea și al generalului Adolf Baron de Bucow, s-au ars și s-au distrus din temelii aproape toate mănăstirile românești, excepție făcind mănăstirea Hodoș-Bodrog, care pe acele vre-

muri era sub stăpnierea sârbilor, iar monahii lor au fost alungați cu toții dincolo de munți.

Mănăstirile au fost întotdeauna, și vor fi elți va dăinu lumea, locurile cele mai sfinte ale poporului. În ele poporul astăzi, și astăzi mai cu înlesnire, întărirea credinței, îmbărbătare și sprijin la vremea de primejdie, măngiere la necazuri și suferință. Între mănăstire și viața de zi cu zi a poporului este strinsă legătură.

În țara noastră, de multe ori istoria unei mănăstiri este și istoria poporului nostru. De la început, din neagră îndepărțată a veacurilor, viața poporului a fost împlinită cu viața mănăstirilor.

Mănăstirile sunt un piedestal în istoria ţării, ca monumente de credință și evlavie străbună.

Istoria noastră, istorie prăsărită de vremi, stă de multe ori în ascunzișuri de muniții.

Dogmele, mari și sfinte ale neamului nostru stău ascunse în ziduri încăruanțite de vremi, pe altarele cer-nite de fumuri de tămîie.

Bucuriile și suferințele înaintașilor noștri au fost petrecute totdeauna prin călătorii mănăstirești. Ridicarea unci mănăstiri însemna legătura neamului cu eternitatea. În această legătură e urzit tot ierarhul neamului nostru, trecut de zbucium, trecut de glorie.

Sunetul clopotelor și bătaia toacelor din mănăstirile moldovene, munțene, ardeleni, oltene, ori bănățene, următoarele glasuri rugăciunilor acelora ce vietuesc în ele, monahi și monahii, au făcut și fac și în prezent să răsune în lungul și în latul lor codrili și cimpiile părințului românesc.

Acestea sunt smeritele noastre gînduri cu care pornim la publicarea foii religioase *Vîata monahală*, pe care o adorăm și mai de folos monahilor, viețuitorii în mănăstiri, dar și bunilor noștri credincioși.

Protos. OLIVIAN BINDIU

DUMINICA A XIII-A DUPĂ RUSALII Slujitori în via Domnului

Dumnezeu, Creatorul „tuturor celor văzute și nevăzute”, le-a făcut pe toate dintru început „bune foarte”, omul fiind acela care a fost pus stăpîn al lumii, avind posibilitatea de a se bucura de întreaga creație. Pentru a se bucura de această creație, omul a fost lăsat de Dumnezeu dintru început să slujească așa cum cîtim și în Sfînta Scriptură: „Si a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în raiul cel din Eden, ca să-l lucreze și să-l păzească” (Facere II, 15).

Omul era destinat unei slujiri usoare fără sudorea frunții, o muncă plăcută, care era destinată să-i acorde momente de destindere și delectare sufletească. O dată cu cădereea în păcat, viața devine mai grea. „Cu osteneala să te hrănești în toate zilele vieții tale” (Facere III, 17) — este o sentinjă dată de Dumnezeu întîiului om și prin acesta umanității întregi pînă la sfîrșitul veacurilor.

Omul este chemat să-și facă viața mai usoară, căci în conștiința omului a rămas dorul raiului, cu starea de fericire, imaginea paradisului pierdut. Printr-o slujire adeverăată fiind ridicat din starea de decădere în care se găsea. Această slujire este un dar al Mîntuitorului nostru Iisus Hristos făcut întregii umanități, căci El este Acela care și-a dat viața ca preț de răscumpărare pentru mulți. El a slujit lumea în mod

desezinteresat, ca Dumnezeu adevărat fiind conștient că omul cu propriile sale puteri nu se va putea ridica la Dumnezeu datorită conștiinței sale întunecate de tot felul de păcate și mai ales de păcatul strămoșesc. „Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți“ (Marcu X, 45).

Ce mult reprezentă pentru noi adevărul acestor cuvinte spuse de Mintuitorul Iisus Hristos!

Iisus Hristos a venit în lume să slujească. El a slujit lumea numai în timpul activității Sale pămințești, ci o slujește înreu pînă la sfîrșitul veacurilor. El este o pîjdă de slujire pentru omenirea întreagă, dar mulți sunt aceia care nu știu ce însemnează slujirea. Unii consideră că alii trebuie să slujească, să muncească, nu ei însăși au această datorie față de societatea din care fac parte. A urma învățătura minuitoare a Domnului înseamnă a pune în aplicare pilda de dăruire lăsată de Mintuitorul. „Cel ce vrea să fie întîi între voi, să fie tuturor slugă“, ne învață Domnul nostru Iisus Hristos (Marcu X, 40).

Adevărății slujitori în via Domnului muncesc cu tragere de inimă nu numai pentru al lor progres, ci mai ales pentru progresul societății din care fac parte, subordonind oricind binele personal mai binelui general. Slujitorul adevărat știe că „cea mai scumpă comoară pentru om este munca“ (Pilde XII, 23), iar „cel ce nu vrea să muncească, acela să nu mânince“ (II Tesaloniceni III, 10).

Creștinul adevărat știe că lumea aceasta este opera lui Dumnezeu și orice muncă depusă este făcută spre mărire lui Dumnezeu. Dumnezeu răsplătește pe acela care cu cinste și-a îndeplinit datoria, pe acela care nu și-a îngropat talantul cu care a fost înzestrat, ci a muncit cu rîvnă pentru înmulțirea lui: „Bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost pusă, peste multe te voi pune, intră în bucuria Domnului tău“ (Matei XXV, 26). Lucrătorii viei din Evanghelie de astăzi au primit osindă pentru că nu au adus roadele necesare și nu au lăsat nici pe alii să lucreze în această vie.

Adevărății slujitori în via Domnului împlinesc cum se cuvine toate învățările cuprinse în Sfânta Scriptură. „Precum trupul este mort fără suflet, tot așa și credința fără fapte este“ (Iacob II, 20) ne încredințează dumnezeiasca învățătură, arătând prin aceasta că slujirea însemnează fapte, iar faptele bune sunt condiții esențiale mintuirii. Orice faptă bună a noastră, cit de neînsemnată ar fi ea, și un pahar de apă dat celui însetat, nu rămne fără răsplătă înaintea lui Dumnezeu. Un sfat bun dat la momente de răscrucere din viața semenului îi pot aduce acestuia un mare serviciu, iar pe noi să ne facă slujitori în via Domnului.

Fiecare este chemat să fie slujitor la locul său de muncă, prin felul său de a fi și a se comporta în relațiile cu semenii săi. Parabola prezentată în Evanghelie nu este ceva abstract, fără corespondent în realitate, ea prezentând evenimente căre se pot oricind întîlni în viața de toate zilele.

Să căutăm fiecare dintre noi să fim adevărăți slujitori în via Domnului, îndreptîndu-ne slujirea în mod dezinteresat spre aproapele nostru, așa cum ne învață Mintuitorul: „Întrucît ați făcul unuia dintre acești mai mici ai Mei, Mie Mi-ati făcut“ (Matei XXV, 40). Făcînd așa vom primi sentința: „Venîți binecuvîntații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci flămind am fost și Mi-ati dat să mănuști; însetat am fost și Mi-ati dat să beau; străin și M-ati primit. Gol am fost și M-ai îmbrăcat; bolnav am fost și M-ati cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine“ (Matei XXV, 34–39).

Învedeniească-ne Dumnezeu să fîjm slujitori adevărați în via Domnului, căci pe cei răi Dumnezeu cu rău îi va pierde și via o va da altor lucrători!“

DUMINICA DINAINTEA ÎNALTĂRII SFINTEI CRUCI

Iubirea fără margini

Pericopa evanghelică de astăzi ne relatează o parte din con vorbirea lui Iisus cu Nicodim. Domnul nostru Iisus Hristos este adevăratul Învățător și Mintuitor

pentru toți oamenii. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încit pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață vesnică“ (Ioan III, 16). Gîndul cuprins în aceste cuvinte a mai fost rostit de nenumărate ori. La Cina cea de Iaină, Hristos Domnul a zis: „Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca suflelui Lui să și-L pună pentru prietenii Săi“ (Luca XV, 13). Sfinții apostoli au mărturisit aceasta tot mereu, zicînd: „Într aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem“ (I Ioan IV, 9).

In Vechiul Testament, proorocul vestind venirea lui Iisus Hristos ca să ne mintuască, adaugă că: „rîvnă Domnului Savaot va face aceasta“ (Isaia IX, 6). Sfințul Ioan Damaschin scrie, legat de aceasta: „Dumnezeu arătă noianul cel mare al dragoștei de oameni. Căci Însuși Creatorul și Domnul primește să lupte pentru creaatura Sa și se face învățător cu fapta“ (Despre dumnezeiasca întrupare). Prin aceste cuvinte se înțelege că Dumnezeu Tatăl a dat pe Fiul Său cel Unul-Născut, ca dezbrăcind mărirea cerească să îmbrace smerenia de rob și să se dea morții pentru împăcarea noastră cu Dumnezeu. Iisus Hristos s-a dat pe Sine spre moarte, nu pentru oarecare prieten, ci pentru păcătoșii de noi, oamenii. Așa scrie Apostolul: „Dumnezeu își arătă dragostea Lui față de noi prin aceea că pentru noi Hristos a murit, cînd noi eram încă păcătoși“ (Romani V, 8). Adam cel vechi ne-a pus pe toți urmășii săi în dușmanie cu Dumnezeu, iar Iisus Hristos, ca un nou Adam, a jual asupra Sa tot păcatul nostru și s-a dat morții.

Din Vechiul Testament știm că lui Avraam i s-a poruncit să ia pe fiul său Isaaic, pe unicul său fiu pe care-l iubea, și să-l aducă jertfă prin ardere de tot. Avraam a fost gata să-și jertfească fiul (Facere XXII, 1–14), dar această jertfă ar fi dat-o numai pentru sine și pentru binefăcătorul său, adică pentru Dumnezeu, dar pînă la urmă nici nu a mai trebuit să-l jertfească. Dumnezeu, însă, a dat pe Fiul Său și l-a dat pentru noi, făcătorii de rele.

Realizarea păcii dintre Dumnezeu și oameni cere următoarele condiții: credință, nădejdea și iubirea noastră către Dumnezeu și iubirea noastră față de aproapele. În acest sens, Sfânta Scriptură ne spune: „În aceasta am cunoscut iubirea: că El și-a pus sufletul Său pentru noi și noi datorăm simțem să ne punem sufletele pentru frații“ (I Ioan III, 16). Cel ce nu poate să ierte dovedește că nici el nu-i vrednic de iertare, că nu are în el Duhul lui Dumnezeu.

Lipsa Duhului lui Dumnezeu din inimile noastre a adus atîtea neînțelegeri între soți, între frați, între părinți și copii și atîtea vîrsări de singe în întreaga lume. Fiindcă lipsa Duhului lui Dumnezeu din inimi înseamnă numai un gol în inimă, ci, mai ales, încriubarea duhului celui rău în ele. Inima stăpînită de ură nu își găsește locul pînă nu aduce ceartă, bătaie și războaie.

De multe ori căutăm exemple de împăcare între oameni și între popoare și nu găsim. Singur exemplu adevărat ni l-a dat Mintuitorul Iisus Hristos. El și-a ridicat crucea între soți și soții, între părinți și copii, și a pus-o pe Golgota, ca să fie între popoarele lunghi, între Dumnezeu și între oameni. Tot cel ce crede în El și își arată credința prin iertarea și împăcarea cu aproapele nu va pieri, ci va avea viață vesnică.

În numele lui Iisus Hristos, Biserica noastră a vestit cu timp și fără timp pacea și s-a rugat pentru pacea a toată lumea.

Să rugăm pe Dumnezeu să ne scape din robia păcatului și să ne umple inimile cu Duhul lui Dumnezeu; pe Hristos, care s-a dat pe Sine pentru noi, să-L avem între Dumnezeu și între noi, în familie și în tot locul, El să ne fie sprijin și ajutor.

Pentru Domnul și pentru mărirea Lui cea mare să ne punem în cumpăna toată iubirea. „Nu răsplătiți nimănui răul cu rău. Purtăți grija de cele bune înaintea tuturor oamenilor. Dacă se poate, pe cît stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii“ (Romani XII, 17–18).

DUMINICA DUPĂ ÎNALTAREA SFINTEI CRUCI

Crucea vieții noastre

„Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie”. (Marcu VIII, 34).

Cu aceste cuvinte începe pericopa evanghelică de astăzi, de a ne lua și purta crucea, urmând Domnului Hristos.

In Vechiul Testament se vorbește despre umbra Crucii, sau simbolizarea ei prin diferite obiecte, cum a fost toiaugul lui Moise, sau stiloul pe care a fost atinsat sarpele de aramă; prin diferite semne sau lucrări, cum a fost binecuvântarea tilor lui Iosif de către bunicul lor, Iacob, brațele întinse ale lui Moise în timpul luptei cu Amalechitii sau semnul care s-a pus pe fruntea celor aleși în vedenia proorocului Iezuchil.

Prin Sfânta Evanghelie de astăzi, ni se dă să înțelegem că Sfânta Cruce arc și un înțeles duhovnicesc. În crugul unui an, această evanghelie se citește de două ori: în dumînica a treia din Postul mare și în dumînica după Înaltarea Sfintei Cruci (dumînica de astăzi). Această însemnată că Biserica noastră pune o deosebită stăruință să ne facă să priceprim înțelesul duhovnicesc al crucii.

Care este acest înțeles duhovnicesc al crucii? Înțelesul duhovnicesc al crucii este acela de a urma lui Iisus Hristos. El a fost prizonit din fragedă pruncie și pînă la moarte însă a purtat această prigoană cu smerenie și cu multă dragoste pentru neamul omenești.

Cum să-i urmăm? Desigur că fizica noastră pămințească se cutremură în fața acestei întrebări.

Noi suntem mereu porniți să adunăm bogății peste bogății, de dragul de a-l avea, și de dragul desfășărilor pe care nu le oferă aceste bogății. Hristos, Domnul, însă ne zice: „Vai vouă, bogăților, că vă luati pe pămint mîngiurea voastră” (Luca VI, 24).

Nouă ni se pare că, dacă trupul nostru este suprasaturat de toate plăcerile și bunățile acestei vieți, toate sunt bune și la locul lor, dar Domnul zice: „Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, că veți flăminzi”. De multe ori ni se pare că veselia este un scop al vieții și că risul este o scăpare, dar Hristos ne spune: „Vai vouă celor ce astăzi rîdeți, că veți plinge și vă ţingui” (Luca VI, 25).

De cîte ori nu ni se pare că suntem mai sănătoși, mai bucurosi și mai fericiți dacă cei din jurul nostru ne laudă și ne preamăresc, iar Iisus Domnul ne zice: „Vai vouă, cind toți oamenii vă vor vorbi de bine. Căci tot așa făceau proorocilor minciuni părinții lor” (Luca VI, 26).

Acestea toate nu sunt lucruri în fața căroră se tulbură fizica noastră pămințească?

Nu este oare mai asigurată mintuirea săracului de către aceea a bogățului, căruia tocmai bogățile și plăcerile acestei lumi trecătoare îl dau mijloace și prilejuri pentru păcate?

Noi, oare, nu am simțit ceva deosebit în sufletul nostru cind am înălțat cu blîndețea noastră o cearță, sau cind înima ne-am putut-o păstra curată în fața vreunei ispite, sau cind am putut împăca printre vorbă bună pe aproapele nostru? Desigur că da.

In Viețile Sfinților, ni se spune că mucenicii și sfinții simțeau, în locul durerilor și al chinurilor, o plăceri și o dulceață ce nu se poate spune în cuvinte, tocmai pentru că erau chinuți pentru credința lor vie în Iisus Hristos, Domnul nostru.

Am suferit noi oare, vreodată, pentru dreptate? Dacă dreptatea a fost intr-adevăr cu noi, nu se poate să nu fi simțit negrăita plăceri și duceata simțită de sfinții și de mucenici.

De multe ori, în familie, durerea, suferinta și necazurile ce se ivesc fac ca toți membrii familiei să se cunoască între ei, să se lege și să se conțopească, prin dragostea cea mare, dragostea dumnezaiescă, care nu are margini.

Bine, dar aceasta însemnată că durerea, suferința și necazurile nu sunt tocmai o nefericire cum s-ar părea

fizicii noastre. Însemnată că fizica noastră nu are temei să se răzvrătescă și că cele nouă fericiri sunt adevărate și nu închipuiri și că ele se realizează și aici pe pămînt.

Mîntuitorul Iisus Hristos s-a suit în munte (Matei V, 1), pe muntele numit al fericirilor și acolo a dat fericirile, ca învățături pentru ucenicii Săi, zicind: „Fericiti cei săraci cu duhul..., fericiti cei ce pling..., fericiti cei blîzni..., fericiti cei ce flăminzesc și înse-tează de dreptate..., fericiti cei milostivi..., fericiti cei curați cu inimă..., fericiti făcătorii de pace..., fericiti cei prigojni pentru dreptate..., fericiti veți fi voi căni vă vor ocări și vă vor prigoni...” (Matei V, 3-11).

Vorbind despre purtarea Crucii Domnul Iisus Hristos cuprinde toate cele nouă fericiri arătate mai sus într-o singură și anume: „Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.”

Hristos nu pentru sine a purtat Crucea, ci pentru noi oamenii și pentru o noastră mintuire. Biserica noastră cultivă gîndul legăturii dintre oameni. După cuvintele Sfîntului Apostol Pavel: „noi suntem părți, mădule, ale aceluiasi Trup Iainic”, sau cum zice Însuși Mîntuitorul: „toți una suntem”. Nu se poate ca să te doară ceva și să nu simți durerea în tot trupul. Bucuria nu poate să nu fie simțită numai de o parte din noi. Tot așa și în Biserică, noi suntem toți una, lăudând parte și la bucuriile și la durerile altora.

Așadar, crucea duhovnicescă și purtarea ei, urmând pe Domnul Iisus Hristos, însemnată: a fi una cu cei din familia ta și cu toți cei din obștea în care trăiesti, a primi necazurile și durerile în îna fel, ca din ele să-ți faci scară de înălțare sufletească și a lăuă pentru mintuirea altora, cum a lăuat Mîntuitorul, fără nășteția lauda altora.

Toți avem de purtat o cruce. Dacă înimile ar începe o dată să vorbească, nu ar mai ajunge niciodată să se opreasă, pentru că fiecare își are crucea sa, care mai grea, care mai ușoară, care mai mare, care mai mică. Unde o ducem, cum o purtăm? Crucea durerilor are atită drumuri în fața sa. Lesne poți rătaci și atunci crucea se prefăce în piatră și te macină, te distrug. Hristos Domnul ne-a arătat drumul, cind zice: „...să-Mi urmezi Mie”.

El pentru noi a purtat crucea, fără noi să trebuiem să o purtăm și pentru alții. Lui să-l urmăm; căci El va îndulci rănilor tăiate de cruce tuturor celor ce-L vor urma.

DUMINICA A XVIII-A DUPĂ RUSALII

Smerenia

„Să făciind ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejile” (Luca V, 6).

In Sfânta Evanghelie de astăzi ni se vorbește despre pescuirea minunată, minune săvîrșită de Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos cu Simon Petru și cu alți pescari care toată noaptea s-au trudit și nimic nu au prins. „Să răspunzind Simon, a zis: Invățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins” (Luca V, 5). La îndemnul Mîntuitorului, Simon a aruncat mrejile mai la adînc, în lacul Ghenizaretului și „au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejile” (Luca V, 6).

Această minune despre pescuirea minunată ne demonstrează cum nu se poate mai succint, cum fapta Mîntuitorului a determinat o cotitură în viața unor pescari, făcindu-i să-și părăsească meseria lor și să se înroleze ca slujitori ai lui Dumnezeu, ai oamenilor și ca Apostoli și propovăduitori ai Legii evanghelice.

Simon Petru s-a smerit atunci cind a văzut această minune săvîrșită de Domnul Iisus și, fără a se mindri, își recunoaște păcătosenia și slăbiciunile și îi zice lui Iisus, căzind la genunchii lui: „Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos” (Luca V, 8).

Simon Petru și-a dat seama, în fața minunii săvîrșite, ce era el în realitate și ce i se cuvenea lui Iisus. Spaimă mare î-a cuprins pe toți care au fost de față la săvîrșirea acestei minuni, între care erau și Iacob și Ioan, filii lui Zevedeu, căci spaimea îl cuprinse pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pes-

cuitul peștilor pe care îl prinsese și. Tot așa și pe Iacob și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu Simon" (Luca V, 9—10).

Mîntuitorul Iisus Hristos, văzind smerenia lui Simon, îi zice: „Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni” (Luca V, 10).

Ne punem întrebarea, ce i-a determinat pe acești oameni să-și părăsească mrejile, familiile lor, și să-L urmeze pe Domnul Iisus? Hotărîrea lor, de a-L urma pe Iisus este nepătrunsa și nebiruita putere a Dumnezeiescului, este pilda vieții Sale curate și sfinte, virtutea smereniei. Mulți au propovăduit învățături înalte pe care ei nu le-au urmat, pe cînd Mîntuitorul Iisus Hristos a împlinit tot ce a învățat. Asemenea pescarilor din Evanghelia de astăzi, pilda vieții neprihănite a Mîntuitorului stă ca o carte deschisă în fața noastră. El este lumină pentru noi, după nopți lungi de pescuit în desert. Pentru smerenia lui Simon și a celorlați pescari, harul lui Dumnezeu a coborât peste ei și, au devenit pescari de oameni, apostoli.

Smerenia e păzitoarea și temelia tuturor virtușilor, fiindcă cu ea toate virtușile devin mai adânci și mai desăvîrșite. Ea stă la temelia edificiului vieții noastre spirituale, ea e la temelia tuturor celorlaților virtușii și izvorul oricărui har creștin.

Dreptatea și tăria se sprijinesc tot pe smerenia. Stîm că tăria noastră nu o avem decît de la Dumnezeu, dacă suntem convingiți de slăbiciunea noastră proprie. Prima virtute a creștinului este smerenia.

Cu smerenia vom avea toate celelalte virtușii, fără ea, chiar dacă le vom avea pe toate, nu vom avea nici una.

Domnul nostru Iisus Hristos, spre a ne face să înțelegem că această virtute este cea mai prețioasă dintr-o toată virtușie. Începe „fericirile”, cu smerenia, cînd zice: „Fericiti cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor” (Matei V, 3). Fericitul Augustin spune că: „cei săraci cu duhul” sunt cei smeriți.

Apostolul Petru dă frumoase îndemnuri fiilor dumnoiștești, zînd: „Supuneți-vă preoților și toți, unii față de alții, îmbrăcați-vă întru smerenia, pentru că Dumnezeu celor mîndri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har” (I Petru V, 5).

Smerenia este o virtute iubită de Mîntuitorul, prin care vrea să fie imitat de toți cei care vor să-L urmeze, cînd zice: „Luati jugul meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine că sunteți blind și smerit cu inimă și veți găsi odihnă sufletelor voastre” (Matei XI, 29).

Smerenia este un adevăr, de aceea Domnul nostru Iisus Hristos a zis: „Dacă tu vei șebe lucrul de preț de cel fără de preț vei fi ca gura mea” (Ieremia XV, 19), adică, ceea ce este al lui Dumnezeu de ceea ce este al nostru și, dacă vom putea deosebi ceea ce este de valoare de ceea ce este Josnic, vom fi asemenea gurii Sale.

Smeritul nu se încrede în puterile lui proprii, avînd mereu în minte și în inimă cuvintele Psalmistului: „De-n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc; de-n-ar păzi Domnul cetatea, în zadar ar privilegii cel ce o păzește” (Psalm CXXVI, 1). Omul smerit e bucuros atunci cînd alții îl cunosc defectele și lipsurile și nu se supără dacă unii îl întrec fie prin bogăția lor, fie prin îscusință lor, sau chiar prin virtutea lor. Acela este smerit, care ascultă de părinții și de mări marii lui, avînd pilda pe Mîntuitorul, care s-a făcut ascultător pînă la moartea pe cruce.

E smerit acela care acceptă și primește cu bucurie sfaturile și îndemnurile altora și le urmează în lucrarea lui.

Smerit este acela care iubește pe cei mai de jos decît el sau pe cei care-i sunt supuși.

Smerit a vorbit despre Iisus Hristos Sfîntul Ioan Botezătorul cînd zice: „Cel ce vine după mine, care înainte de mine a fost și căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălămintei” (Ioan I, 27).

Această smerenie e temelia întregii desăvîrșiri evanghelice și a vieții spirituale.

Smerenia e drumul drept și sigur pe care, dacă vom umbla, nu vom greși niciodată. Întotdeauna cel smerit se bucură de pacea inimii, care e binele cel mai mare, pe care îl poate avea omul pe pămînt și tot din smerenie izvorăsc pacea, bucuria și fricirea.

Să ne punem încrederea în Dumnezeu și să simă încrezători în puterea Lui, să dovedim rîvnă în săvîrsirea lucrării binelui, de slujire a semenilor, ca astfel prin tot binele ce-l facem pentru semenii, să împlinim poruncile Mîntuitorului și să contribuim la binele întregii omeniri.

DUMINICA A XIX-A DUPĂ RUSALII

Răul și binele

„Si precum voiți să vă facă vouă oameni, faceți-le și voi asemenea” (Luca Vt, 31).

Care e cea mai frumoasă vorbă? A nu face un rău sau a face un bine? Si una și alta sunt demne de urmat pentru un adevărat creștin.

Un credincios spunea că el nu are dușmani tocmai datorită faptului că ține porunca ce zice: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face!” Căci, iată, dacă vrei să fii lăsat în pace, lasă și tu pe alții; vrei să nu fii lovit, nu lovi nici tu pe alții.

Așa a făcut și Avraam cînd s-a despărțit de Lot, ca să nu fie ceartă între ei și între păstorii lor. Despartirea lor a însemnat înstrăinarea unuia de altul.

Față de această înstrăinare și nepăsare, Mîntuitorul Iisus Hristos spune tocmai contrariul, așa cum ați putut auzi în Sfînta Evanghelie de astăzi.

In Vechiul Testament avem o frumoasă și minunată pilda în acest sens. Pe losif l-au vindut frații săi. Mai tîrziu au ajuns înaintea lui să cumpere griu. Losif desigur că ar fi putut să-i alunge și să-i arunce în temniță; sau că să nu le facă nici un rău și ca să se ferească de a le răsplăti după fapta lor, ar fi putut să inchidă ușile, să nu stea nici de vorbă cu ei. Însă în inimă lui ardea iubirea de tată și de frații și plinând le-a spus: „Eu sunt losif. Mai trăiește, oare, tatăl meu? Frații lui însă nu i-au putut răspunde că erau cuprinși de frică. Apoi losif a zis către frații săi: Apropiați-vă de mine! Si ei s-au apropiat. Iar el a zis: Eu sunt losif, fratele vostru, pe care voi l-ați vindut în Egipt” (Facere XLV, 3—4).

Deci, iată că nu întîmplător se spune că losif este unul dintre chipurile sau umbrele lui Iisus Hristos în Vechiul Testament. El ne-a dat una din cele mai înălțătoare pilde, cum să facem precum noi vom să ne facă nouă oamenii.

Domnul Iisus Hristos ne-a arătat într-un chip co-vîrșitor că nu-i destul să nu faci răul, ci trebuie să faci binele. În pilda despre samarineanul milostiv ne-a învățat că binefacerea samarineanului e mai înaltă decît ferirea preotului și a levitului de cel căzut între tilbari. Ca un al doilea losif, Hristos ar fi iertat și pe luda, dacă luda ar fi venit să-i ceară un bob de griu din nemărginita Sa iubire.

Hristos, Domnul, nu zice: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face”, ci zice așa: „Precum voiți să vă facă vouă oameni, faceți-le și voi asemenea”. Toată bunătatea noastră a fost rău înțeleasă și rău răsplătită și să nu ne învîrtosăm inimile, căci inima împăcată e vasul plin de dragostea lui Dumnezeu.

Dragostea care ne umple inima crește și se varsă în lume și oricum ni s-ar părea lumea de rea, gustind din iubirea vărsată din inima aoastră se face și ea mai bună.

Niciodată dragostea nu caută la față semenului, ei vede în fiecare ins un fiu al lui Dumnezeu, un frate al lui Hristos, ce are nevoie de sprijinul și ajutorul nostru.

În mod tacit, noi ne dăruim dragostea unui altora, ca pe un dar sfînt, prin purtarea plină de afecțiune a unuia față de altul.

Dragostea niciodată nu îngăduie a face rău aproapelui, ci ea se îngrijește de binele tuturor.

Cu duhul dragostei și al iubirii alungăm duhul cel rău din vrăjmașii noștri, și atunci ei, eliberăți din mrejile diavolului, se pot înălța și se înfrâtesc cu noi.

Unui stăpîn rău, și supuși și dobitoacele îl poartă frică, însă nici nu-i vor și nici nu-i fac binele, în schimb toată casa strălucește de bucurie, dacă stăpînul e cu inimă bună.

Mîntuitorul Iisus Hristos a privit pe om ca făcut să trăiască în mijlocul celorlați oameni. El nu a să-

cu un om nou, ci pe cel vechi l-a restaurat, sfînțit, ca apoi și lumea să se poată sfînți prin omul care sfînțește locul. Deci, noi, oamenii, nu avem dreptul să fugim din lume, să ne despărțim de oameni, ca Avraam de Lot, ci suntem datori să ne arătăm toată iubirea ca Iosif față de frații săi.

Am certat pe frațele noștri? Să ducem de aici un zîmbet impăciuitor și frațele se va însenina. Am supărat pe părinții noștri, să-i imbrățișăm cind ajungem acasă și le va trece supărarea. Suntem în dușmânie cu vecinul nostru, cu aproapele nostru? Să intindem mîna spre împăcare și ei ne vor da toată inima. Să facem din inima noastră un vas al dragostei lui Dumnezeu și să răspindim această dragoste în jurul nostru, cu vorba și cu fapta și vom vedea cum ne vin din toate părțile și nouă, ca un răsunet, fapte și vorbe bune.

„Vorbă duice mult aduce” ne spune un proverb românesc, iar iubirea, dragostea și bunătatea pot sfînți o lume întreagă.

Să ne străduim din tot sufletul să fim mai buni și iertători, ca să putem deveni fii ai Celui Preainalt, ducindu-ne viața și lucrarea noastră, după pilda și învățătura Mintuitului nostru Iisus Hristos, după porunca și după exemplul Său, iubind și iertind pe toți răuțătorii noștri.

Renașterea PBĂNĂTEANĂ

ZIAR CETĂȚENESC INDEPENDENT

NR. 180, SIMBATA, 8 SEPTEMBRIE 1990, 8 PAGINI, 1 LEU

Izvorul care ar putea da inimilor noastre pacea sufletelor și nădejdea mult biruitoare este adevărul creștin.

De multe ori suntem creștini numai cu numele, deoarece, după felul nostru de a cugeta, de a simți și a face mai ales, nu suntem mai buni decât paginii.

Cu adincă durere vedem și simțim că aproapele nostru nu gustă cu adevărul bucuria acestei vieți, ce să mai zicem de bucuria vietii veșnice?

Este foarte dureros să vezi și mai ales să-ți dai seama că nu-l poți ajuta, că aproape nu ai nici o posibilitate să-i întinzi o mână de ajutor și să-i arăți drumul cel adevărat.

Si într-adevăr, cum putem să-l ajutăm? Cum să-i atragem atenția? De ascultat nu ne ascultă, deoarece e rlin de sine și de încredere în forțele sale, e prea grăbit pentru a ajunge fericirea acestei lumi înșelătoare și nu are timp pentru Domnul. Timpul liber îl petrece în plăceri și desfășării trecătoare, jertfind mult pentru trupul său și nimic pentru suflet.

Parcă suntem hotărîși să umblăm o viață întreagă pe căi greșite și să urmărim alte scopuri afară de cele adevărate?

ADEVĂRUL CRESTIN

Desigur că așa va fi, dacă din cind în cind nu vom asculta vocea sufletului nostru și dacă nu vom sta de vorbă cu el, dacă nu ne vom scutura de jugul ispitelor lumii acesteia și, mai presus de toate, dacă nu vom începe să ne rugă lui Dumnezeu.

Puteam afirma, cu toată tăria, că rugăciunea e singurul și poate ultimul mijloc, prin care putem ieși din povara păcatelor și chiar din somnul nostru sufletesc.

Sufletul nostru numai prin rugăciune trăiește și activează, numai în timpul rugăciunii el se luminează cu lumina adevărului.

Cu cît mai mult știm să ne rugăm, cu atit viața noastră sufletească e mai intensivă, trăirile noastre devin mai puternice, mai active.

Sufletul fără rugăciune e ca și mort. Nu este capabil de avint spre cele sfinte adevăr și ierifă. Căutând pe cei virtuoși și privingu-i, vom vedea că ei se roagă. Tot timpul ei sunt în rugăciune rugăciunea este cea care stă la temelia vieții lor. De aceea ei sunt buni, drepti și credincioși, fiindcă

se roagă neîncetat. Slăbind puterea rugăciunii lor, ar slăbi și înșăsi credința. Credința și faptele bune sunt rodul rugăciunii. Rugăciunea și viața cu adevărul creștinesc sunt nedespărțite una de alta.

Cine trăiește o viață adevărată duhovnicească, o viață dreaptă, acela își iubește rugăciunea și necondiționat se roagă. Cum prin respirație se constată și se menține viața truoească, așa prin rugăciune se manifestă și se menține viața creștinescă virtuoasă.

Acela a cărui viață e plină de slăbiciuni și de patimi, putem fi siguri că se roagă prea puțin, sau chiar deloc.

Mulți dintre creștinii noștri rătăcesc, necunoscând pe deplin adevărurile fundamentale și necesare ale credinței noastre, pentru că nu se roagă lui Dumnezeu. El nu au nici o dorință, nici putere să cunoască adevărul dumnezeiesc. Sufletul lor e aproape mort, și incapabil să ia avint spre sferele Dumnezeirii. Pentru cel ce moare zadarnice și sunt medicamentele. Si acelui care nu se roagă învăță-

tura sfintă nu-l ajută, el este mort pentru cele sfinte.

Să ne grăbim, deci, să ieșim din nepăsarea noastră, pentru cele sufletești, rugindu-ne lui Dumnezeu. Să ne rugăm Lui și în noi se va naște dorința fierbinte pentru adevărul veșnic dumnezeiesc și atunci cu bucurie îl vom înțelege și îl vom trăi.

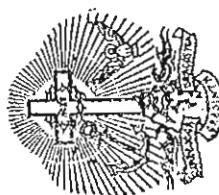
Lui îl se cuvin rugăciunile noastre, izvorite din adincul sufletului nostru și încălzite de căldura inimii noastre și el. Atotbunul și Atotmilostivul ne îndreaptă spre adevăr, ne dă ocazia și mijloacele spre a-L cunoaște. Dumnezeu este lumina de pretutindeni și dragoste cea fără de margini. Nici pe cel păgân El nu-l lasă în intunericul necunoștinței. Pe cel fugit îl scoate din negura rătăcirii și pe cel păcătos îl ridică din calea pierzării. Dumnezeu pe toți îi iubește, tuturoi ajută și le dăruie Lumina Sa cea nepieritoare, cu condiția ca noi să ne rugăm neîncetat!

Protos. OLIVIAN BINDIU



VIAȚA MONAHALĂ

FOAIE RELIGIOASĂ



ANUL I NR. 2 • EDITATA DE MĂNĂSTIREA „IZVORUL MIRON” • OCTOMBRIE 1990

DUMINICA A XX-A DUPĂ RUSALII

De la moarte la viață

Evanghelia de astăzi ne relatează despre invierea Fiului văduvei lui Nain, „singurul copil al mamei sale” (Luca VII, 12).

Iisus „s-a dus într-o cetate numită Nain și cu el împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime” (Luca VII, 11). Acolo duceau la groapă pe un tînăr. Domnul Iisus Hristos „s-a apropiat de poarta cetății” (Luca VII, 12) și văzind pe mama tînărului disperată „I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plinge!” (Luca VII, 13). Apoi s-a apropiat de sicriul morțu-lui și l-a chemat pe tînăr la viață zicind: „Tinere, te îți zic, scoală-to. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească și l-a dat mamei lui” (Luca VII, 14–15).

Cu puterea Sa dumnezeiască, Domnul Iisus Hristos a vindecat și a inviat. Pe fiica lui Iair a luat-o de mînă și i-a grăbit. Tânărului din Evanghelia de astăzi i-a alins numai sicriul și i-a vorbit. Lui Lazăr a poruncit să i se ridice piatra de pe morunt și l-a chemat să vine afară. Pe flică Caraneneccii a vindecat-o de la mare depărtare.

Cu aceeași putere dumnezeiască ne va invia și pe noi la sfîrșitul veacurilor, nimicind cu desăvârsire moartea, precum ne spune Sfîntul Apostol Pavel, zicind: „Vrăjmasul cel din urmă, care va fi nimicit, este mcarțea” (I Corintieni XV, 26). Cu aceeași milă și putere se arropie de fiecare suflet, scufundat în deznaideide și în durere, de fiecare suflet alunecat în multimea păcatelor. Caută pe cel pierdut, ca pe o oară pierdută. Il asteaptă ca pe un fiu rătăcit. Cînd mila și puterea Lui ating pe cel căzut în părat și deznaideide, sufletul se deșteaptă și își revine din nou la starea la care era.

Tânărul din Evanghelia de astăzi „a început să vorbească”. Ne punem întrebarea ce a rutut să spună el mamei sale, celor din jurul său și mai ales Mîntitorului Iisus Hristos? Ar fi rutut să spună ce a văzut sufletul, cît timp a fost olecat din trup și despre cele ce sunt dincolo de hainea acesta. Însă stim că din toate acestea n-a spus nici Tânărul din Evanghelia de astăzi, nici fiica lui Iair și nici Lazăr. Aici avem o devadă în plus că nu sufletele celor dragi olecati din mijlocul noștrui sunt cele care ar vorbi astănumiilor spiritiste. Noi credem, înseamnă că Tânărul din Nain a rutut vorbi despre trebuință de a trăi frumos aici pe pămînt, după învățările și poruncile lui Dumnezeu, ca în viață viitoare să ne cîștigăm cununa cîea nevesteștiță și să ne bucurăm de faptele noastre cele bune. Acea cova ar fi dorit și bogatul nemilosiv să spună săracul Lazăr celor cinci frați pe care-i mai avea în viață pămîntească. Vorbirea Tânărului din Nain a fost o legătură că, după

inviere și pînă la o nouă trecere din lumea aceasta, va trăi și va săvîrși numai fapte bune, prin care își va pregăti drumuri în viața veșnică și se va slăbi de la tot ce l-ar putea duce spre o viață nefericită dincolo de morînt. Invierea lui a fost o renaștere, adică o prefacere sufletească spre mai bine.

Dominul nostru Iisus Hristos l-a dat pe fiul „mamei lui”. Tot astfel a făcut și proorocul Ilie, după ce a inviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului: „...Si a luat Ilie copilul și s-a coborât cu el din foisor în casă și l-a dat mamei sale” (III Regi XCII, 23). Mamele sunt rîndute de Dumnezeu să poarte grijă de creșterea trupească și sufletească a copiilor lor. Ele sunt zidite și trupește și suficește să corespundă întru totul acestei minuni mari și sfinte. Mamele își nasc copiii în dureri, dar tocmai aceste dureri fac legătura pentru toată viața între mamă și copii.

Copiii împuiați au fost dati mamelor lor și de prooroci... Vechiul Testament, dar și și Mintuitorul Iisus Hristos, tocmai ca prin aceasta să înțelegem că copiii sunt în dar de la Dumnezeu și trebuie în aşa fel îngrijiți ca ei să rămână mereu și ai Celui Preaînalt.

Prințeștiile, suferințele, necazurile, nenorocirile și bolile prin care trec de multe ori copiii, sub ochii mamelor, sunt încercări ale vieții, și de aceea ele trebuie să fie prilejuri pentru întărire iubirii dintre părinți și copii.

Fiuil risipitor s-a întors la casa părintoasă flindru și-a venit în fire, iar tatăl său zicea: „mort a fost și a inviat”. Cei tineri ai zilelor noastre cu sint morți ca fiul risipitor și care trebuie să învieze și să-si vină în fire? Cei care sunt certați cu părinții și nu plecat în lume fără nici un rost trebuie chemați să se întoarcă la cei care le-au dat viață, trebuie să fie chemați să se întoarcă la Dumnezeu pînă nu e prea tarziu.

Mărireia lui Dumnezeu, care a dat și oamenilor o putere ca acești, vecinii buni, rudele și prietenii, pot aduce îmormâcarea și mîngîlarea de a întoarce pe cei rătăciți de la moarte la viață și a-i da părintilor care suferă nemingîlă.

Ca și credincioșii ai Bisericii strămoșesti, ne toti trebuie să ne doară rătăcirea unuia sau altuia, și toti trebuie să ne punem dragoste și înțelepciunea, pentru a-l întoarce pe cel rătăcit și de a-l invia pe cel mort. Să avem această credință că prin noi insine Hristos Domnul se apropie, atîndec, învie și dă pe cel rătăcit părinților lui.

ROADELE SEMINȚELOR DUMNEZEI Duminica a XXI-a după Rusalii

Adresindu-se mulțimilor, Mintuitorul Iisus Hristos S-a comparat pe sine însuși cu un semănător, dar care sădește în ogorul sufletelor cuvîntului lui Dumnezeu. Asemănarea este strălucită, sugerindu-i pe harnicii agricultori care astern semințele de grâu în pămîntul reavân, cu nădejdea de a oferi lumii cît mai multă pîine (Luca VIII, 5). De această dată, însă, semănătorul nu este un om oarecare, ci însuși Fiul lui Dumnezeu întrupat, iar sămînta este cuvîntul lui Dumnezeu celui viu și veșnic.

Așa precum semănătorul grinelor presupune un teren pregătit cu grija și din plin, spre a da roadele așteptate, la fel se înțimplă și cu cel al cuvîntului lui Dumnezeu. Depinde, în consecință, de sufletul oamenilor că sămînta divină să devină sau nu fecundă, să încolească, să crească și să îndească mai mult sau mai puțin. De aceea, într-o altă pîldă, cea a neghinei, Mintuitorul a insistat asupra necesității de a îngriji ogorul semănător cu griu curat, în care vrăjîmașul prezărase pe ascuns neghină, spre a împuina recolta și a zădărnicii truda semănătorului (Matei XIII, 29-43). În același sens, divinul Invățător și-a avertizat ucenicii că întru semănarea Evangheliei Sale vor întîmpina neajunsuri și „necazuri”, ce vor trebui înfruntate cu „îndrăzneală” și rădoje (Ioan XVI, 33).

Constituind „ogorul” lui Dumnezeu (I Corinteni III, 9-12), mulțimile s-au adunat și se adună în jurul Semănătorului celui veșnic, care continuă să-si semene cuvîntul prin intermediul ucenicilor săi și al urmărilor lor pînă la sfîrșitul veacuritor, în Biserică ce formează Truful Său înainte, „stîlpul și temelia adevarătorului” (I Timotei III, 15).

Se pune întrebarea: ce roade au adus și aduc semințele dumnezeiesti în inimile celor ce au crescut și cred în Mintuitorul Iisus Hristos? Ele sunt aceleasi ca și în cazul agricultorului celui bun și atent pentru ca grîul să nu fie înăbușit de neghină și huruieni.

În holdele duhului, răsările din sămînta cuvîntului lui Dumnezeu, sub razele binecuvîntate ale Duhului Sfînt au crescut și cresc lanurile minunate ale virtuților creștinilor: în locul urii și vrăjîmășiei iubirea cea atotcuprinzătoare, locul egoismului este luat de dăruirea de sine spre a promova binele colectiv și individual al tuturor oamenilor; blîndețea,

bunătatea, ingăduința și iertarea reciprocă prin care se reflectă în viața fiecăruia. Pretutindeni, semințele dumnezeiesti îngrijite de Biserică aduc roadele iubirii, ale smereieniei, milosteniei, dreptății și păcii, ale jertfelniciiei pentru tot ceea ce este bun și frumos în viața omenească. Toate îi preamăesc pe însuși Dumnezeu, pe Mintuitorul Iisus Hristos care a plâmădit „pîinea cea vie”, oferind-o sufletului omeneșc însefat după mintuire și desăvîrsire. Este roada adusă de sămînta cuvîntului lui Dumnezeu în inimile tuturor credinciosilor care au primit acest cuvînt și s-au străduit să-si lucreze pămîntul inimii în aşa fel încît ea să încolească și să redească.

Ne mai putem pune și o altă întrebare: oare „pămîntul” sufletelor noastre este suficient de bun, de asanat, pentru ca semințele dumnezeiesti să aducă în continuare aceleasi roade minunate?

Este o întrebare pe care trebuie să îlăută de necesară, de natură intimă, pe care trebuie să și-o pună fiecare credincios. Intr-adevăr, sămînta lui Dumnezeu este sublimă, a adus și aduce roade minunate, dar la fel de adevarat este că în ogorul vieții pămîntea este amestecată cu neghina atitor patimii, așa precum ne avertizează însăși parabolă Mintuitorului zisupra neghinei. Privind peste holdele mănoase ale sămîntei răsărîte din cuvîntul lui Dumnezeu, ne putem cîștiga increderea întru înălțurarea neghinei, spre a ne putea îndrepta și a ne ridica și noi sufletește cît mai sus. Cu ajutorul permanent al Mintuitorului Iisus Hristos ne putem lepăda de rătate și imbrăca întru dreptate, ne putem lepăda de trufie și imbrăca întru smerenie, spre a fi luminați de duhul iubirii, al adevarăului și al păcii.

Nu trebuie să uităm că vine și vremea culesului, cînd trebuie să dăm seamă Semănătorului celui veșnic asupra rădăcinilor semințelor Sale, în măsura în care am purtat grija și am depus cîsteneală întru buna îngrijire a ogorului sufletelor noastre.

DUMINICA A XXIII-A DUPĂ RUSALII Robie și mintuire

Dumnezeu ne-a creați, pentru că să-L preamărim în lîcăt zilele vieții noastre. Dacă împlim după cuvîntul această moșniere a noastră, aici pe pămînt, El ne-a boalațit drept rasplată — fericirea veșnică. El ne-a binecuvîntat și ne binecuvîntă în fiecare clipă cu daruri și binefaceri noi, alîi de numeroase încît o minte înțeleaptă și o inimă curată și bună, din impuls intern se unesc într-un sentiment puternic de umilință și recunoștință, în cuvînt de mulțumire, laudă și preamărire, îndreptate către Dumnezeu.

Din cauză că bunătățile și binefacerile pe care le revîrsă bunul Dumnezeu asupra noastră sunt atît de multe și nenumărate și ne-am obișnuit cu ele, de la o vreme, le privim ca drepturi ale noastre și nu ca binefaceri dumnezeiesti. Multă uîă să mulțumească lui Dumnezeu pentru binefacerile primește. Toți aceștia să-si aducă pururea aminte de cuvîntele adresate de Mintuitorul demonizatului din Evanghelia de astăzi: „Întoarce-te în casa la și spune că bine și-a făcut tîie Dumnezeu” (Luca VIII, 39).

Trecînd într-o zi Iisus prin ținutul Gadarenilor, l-a ieșit în cale un bărbat care avea duhuri necurate, și de un timp foarte îndelungat nu se mai imbrăca, nu locuia în casă, ci numai în gropi de morminte. Mintuitorul văzîndu-l, l-a mintuit curățindu-l de duhurile cele necurate, l-a făcut întreg la minte, încît el sinzur să se imbrăceat în haine curate, apoi să-a ascăzut umilit la oicioarele Mintuitorului, și L-a rugat să-i dea voie să meargă după El. Dar Domnul l-a răspuns prin același îndemn de a se întoarcă între ai săi.

În zilele noastre, mulți dintre credincioșii se pot asemăna foarte bine cu demonizatul din Evanghelia de astăzi. Cu sufletul gol, lăsît de haina credinței și a saptelelor bune, fug din casa lui Dumnezeu, trăind în desfrîu și în plăcerile acestei lumi. Înrăutățile peste măsură, ei nici nu-si pot da seama de adîncimea prăpastiei în care alunecă mereu. Dacă Biserica lui Hristos, prin mijloacele mintuitoare de care dispunem, încearcă să-i lumineze și să-i elibereze de acel duh al răului și al desfrîului, care i-a curățit, ei se supără foarte tare și vorbesc ca demonizatul din Sfînta Evanghelie de astăzi, zînd: „Ce ai cu mine?... Rogu-te, nu mă chinui!” (Luca VIII, 28).

Pentru un creștin e o mare nenorocire dacă ajunge rob al diavolului și al uneltirilor lui. Cădereea în robia păcatului nu se face deodată, ci foarte încet, pe nesimțite, prin anumite greseli, care pentru moment par neînsemnante. Nu ținem posturile cum trebuie, uităm să ne mai rugăm lui Dumnezeu, nu ținem sărbătorile rînduite de Biserică, lipsim de la Sfînta liturgie în duminici și sărbători și, fără să ne dăm seama, ne depărtăm cu sufletul de Dumnezeu și ne apropiem de diavolul. Iubim desfrîul, păcatul, fărădelegile, iar viața adevarată creștinească ne pare grea și fără nici un rost.

Cind nevinovăția sufletelor noastre e pierdută, cind mulțumirea sufletească s-a stins, cind povara păcatelor apasă greu asupra conștiinței noastre, abia atunci ne dăm seama în ghiarele cui am încăput. Și, Doamne, cît de ușor am scăpa de prăbusirea aceasta dacă ne-am deprinde din bună vreime a ne gindi la Dumnezeu, a ne minuna de măreția faptelor Lui și de a vesti cu bucurie mare, oriunde și oricind, binefacerile deosebite de care ne face părtași de nenunărate ori!

Nu numai în casa noastră, ci pretutindeni suntem datori să vestim bunătatea, mila și atotputernicia lui Dumnezeu, să-l vestim pe Hristos, Dumnezeul nostru, prin cuvintele noastre, prin scrisul nostru, prin faptele noastre, prin rugăciunile de mulțumire pe care se cuvine să I le adresăm neincetat, pentru binefacerile primite de la El în dar.

Din bătrâni am învățat o vorbă frumoasă care zice: „Să bine și nu te leme de nimene”. Această învățătură să ne ţă înțeleagă înaintea ochilor noștri, de căci nu ne ținem în toate imprejurările vieții, chiar și atunci cind lumea ne mostră, ne ceartă și ride de noi. Ocara și risul lumii trec, însă meritul pe care ni-l cîștigăm în fața lui Dumnezeu prin fapte bune și prin ascultarea voruncilor rămînere și ne va însobi și dincolo de mormint. Nu oamenii au să ne judece odată, ci judecăla și răspăata este în mina lui Dumnezeu, care este bun, milostiv și atotputernic.

Vestind mila și atotputernicia lui Dumnezeu, ne umoleșe de mîngișiere, de nădejde, de bucurie. Oricât de mare ar fi răutatea oamenilor și oricât de amară și de grea ar fi soarta cuiva, prin mila și atotputernicia lui Dumnezeu, toate se pot schimba spre bine.

Dacă noi dorim ca Bunul Dumnezeu să ne facă părți de darurile Sale cele mari și bogate, trebuie să ne aducem aminte de întreg trecutul vieții noastre, să ne facem o socoteală amănuntită asupra tuturor bolilor, durerilor, necazurilor, suferințelor și primejdialor din care Dumnezeu ne-a scăpat și să numărăm darurile, plăcerile, bogățiile, măririle și bucuriile cu care am fost binecuvîntați.

Numai așa vom fi cu conștiință împăcată că am împlinit porunca Mintuitului din Evanghelia de astăzi, care zice: „Întoarce-te în casa ta și spune că bine ți-a făcut Iisus Dumnezeu”! Amin!

DUMINICA A XXIV-A DUPĂ RUSALII O rază de nădejde

Fiica lui Iair, mai marele sinagogii, înnără „ca de doisprezece ani”, se luptă cu moartea. Bătrâinul său tată vede că unica sa fiică, bucuria și mîngișierii vietii sale, se pierde și nu o poate ajuta cu nimic. Însă disperat cum era, deodată aude că în apropiere se găsește marele Învățător Iisus Hristos, care săvîrșise atîtea minuni. O rază de nădejde îi răsare, alătîră la Iisus, el, mai marele sinagogă, care făcea parte din tabăra acelora care erau dusmani îi Hristos; cade la ricioarele Lui și-L roagă să intre în casa lui, pentru a-i salva fiica de la moarte.

Mintuitul Iisus Hristos asculta rugămintea lui Iair și însoteste în drum spre casa lui. „Si pe cînd se ducea El, multimile îi împresurau” (Luca VIII, 32). Însă din totă multimea astă din popor și-a făcut, la un moment dat, apariția o femeie păgină din Cezarea lui Filip, care de doisprezece ani avea surgere de singe și cheltuise cu doctorii toată avereia ei, și de nici unul nu putea să fie vindecată” (Luca VIII, 43). Si pe cît era de slabă și istovită de puteri, credința ei și dorința fierbinte de a se atinge de poala hainei lui Iisus i-a dat pulere de a ajunge pînă la Dumnezeiescul Mintuit și „pe la spate, s-a alîns de poala hainei Lui și îndată s-a oprit surgearea singelui ei” (Luca VIII, 44). După ce această femeie, prin atingerea de poala veșmintelor Mintuitului s-a vindecat de boală, a fost nevoie să spună „de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El, și cum s-a tămaďuit îndată” (Luca VIII, 47). Si după toate acestea ei își continuă drumul spre casa lui Iair. Dar iată că deodată le ies înainte niște oameni, care veneau tocmai de acolo, spre a-i aduce o știre tristă lui Iair, zicind: „A murit fiica ta. Nu mai supără pe Învățătorul” (Luca VIII, 49). Iair se întristează foarte tare, iar Iisus se uîtă cu milă la el și-l minește cu curintele: „Nu te teme; crede numai și se va izbăvi” (Luca VIII, 50). Iisus intră în casă și vede pe sărmâna copilă, cum zăcea palidă, rece și fără susflare. Ochii plini de lacrimi ai părinților sunt îndreptați spre Mintuitul. El își ridică elasul și le spune cu blîndețe: „Nu vîlnește, n-a murit, ci doarme” (Luca VIII, 52). Multi însă rîdeau de El, știind că copila a murit. „Iar El, scoțind pe toți afară și apucând-o de mină, a strigat zicind: Copilă, scolâ-te!” (Luca VIII, 54). Si astfel a învia din morți.

Din această perioadă evanghelică, putem și noi învăța că la o întimplare de boală, trebuie să-L chemăm și noi pe Hristos în casă, cum L-a chemat Iair, și trebuie să stim că nu apropiem cu credință de El, cum s-a apropiat și femeia

păgină. Si aceasta o facem noi prin împărtășirea bolnavilor cu Trupul și Sinea Mintuitului.

Boile sunt urmări ale păcatului strămoșesc, care apasă greu asupra întregii omeniri. Putem spune că rar se găsește un om să nu fi fost bolnav sau să nu fie bolnav de ceva. Pămîntul este asemenea unei case mari de bolnavi, este asemenea unui spital mare. Boala este o vargă a lui Dumnezeu, aie cărei lovitură le simțim mereu, însă de multe ori cu durere, fără să ne dăm seama că bunul Dumnezeu ne trimite accastă boală grea și amară spre binele nostru sufletesc și spre îndreptarea noastră. Mulți dintre noi, cît timp se bucură de sănătate, nu se prea gîndesc la Dumnezeu, iar cind se îmbolnăvesc, îl caută pe Dumnezeu desprăti, cerind-i sprînjeni și ajutor, iar unii tolusi se gîndesc mai mult la medic și la farmacie, neglijîndu-l pe Dumnezeu, așa cum alocă sare când regele îna, despre care Sfînta Scriptură ne spune: „dar el nici la boala sa n-a căutat pe Domnul, ci pe doctori” (II Paralipomena, cap. XVI, 12). Din aceste cuvinte ne putem da seama că regele nu a greșit prin aceea că a căutat ajutor la doctori, ci prin aceea că s-a încrezut în ei mai mult decît în Dumnezeu. Da, noi avînd după legea noastră îndatoriri față de trupul nostru, este lucru firesc că, la cauză de boală, trebuie să chemăm un medic și să ascultăm de sfatul lui. Creștinul bolnav este dator să se folosească de prescripțiile medicului, însă ochii și inimă lui trebuie să fie îndreptați întotdeauna spre Doctorul cel cercesc — spre Dumnezeu.

Fericit este acel creștin care apucă să în boala sa această clipă mintuitore de susțin, această clipă fericită de întoarcere către Dumnezeu și de împreunare cu Hristos, prin Sfînta Taină a Împărtășaniei.

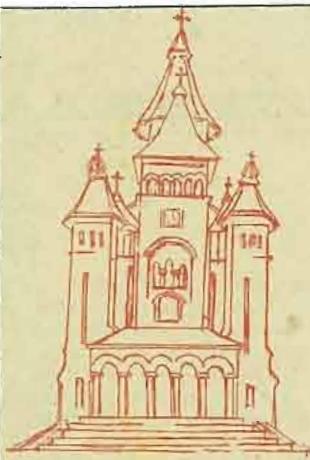
Precum Hristos a venit oarecind în casa lui Iair, astfel vine și astăzi prin Sfînta Taină a Împărtășaniei în orice casă de creștin și la tot bolnavul, care-l chiamă cu credință. Iată, deci, că cea mai mare îndatorire a creștinului, la vreme de boală, este împărtășirea cu Sfîntele Taine ale lui Hristos, este împăcarea cu Dumnezeu.

Această înoăcare cu Dumnezeu și cu oamenii săi va minuni și întărîni în chip minunat sufletul, iar puterea de viață săcătoare a Sfîntei Taine îl va vindeca și la trup. Nu rutem să niciodată îzua și ceasul în care ne uitam îmbolnăvi și areasta să se poale înțimplă nu numai nouă, ci oricărui membru al familiei noastre, pentru că boala și moartea ne sănătate scrise tulorura.

Anii vieții noastre se pot înmulții prin mila lui Dumnezeu și strădaniile noastre! Viața noastră se poate lungi!

Bunul Dumnezeu chiar din moarte ne poate trezi și ne poate dărui încă un sir lung de ani de viață pămîntescă, datoră: învierea din morți a fiicei lui Iair despre care s-a vorbit în Sfînta Evanghelie de astăzi.

Dacă dorim o viață lungă și fericită, să păzim poruncile, să credem în Dumnezeu, să facem lăpte bune, lăpte ale îndurării sufletești și trupești și să ne rugăm pentru aceasta Părintelui Cercesc, în fiecare zi, avînd pururea în minte cuvintele rostite de Dumnezeu prin gura proorocului Moise: „Să umbăți pe calea aceea pe care v-a poruncit Domnul Dumnezelul vostru, că să fiți vii și să vă fie bine și să trăiti vreme multă în pămîntul acela pe care îl veți lua în stăpînire” (V Moise, V, 33). Atunci vom purta cu răbdare durerile bolilor noastre și neputința trupească, atunci — cu siguranță — boala ne va fi de folos sufletesc, ne va fi un leac pentru binele și îndreptarea noastră, ne va fi un mijloc pentru împreunarea veșnică cu Hristos în împărtășia cerurilor.



ÎNVIEREA



ANUL 1 Nr. 13

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE
ARHIEPISCOPIA TIMIȘOAREI ȘI CARANSEBEȘULUI

LUNI
1 OCTOMBRIE 1990

DIN VIETILE SFINTILOR

CUVIOASA PARASCHIVA

Din multimea sfintilor care sunt praznuiti in Biserica noastră, cîriva se bucură de cinstire deosebită la poporul român, și datorită faptului că s-au născut și au trăit pe meleagurile ţării noastre, și că moaștele acestora și-au găsit adăpost în bisericile de la noi.

Dintre sfintii ale căror moaște se găsesc pe teritoriul patriei noastre este și Sfânta Cuvioasă Maică Paraschiva, a cărei pomenire o facem în 14 octombrie.

Cuvioasa Paraschiva s-a născut în pămîntul Traciei, la sud de Dunăre, nu departe de Iârmul Mării Negre, într-o familie de macedo-români.

Părinții, buni, creștini, s-au străduit să-i dea o educație aleasă, atât ei și fratele ei Eftimie, crescindu-i pe amândoi în duhul Evangelicii lui Hristos. Această educație își va lăsu adînc umprentele asupra cuviossei și a fratelui ei, întrucât ea, de tînără, va îmbrățișa viața monahală, iar fratele Eftimie, va ajunge episcop al Maditiei.

Nu de puține ori Cuvioasa Paraschiva, în anii copilăriei, dădea hainele sale cele bune copiilor săraci și se îmbrăcă cu ale acestora, ceea ce îi atragea adeșorii muștrarea părinților. Pașii ei erau călăuziți de cuvintele Mintitorului Iisus Hristos „Fericiti cei milostivi, că acela se vor milui” (Matei V, 7).

Cei săraci adeseori primeau hrana de la Cuvioasa Paraschiva, potolinindu-și în acest fel foamea. După moartea părinților își vinea toată averea moștenită și face din aceasta acte de milostenie.

Minău de dorință arzătoare de a cunoaște mai îndeaproape Țara Sfintă, pornește pe urmele Mintitorului Iisus Hristos, vizitînd locurile de care se leagă strîns istoria mintuirii neamului omenești.

În dorința de a trăi o viață deosebit de austera, se oprește în pustiul Iordanului, unde, se hrănește deosebit de săracăcios, viețuind într-o mănăstire de călugăriște pînă la vîrstă de 25 de ani.

Într-o zi din zile, cind se rugă cu mîinile înălțate spre cer i s-a arătat Îngerul Domnului, ca un tînăr și i-a zis: „Lasă pustiul Iordanului și te întoarcă în patria ta, șiindeacă acolo se cuvine să-ți dai trupul pămîntului, iar sufletul tău să treacă la cereștile locașuri!”

Dind ascultare spuselor îngerului, se întoarce spre meleagurile natale, dar în drum spre acestea se oprește la Constantinopol, unde se închină în cea mai mare biserică a Ortodoxiei — catedrala Sfânta Sofia. Ajunsă în Tracia mai petrece doi ani în localitatea natală Epival, trăind același viață austera, de post, rugăciune și slujire a semenilor.

Venind vremea mutării la Domnul, Cuvioasa Paraschiva a fost îngropată, în mod neînsemnat, undeva pe malul mării. Anul morții sale se crede că ar fi fost

1050. După mai mulți ani a murit un corăbier și trupul lui s-a hotărît să fie îngropat pe malul mării. O împlinire minunată face că groapa corăbierului să fie săcătă exact în locul unde odinioară a fost îngropată Cuvioasa Paraschiva, prilej cu care au fost descoperite moaștele acesteia întregi și neputrezite. Sfintele ei moaște au fost depuse în biserică Sfintilor Petru și Pavel, din satul Epivat. Mai tîrziu, împăratul româno-bulgar Ioan Asan a dispus mutarea moaștelor în capitala imperiului, Tirnovo. După ocuparea româno-bulgarilor de către turci, Sfintele Moaște au fost date domnitorului Mircea cel Bătrîn. După lupta de la Nicopole, din anul 1396, moaștele Cuvioasei Paraschiva au fost date de către voievodul Tării Românești cneazinei Anghelina, care cu cînste mare le-a dus la Belgrad, unde au stat timp de 124 de ani, pînă la anul 1520, cind sultanul Soliman le mută la Constantinopol. Sfintele Moaște nu-și găsesc odihnă într-o țară plină de pagini, și de aceea Dumnezeu hotărăște ca acestea să fie mutate într-o țară creștină. În acest fel, domnitorul Moldovei Vasile Lupu, care zdise în anul 1639 biserică Mînăstirii Trei Ierarhi din Iași, dorea să depună în această mînăstire moaștele unui sfînt, pentru mîngîierea poporului în necazuri. În urma achitării tuturor datorilor față de Poartă, evlaviosul domnitor cere sultanului Murad al IV-lea moaștele săcătoare de minuni ale Cuvioasei Paraschiva, dorînd îndeplinită în anul 1641, cind eu cînste deosebită moaștele au fost aduse de la Constantinopol și depuse în biserică Mînăstirii Trei Ierarhi de unde, după 250 de ani, la 12 decembrie 1888, au fost mutate în noua catedrală mitropolitană, unde se găsesc și astăzi, fiind un izvor nesecat de mîngîieri în suferință. Înind seama de evlavia deosebită pe care au avut-o domnul și credincioșii față de Cuvioasa Paraschiva, Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărît ca această cuvioasă să fie cinstită în întreaga noastră Biserică, fixindu-i-se zi de pomenire cea de 14 octombrie a fiecărui an.

Luind exemplu de milostenie al Cuvioasei Paraschiva, devenim împlinitori ai cuvintelor Sfintei Scripturi, care spun: „Veniți, binecuvîntați Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la Întemeierea lumii”, „căci slămînd am fost și Mi-ați dat să măninc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit. Gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați vindecat; în temniță am fost și ați venit la Mine... Adevărat zic vouă, întrucât ați săcăt unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați săcăt” (Matei XXIV, 30—40).

Protos. OLIVIAN BINDIU

RENAŞTEREA ZIAR CETĂTENESC INDEPENDENT

NR. 210, SÂMBĂTĂ, 20 OCTOMBRIE 1990, 8 PAGINI, 1 LEU

DESPRE PĂCAT SI POCĂINTĂ

În clasică pildă a fiului rătăcit, găsim imaginea deplină a căderii în păcat și a ridicării prin pocăință. Păcatul, treptat, ne face să cădem și tot treptat ne ridică pocăința.

Păcatul vine totdeauna din plăcerile inimii. El se naște din pofta rea, pofta trupului, pofta ochilor și mărire de cărtă. „Orice păcat pe care-i va săvârși omul este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrințării, păcătuiește în insuși trupul său” (Corinteni VI, 18).

Fiul rătăcit, devenit rob al păcatului și desfrinții, decade treptat. Se desface din legătura cu Dumnezeu și își cere parte de avere. Nemulțumitor pentru iubirea și darurile părintești, se ridică împotriva Tatălui, nemaiîndrind a îi se stupne. Omul este liber în voință să și Dumnezeu își pe cel răzvrătit în voia sa. Despărțirea de Dumnezeu naște însă necredință. Necredința îndepărtează sufletul de Dumnezeu. Despărțit de Dumnezeu, păcătosul alege lumea ca obiect al iubirii, iar în lume cîștigul și stăpânirea, cu scopul desfășării. După ce a pierdut pe Dumnezeu, omul însuși devine central și lîntă viații sale. În păcat necredința se unește cu egoismul.

După ce păcatul a scos de Dumnezeu din inimă, așezându-se pe sine în locul Lui; după ce glasul lui Dumnezeu s-a întunecat, dar încă nu s-a stins cu totul, în cugetul său; după ce a cheltuit totul în păcat, păcătosul rămăște în lume, singur cu idolul său, și după ce în păcat nu a găsit dulceața netrecătoare cu care a fost amăgit, începe a simți foame și a duce lipsă. Coborarea la soarta animalului este treapta coa mai de jos a păcatului săvîrșit în trup.

Există o decădere paralelă și pe scara sufletească. De la unitatea cu Dumnezeu și necinstitirea Lui, sufletul ce se bucură de păcat, ce se laudă cu păcatul și chiar trage și pe alții la păcat, alunecă spre moarte.

În timp ce păcătosul aluneca tot mai jos pe plana păcatului, Dumnezeu, ca un Tată iubitor, urmărește cu ochii pe cel rătăcit: „Să înceă departe fiind el î-a văzut tatăl său și i-sa făcut milă” (Luca XV, 20). Dumnezeu însă îi ieșe mereu în cale și-l caută, ca pe oia cea pierdută.

Indelunga răbdare a lui Dumnezeu vine întotdeauna în ajutorul păcătosului, usurindu-i pocăința.

Fiul rătăcit încă nu căzuse în păcatul de moarte al deznădejdetii în milă lui Dumnezeu, ci se trezește pe marginea, prăpastiei. În constință lui adormită a mai rămas vie icoana casei părintești, de ea se agăță firul nădejdii.

Pocăința fiului rătăcit e sinceră și deplină. Ea pornește de la cunoașterea stării de decădere, „venindu-și întru sine”. A și luat hotărîrea de a ieși din ea: „Sculindu-mă, mă voi duce...” și voi spune: „Tată, am gresit” (Luca XV, 18). Conștiința odată deșteptății, sufletul se rușinează de păcat, îl urăște și fugă de el, spre a ieși din robia lui. Revederea cu tatăl îi dă prilejul de a mărturisi deplin păcatul și a cere pedeapsa acceptând să fie primit argal în loc de fiu, spre a se curăță.

Sărutul părintesc pecetește însă împăcarea între tată și fiu. Nici un cuvînt de judecădă din partea tatălui n-a îngreutat procesul de pocăință al fiului. Ochiul părintelui vedea numai starea lui sufletească. Hrul lui l-a ajutat în toate momentele pocăinței. Haina cea nouă, inelul și încăltămîntea în picioare, sunt dovezi ale iertării complete și ale roașezării în această stare de mai înainte.

Renașterea păcătosului este egala cu invitația din morții.

Nu trebuie să stăru nepăsători față de cei ce se pocăiesc ca fiul cel mai mare. A îndrepta pe cel ce se pocătuiește, a invita pe cel neștiutor și a da sfat celui ce are lipsă de el, sănătate ale îndurării sufletești față de aproapele.

„Să stie că cel ce a intors pe păcătos de la rău circa cîțu lui își va mîntui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate” (Iacob V, 20).

Preotă OLIVIAN RINDIU



VIATA MONAHALA



FOAIE RELIGIOASĂ

ANUL I NR. 3

EDITATĂ DE MĂNASTIREA „IZVORUL MIRON”

NOIEMBRIE 1990

Nici la judecata particulară, și nici la cea obștească nu va fi deosebire între bogăți și săraci. Nu bogăția și săracia vor fi judecate, ci felul cum ne-am trăit viața în ascultarea poruncilor lui Dumnezeu. Cît de frumos ne spun acest lucru cîntările de la înmormîntare: „Adusu-mi-am aminte de proorocul ce strigă: eu sunt pămînt și cenușă; și jărași m-am uitat în mormînt și am văzut oase goale și am zis: Oare, cine este împăratul sau ostașul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul?“ (Stihira glas 5); sau: „Vai, cîtă luptă are sufleul cînd se desparte de trup! Vai, cîtă lăcrămează atunci și nu este cine să-l miluiască pe dînsul...“ (Stihira glas 2. — Molifelnic, ediția a IV-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1984, pp. 209—210). Cu adevărat că nici ingerii și nici oamenii, deci numai el însuși cu faptele sale cele bune, cu viața să înrumoasă, poate să-și fie de ajutor.

Această învățătură nu e de la oameni, ci Însuși Fiul lui Dumnezeu ne-a dat-o. Dragostea cea nemărginită a fost cauza că ne-a dat această învățătură. Dragostea față de noi și de sufletele noastre.

Lumea intreagă cu toate bogățiile ei nu prețuiește cît prețuiește sufletul înaintea lui Dumnezeu. Pentru noi, pentru sufletele noastre și pentru a noastră mintuire, Fiul lui Dumnezeu a părăsit cerurile și S-a pogorât, S-a făcut om și S-a răstignit.

S-a răstignit ca toate sufletele să poată fi duse de ingeri în ceruri, și nici un suflet să nu fie îngropat în chinurile iadului. Cite suflete nu se pierd și astăzi! Așa spunea Avraam bogatului nemilostiv, care-i cerea ajutor pentru frații rămași pe pămînt: „nu vor crede nici dacă eră invia cineva dintre morți“ (Luca XVI, 31). Intr-adevăr, Hristos a inviat din morți și totuși mai sunt încă mulți care nu vor să credă. Atunci aveau pe Moise și pe prooroci și învățăturile lor și tot nu credeau. Astăzi avem și propovăduim în Biserică învățăturile lui Moise, ale proorocilor, ale Mintuitului, ale Apostolilor, ale urmășilor lor și toluși sunt bogăți și săraci care nici nu vor să le audă. Bogății nu văd săracia și nu au milă de săraci, iar săracii pizmuiesc și dușmănesc pe cei bogăți.

Dominul nostru Iisus Hristos ne cere dragoste. Prin dragoste ne înfrățim coi săraci cu cei bogăți, îmbogățindu-ne în felul acesta sufletele. Bogatul, prin iubire, va milui pe cel sărac și săracul va uita să pizmuiesc și să urască.

Să ascultăm cu mare evlavie învățăturile date de Biserica lui Hristos, care este păstrătoarea legii lui Moise, a proorocilor și a legii lui Hristos și a apostolilor și atunci nu va mai fi bogat cu sufletul sărac, nici sărac cu sufletul pustiu. Dragostea lui Hristos va îmbogății sufletele noastre ale tuturora, ca toate să poată fi duse de ingeri în ceruri.

DUMINICA A XXII-A DUPĂ RUSALII

Bogăția în credință

În Evanghelie de astăzi ni s-a vorbit despre pilda bogatului nemilostiv și a sărmănumului Lazăr, ca și despre alte învățături ale Sfintelor Scripturi, infățișîndu-ne o realitate în mijlocul căreia trăiesc oamenii. În această pericopă evanghelică, ni se arată împedire că învățătura de credință nu poate fi despărțită de felul cum îți trăiești viață. Mintuitarul îmbracă un adevăr, o învățătură în haina unei pilde, despre un bogat și despre un sărac. Numele bogatului nu îl spune. Iată, deci, că bogăția nu îl-a învrednicit să-i fie însemnat numele în Evanghelia. Pentru a lăsa un nume, pentru a fi pomenit cu cinste de urmași, îi trebuie — pe lîngă altele — o vrednicie de fapte bune, izvorite dintr-o credință dreaptă. Dreptul din credință va fi viu. Credința pe care o avem neindeamnă la aceste fapte dătătoare de viață veșnică, la fapte pentru care te învrednicești să fii punenit cu dragoste. Dacă nu ai o astfel de credință, care să te indemnă la fapte, înseamnă că nu ai credință. După cuvîntul Sfintului Apostol Iacob — „credința fără de fapte moartă este“ (Ii, 26).

Bogatul trăia în bogății și în plăcările acestei vieți. Nici nu credea că mai poate exista ceva în lumea aceasta, în afară de bogăția lui, iar învățătura despre o altă lume îi se părea ca o poveste. „Se îmbrăcă în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit“ (Luca XVI, 19). Sufletul nu și-l vedea și nu credea în el. Fiind așa de bogat, era și firesc să-și petreacă viața într-un nesfîrșit ospăt. Nu putea să trăiască altfel. „Legea lui Moise nu-i era cunoscută, pentru că nu s-a ostenit s-o învețe nici din cărți, dar nici din aurite. Dacă ar fi cunoscut-o, ar fi băgat de seamă că „un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții lui, plin de bube“ (Luca XVI, 20).

Săracul Lazăr a murit „și a fost dus de către ingeri în sinul lui Avraani“ (Luca XVI, 22). Nu săracia singură îl-a învrednicit să fie dus de ingeri, ci bogăția în credință. Sunt foarte mulți și între săraci care nu au altă dorință decât să îmbrace „visonul și porfiră“ și să se veselăască din mincări și băuturi alese, iar sufletele lor sunt mai săracăcioase decât zdrențele de pe trup și mai puști ca al bogatului din evanghelia de astăzi. Așadar, nu săracia singură e chezășia mintuirii, ci felul cum știi să-ți duci săracia și mai ales cum știi să-ți cîștigi bogăția credinței.

Sunt bogăți care vor moșteni viață veșnică și aceștia sunt cei bogăți în credință. Sunt și un fel de săraci care nu vor intra în împărtășia lui Dumnezeu, și anume cei săraci în credință. Mai presus de toate ne trebuie o credință tare și vie, o credință că pentru toate cele săvîrșite în viață noastră va trebui să răspundem la judecata lui Dumnezeu.

Mintuitarul Iisus Hristos ne dă această învățătură despre credința cea tare și vie, prin Evanghelia de astăzi, că fiecare vom sta în fața judecății de îndată după trecerea noastră în viață viitoare, dincolo de morînt. După faptele noastre bune sau rele, unii vom fi duși de ingeri, alții vom fi îngropati, nu numai în pămînt, ci mai ales în chinurile iadului. De aceea, Biserica noastră mereu ne învăță că fiecare, după moarte, își va primi răsplata pentru faptele sale. Domnul nostru Iisus Hristos ne-a descoperit însă că „la două și înfricoșata Sa venire, va judeca din nou pe toții, și pe binecuvintății Tatălui, și pe blestemății. Aveni să stăm în față a două judecăți: îndată după încreșterea vieții pămîntești, și la sfîrșitul Iumii. Biserica noastră numește pe cea dintîi judecăță „particulară“, pentru că i se face fiecărui în parte, și pe cea de-a doua „obștească“, fiindcă atunci vom fi judecați împreună.“

DUMINICA A XXV-A DUPĂ RUSALII

Adevărata dragoste

Un învățător de lege l-a întrebat într-o zi pe Mintuitarul, „ispitindu-l și zicind: Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?“ (Luca X, 25). Și Iisus i-a răspuns: „Ce este scris în Lege? Cum citești?“ (Luca X, 26). Fățărciul legiuitor, care căuta să găsească în cuvîntele Mintuitului numeroase scăderi și blasfemii, a zis: „De îubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși“ (Luca X, 27). Dar Mintuitarul i-a zis: „Drept ai răspuns; fă aceasta și vei trăi“ (Luca X, 28).

Nemulțumit de răspunsul Mintuitului, fățărciul cărturar dorea să mai lungescă vorba și să fie mai bine lămurit „cine este aproapele său“. Dar răspunsul Mintuitului a fost de data aceasta atât de puternic și convingător, încât legiuitorul a fost adus la tăcere. Iisus i-a răspuns printre una din cele mai convingătoare și vîl pilde, prin pilda samarineanului milostiv, despre care nu se vorbește în Evanghelia citită astăzi. Nici preotul și nici levitul n-au avut milă de omul căzut și jeftuit de tilhari; ci numai samarineanului i-a făcut milă de El și l-a ajutat înconjurîndu-L cu toată dragostea sa. Numai acesta a dovedit că știe cine este aproapele său și că îl iubește cu adevărat.

Ca învățătorul de lege din Sfânta Evanghelia de astăzi sunt mulți credincioșii ai zilelor noastre. Ei știu prea bine ce se spune și ce se cere de la un credincios adevărat. Însă înima lor este deșartă, lipsită de dragoste și pornită numai spre rău.

Marele Apostol al Neamurilor, în Scrisoarea I-a către Corineni, spunea: „De aș grăji în limbile oamenilor și ale ingerilor, iar dragoste nu am, făcute-m-am aramă-sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul poorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință de aș avea atîta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am; nimic nu sună“ (I Corineni XIII, 1—2). Apostolul Pavel zice în continuare. „Si acții răni acșteia: credința, nădejdea, dragostea...iar mai mult decât acestea este dragostea“ (Corineni XIII, 3).

Marele adevăr rostit de Sfântul Apostol Pavel credincioșilor din Corint rămîne veșnic același pentru toate timpurile. La temelia învățăturii Fiului lui Dumnezeu se găsește dragostea adevărată și de astfel ori infăptuită prin persoana Omului-Iisus în viața Sa pămîntească. Zadarnică ne va fi totă truda vieții, dacă atit noi, cît și cei ce ascultă de poveștele noastre nu vom fi pătrunși de această dragoste dumnezeiască în sufletele și în inimile noastre.

Sănătatea, bogăția, mărièrea deșartă, toate trec, dar dragostea care te face bun cu cei bolnavi și suferinzi, blind cu cei necăjiți, milostiv cu cei lipsiți, aceasta nu poate trece niciodată.

Un cuvînt de îmbărbătare adresat unui suflet necăjit, un pahar de apă dat celui însetat, toate acestea, dacă sunt aduse în numele Mîntuitorului Iisus Hristos, rămin pururea vîi și neșterse în cartea vieții.

Adevărată dragoste se avată prin ajutorul pe care noi îl dăm de bunăvoie semenilor noștri, dacă suntem o adevărată plăcere și bucurie în suflet, cînd ajutăm și facem bine cuiva Aceasta este dragostea pe care Domnul nostru Iisus Hristos neîncetă să o trezească în inimile oamenilor cu cuvîntul și apoi cu fapta. Aceasta este dragostea la care Iisus, cu pilda Samarineanului milostiv a vrut să-l îndrumă și pe învățătorul de lege, care umbla după moștenirea vieții de veci.

Omul cît trăiește are nevoie de o putere care să-l ajute să poarte cu răbdare și, ușurînată, toate greutățile vieții, o putere care să-l facă blind și mulțumit, chiar și în cel mai greu cas al vieții, indemnindu-l la nădejdea cea mintuitoare.

Sînt, anumite ceasuri din zi în care trebuie să muncim pentru cîstigarea plinii cea de toate zilele. Ne întrebăm de multe ori ce facem noi, ce gîndim atunci cînd nu avem nimic de făcut în ceasurile de odihnă și de liniște netulburată? Dăm noi oare o mînă de ajutor aproapei noastră, adresăm noi un cuvînt bun unui semen al nostru lipsit de mingiere, facem vîrunt bine în societatea în care trăim? Înțelgem noi oare că trebuie să avem dragoste în sufletele noastre, după cum ne-a învățat și ne învață Biserica în numele dumnezeiescului ei înțemeietor?

Păginii în primele veacuri ale Creștinismului, văzind cu cîtă dragoste se îngrăjeau creștini unii de alții, suferind de multe ori chiar moarte pentru Hristos, exclamau plini de mirare: „Vedeți ce mult se iubesc!“ Astfel, păgînul Ceciliu spunea despre creștini: „Ei se iubesc înainte de a se cunoaște“. Iar scriitorul grec Lucian: „Legiuitorul lor le-a spus că ei cu toții sunt frați și iată-i cum viețuiesc întocmai“.

Dacă pînă acum nu ne-am dat seama de această sfîntă datorie, să ne gîndim la ea cel puțin acum, în timpul din urmă. Dragostea creștinească este legătura cea mai frumoasă ce adună laolaltă inimile oamenilor de pretutindeni. Ferică de acei creștini care se întrec împlinind această lege sfîntă a dragostei. Între acei creștini nu poate exista altceva decit pace, unire și bună înțelegere. Nu pot fi găsiți nenorociți, părăsiți și deznaîdjuți, ci acolo vezi pace, mulțumire, rugăciuni și binecuvîntare.

Așadar, pornind de la pericopa evanghelică de astăzi, gîndul nostru trebuie să fie îndreptat către Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, care pentru noi oamenii, și pentru a noastră înștiuire, a luat chipul umilit al omului ce răbdă suferințe și necazuri în viață, iar mai apoi moartea în grozătoare prin răstignirea pe eruce. El cere de la noi dragoste către Dumnezeu și dragoste către aproapele. Cel care poartă numele de creștin, fără să aibă dragoste în sufletul său, pînă afirma că ia în desert numele Domnului. Sfîntul Apostol Ioan îneînămnă zîndică: „Să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu și originea iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu. Cel ce nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire“ (I Ioan IV, 7-8).

Mîntuitorul a zis către învățătorul de lege: „Mergi și fă și tu asemenea“ (Luca X, 37). Adică să fie milostiv, plin de dragoste în sufletul său ca și Samarineanul, și așa va moșteni viața de veci. Făcînd și noi asemenea, în ceasul cel mare al morții, vom putea, cu siguranță, auzi din gura dumnezeiescului Judecător: „Venîți binecuvîntați Tatălui Meu și moștenitor! Impărăția cea pregătită văuă de la înțemeierea lumii“ (Matei XXV, 39).

DUMINICA A XXVI-A DUPĂ RUSALII

Lăcomia și egoismul

Mîntuitorul Iisus Hristos își desfășura activitatea sa publică în fața unei mari mulțimi de oameni. El le vorbea celor adunați despre binele și fericirea adevărată a omului aici, pe pămînt. Si iată că un om oarecare din popor îl roagă zîndu-i: „Învățătorule, zi fratelui meu să împărtă cu mine moștenirea“ (Luca XII, 13). Domnul Iisus a rămas mirat de cuvințele acestui om, care și în cele mai frumoase clîpe, cînd i se vorbea despre spălarea păcatelor și mintuirea sufletului, ducea grija bunurilor trecătoare ale pămîntului. Si în gînd

tare și ridicat a zis atunci către mulțimea de popor ce-l asculta: „Vedeți și păziți-vă de toată lăcomia, căci viața cuiva nu stă în prisosină“ (Luca XII, 15). Iar pentru a explica aceste cuvînte de mustare, Domnul nostru Iisus Hristos le-a spus pilda bogatului Iacob, ale căruia hambare erau prea mici pentru a cuprinde roadele sale.

Omul bogat din pilda Mîntuitorului, pe lingă faptul că era Iacob și își petrecea viața în petreceri și desfrui, el a mai avut și o altă vină. Privea avuția și roadele ce și le-a cîstigat cu prisosină pe moșia sa ca fiind numai ale lui personale, putînd numai el să-și mulțumească și să-și desfățeze trupul și sufletul cu aceste bunătăți, fără să se mai gîndească și la neajunsurile altora. Căci: „Sufletele ai multe bunătăți strinse pentru mulți ani; odihnestă-te, mânîncă, bea, veseleste-te“ (Luca XII, 19) Iși zicea el în sufletul său. Ne întrebăm și noi: să fie oare bogăția și avereua singurele cerințe ce pot face viața omului veselă și fericită? Nu! Deoarece pentru avere și bogății se îstovesc altă sănătate, ba chiar mai mult, se pierd atîtea vieți, ca și cind această întocmire amăgiitoare ar fi mai scumpă decit orice făptură, zidită de Domnul aici pe pămînt.

Dar ce-i ajută, oare, omului, cînd după ce s-a chinuit o viață întreagă, răbdind foame și nedormind nopți întregi și-a cîstigat în urmă avereua? Ce-i vor ajuta comorile neinsuflețite cînd sufletul nu î se îmbogățește cu nimic?

Averile prea multe și peste măsură îl pot duce pe om la pieirea neprevăzută, dacă nu va ști să le întrebuițeze cu înțelegiune și tragere de inimă. Fiecare crede că, dacă omul ar fi bogat, ar fi și fericit și s-ar folosi mai bine de viață. Însă e o mare greșeală cînd crede acestea. De obicei găsim mai multă fericire, mai mare mulțumire și o viață mai cînstituî în viața săracului, decit în casa celui bogat.

Dacă te gîndești la viața omului Iacob te cîprind florii și frica patimilor ce-i stăpînesc și a chinurilor ce-l aşteaptă Omul Iacob stringe, parcă ar avea mii de ani de trăit pe acest pămînt, nu face nimănui un bine, veșnic este nemulțumit că nu-i va ajunge, este mereu cu inima împietrită și egoist ar fi și altora ceva. Care este folosul? Se trezete într-o bună zi că e păgubit în mijlocul boișugului și al fericirii sale închipuite sau bunul Dumnezeu îi ia sufletul cînd nici nu-i vine a crede.

Cu multe sute de ani în urmă, a trăit într-un oraș din Egipt un lucrător în piatră, sărac, dar cu frica de Dumnezeu, și într-o bună zi vine la acest muncitor vestitul pustnic de prin acele locuri, cu numele Evghenie. Dorea să-l vadă pe acest lucrător în piatră, pentru că a auvit atîtea lucruri bune despre el și mai ales despre inima sa bună.

Pustnicul a intrat în casa pietrarului, bucurîndu-se nespus de mult că a putut să vadă cu ochii lui cele auzite și să se convingă că ele sunt și adevărate. Si atît și-a zis în gîndul său cuviosul Evghenie cînd a părăsit modesta casă a pietrarului: „Doamne, atîția oameni au averi nemăsurate și nu știu ce să facă cu ele; ce bine ar fi cind un om ca acesta ar avea bogățiile altora, cît de înțelept și cu rînduială ar ști el să le întrebuițeze“.

Această dorință a pustnicului a fost ca și o rugăciune, căci Dumnezeu i-a împlinit-o. Pietrarul s-a făcut ca prin minune, deodată, nespus de bogat. Pe cînd el săpa ca de obicei, ca să-și afle piatra de care avea năvăie, a dat peste o mare comoară ascunsă în pămînt. Si pietrarul sărac și umilit de pînă atunci a părăsit locurile pustii și casa nevoiașă și s-a dus la Constantinopol, să trăiască ascuns, ca oamenilor mari. Si-a cumpărat casă, cai și trăsuri frumoase, iar prin isprava banilor ajunge osîter al gărzii împăratesti. Deci iată că temătorul de Dumnezeu a început o altă viață în petreceri și plăceri, ca totă lumea. Nu a mai rămas nici urmă din înșușirile sale frumoase de altădată, din iumăsa bună și milostivă față de cei lipsiți, pe care el altădată nu știa cum să-i mîngie și să-i impace. Acum bogatul pietrar privea cu ignoranță și nerăbdare la cei care îl-ar fi cerut milostenie.

Iară că aude Evghenie de norocul pietrarului și într-o bună zi vine la el. Ce să vadă? În loc de omul blind și milostiv de altădată, găsește un om înfumurat și fără inimă, mindru, care nici nu voia să-l primească. Si pentru că a îndrăznit cuviosul Evghenie să-i facă mustare, a pus slugile să-l scoată afară din curtea palatului.

Cuviosul Evghenie și-a îndreptat ochii plini de lacrimi la cer și s-a rugat că bunul Dumnezeu să îndrepte ce el o dată a greșit, rugîndu-se, și Dumnezeu i-a ascultat din nou dorință.

În urmă unor neînțelegeri, pietrarul a trebuit să-și părăsească casa și avereua, a trebuit să caute adăpost departe de țară, și astfel a ajuns sărac și umilit, chiar în pustia unde sărac și umilit și-a cîstigat altădată plinea cea de toate zilele

Abia aici și-a putut da seama că de departe a fost el de cădea mintuirii, pe care acumă, cu astă nevoiță, bunul Dumnezeu l-a învrednicit să o apuce îndărășit.

De aceea se cade întotdeauna să fină cu luare aminte la tot indemnul bun pe care îl auzim și să nu ne plăim lăcomiei și egoismului: lăcomia și egoismul pierd pe om, cum au pierdut și pe Iuda vinzătorul. Să învățăm pilda în-

îlepte pe care ni le pune înainte Biserica noastră, prin glasul slujitorilor săi, și să ne insuflăm de adevărul desprins din ele. Să ne fie în aducerea-amintă înțelesul adinc al pildei Mintuitului din Evangheliea de astăzi, să-l întrețină spre folosul vieții noastre și atunci vom fi siguri că niciodată nu vom simți spaimă cu care l-a îngrozit Domnul pe bogatul lacom cind i-a zis: „Nebune! În această noapte voi cere de la tine sufletul tău” (Luca XII, 20).

Deci, „vedeți și păzili-vă de boala lăcomiei, căci viața cuiva nu stă în prisosul avuțiilor sale” (Luca XII, 15).

DUMINICA A XXX-A DUPĂ RUSALII

În căutarea mintuirii

Sfânta Evanghelie care s-a citit astăzi ne arată cum un dreător cu gind viclean și șpitor s-a apropiat de Mintuitul și-l-a întrebăt zicând: „Bunule învățător, ce să facă ca să moștenesc viața de veci?” (I Luca XVIII, 16). și cu toate că Domnul Iisus Hristos cunoștea prea bine gindul viclean al șpitorului, li răspunde cu blîndețe: „Trebui să îți poruncile: Să nu furi, să nu săvîrșești adulter, să nu ucizi, să nu mărturisești strimb, să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta” (Luca XVIII, 20). „Toate acestea le-am păzit din tineretele mele” (Luca XVIII, 21) li răspunde dregătorul. „Auzind Iisus, i-a zis: Însă una îți lipsește: Vînde toate cîte ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în ceruri; și vîno de-Mi urmează Mie” (Luca XVIII, 22).

Trei lucruri se cor-de-la-noi, dacă vrem să avem parte de fericirea veșnică: să păzim poruncile; să împărtim toată averea noastră la săraci și apoi să urmăm lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

Am putut vedea că bogatul din Evangheliea de astăzi a păzit toate poruncile din tincretele lui, s-a ferit de păcate grele, n-a fost desfrînat, n-a furat, n-a ucis, n-a mărturisit mărlurie mincinoasă, a cinstit pe tatăl său și pe mama sa, a păzit întocmai toate poruncile, dar cind a venit vorba să se lepede de avere, să o vindă și să o împartă la săraci, ei nu a fost în stare să se despartă de ea; și după cum spune Sfânta Evanghelie: „s-a întristat, căci era foarte bogat” (Luca XVIII, 23). „Să văzindu-l întristat, Iisus a zis: „Cît de greu vor intra cei ce au averi în împărtășia lui Dumnezeu! Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decit să intre bogatul în împărtășia lui Dumnezeu!” (Luca XVIII, 24-25). Iar cind cei de față au întrebat, exprimînd de o mare grijă și de frică: „Să cine poate să se mintuască?”, Hristos le răspunde: „Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu puțință la Dumnezeu” (Luca XVIII, 26-27).

Chiar din Sfânta Evanghelie putem vedea că la Dumnezeu e cu puțință ca și bogatul să moștenească viața de veci.

Domnul nostru Iisus Hristos, care cunoștea prea bine chiar și cele mai ascunse taine ale inimii și ale gîndurilor noastre, știind că bogatul a păzit cu adevărat toate poruncile. Încă din tincretele sale, nici nu-i mai vorbește despre ele, nici despre moștenirea vieții de veci, care-i este asigurată, ci li zice: „Încă una îți lipsește: Vînde toate cîte ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în ceruri; și vîno de-mi urmează Mie” (Luca XVIII, 22). Deci iată că pentru intrarea în rai păzirea poruncilor într-o viață întreagă ar fi fost de ajuns. Însă în rai sunt multe feluri de locuri, zise Mintuitul, și nu toți vor gusta același grad de fericire. De chipuri și suferințe vor fi scuzați toți cetățenii raiului, dar bucuriile se vor împărti după măsura faptelor bune săvîrșite aici pe pămînt. Cine a făcut mai multă milostenie, de mai mare bucurie se va face părță, iar cine va păzi poruncile și va împărti toată averea sa săracilor și va urma lui Iisus, propovînduind cuvîntul Evangheliei Lui, acela se va face părță de fericirea cea mai desvîrșită.

Bogatul nu are lipsă nici trebuință de nimene, însă de el depind foarte mulți. Drept aceea, bogatul e deprins a porunci multora și de a-i privi pe ceilalți oameni drept slugi. Bogății parcă plutesc deasupra neajunsurilor pămîntești, ei trăiesc parcă într-o lume mai senină, cugetă și vorbesc altfel, după cum ne spun și pildele Legii vechi: „Sărmanul vorbește cu cuvinte înduioșătoare, bogatuI însă vorbește aspru” (Proverbe XVIII, 23).

Bogăția îl îspitește pe om totdeauna la mîndrie și la trufie, îl înstrâinează și îl îndepărtează tot mai mult de la Dumnezeu. Precum evreii s-au închinat pe vremuri unui vițel de aur, uitînd de Dumnezeu, care-i conducea în chînd atî de minunat; astfel și bogatul uită în mîndria sa de Dătătorul tuturor darurilor și toată cûgetarea este îndreptată numai la averi și bani și astfel se face Dumnezeul bogăților, după cum ne spune Sfîntul Ioan Gură de Aur.

Aveam datoria sfîntă de creștini să facem milostenie. Dacă nu ne putem hotărî să împărtim toată averea noastră la săraci, deoarece avem părinți, copii, rude și prieteni pe care avem datoria să-i sprijinim din averea noastră, atunci să nu uitîm cel puțin de cei săraci și lipsiți și să facem milostenie.

Dacă Bunicul Dumnezeu ne-a dăruit averi și bogății, să fim mulțumiți de darurile primice și să ne folosim de ele cu în-

lepciune, ca să ne fie spre foios, nu spre pagubă sau pierzare: „Cui s-a dat mai mult, mult se va cere de la el”. Să folosim prisosul de avere pentru înmulțirea binelui în lume, să fim darnici și milostivi față de părinți și copii, dacă duc lipsă, față de frați și surori, rude și prieteni. Să fim darnici și milostivi față de acei ce nu au nici un sprîjin pe lume,

Cine dă, lui își dă. Cu cît mai mult veți da, cu atît mai mare răsplătă veți lua.

Să cuvine, deci, să urmăm pilda unor creștini înțelepți și să întrebuijăm prisosul averii noastre, pentru alinarea și tămaduirea atitor suferințe și neajunsuri omenești, pentru care ne aşteaptă cea mai desvîrșită răsplătă.

Să fim buni credincioși și milostivi și atunci bunul Dumnezeu va fi milostiv, îndurat și lesne iertător față de noi, și cu toată mulțimea greșellilor noastre, ne va înredni și să fim părtași împărtășiei cerurilor și vieții de veci.

Prôtos. OLIVIAN BINDIU



VIATA MONAHALA



FOAIE RELIGIOASĂ

ANUL I NR. 4



EDITATĂ DE MĂNĂSTIREA „IZVORUL MIRON”



DECEMBRIE 1990

NAȘTEREA DOMNULUI

Nașterea la o viață nouă

Nașterea Domnului sau Crăciunul este cea mai mare sărbătoare a Creștinătății de pretulindenece. Această zi sfintă și așteptată de noi toți cu emoție și bucurie aduce cu sine întruparea Fiului lui Dumnezeu, zămislit în sinul Preafinței Fecioare Maria.

El a venit să intemeieze o impărătie, dar nu o impărătie omenească — așa cum așteptau Iudeii refractari stăpini romane —, ci o impărătie eternă, care se realizează prin dezbrăcarea omului de patima păcatului și prin înduhovnicirea lui într-o rodnică înfrățire cu cerul.

Cei care sperau în veacirea unui împărat pământesc, îmbrăcat în armură războinică eliberătoare, au incercat în sufletul lor cea mai mare decepție.



Mintitorul Iisus Hristos a redat omenirii cel mai de preț dar, pierdut în noaptea primului păcat: libertatea, dar o libertate condițională de supunere și integrare în planul adăvărurilor trasale de învățătura sfintă. Orice abatere de la acest plan aduce cu sine ispita și recădere în păcat, adică subjugarea omului de către spiritul întunecat și pierderea harului săsăt al libertății.

Însă această biruință a libertății nu a redat omului certitudinea unei libertăți pure, ca aceea de pe timpul primilor oameni, ci o libertate restrinsă, dar nu subjugată. Pasul său poate să-și aleagă drumul spre care-l indeamnă sufletul său, podis în frumusețea unei vieți senine sau steafulgerat de perspectiva sumbră a păcatului ucigător.

Sărbătoarea sfintă a Nașterii Domnului este pentru toți un prilej de bucurie și de reculegero adincă, este nașterea la o viață nouă.

Zvon de veselie, refren de colindă, fulgi de zăpadă și un Moș Crăciun îngreunat de ani, dar dănic pentru suflete bune — iată în mare tabloul acestei mărețe sărbători.

În fiecare an accastă sărbătoare tresaltă inimile de bucurie, iar cînd dispare, rămin încă vii amintirile cimentate în suflet și minte.

Mintitorul vine iarăși, tocmai la timp, pentru a ne vesti din nou veșnicul adevară: „ce va folosi omului dacă va cîști lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?” (Matei XVI, 26) Faptul că Fiul lui Dumnezeu S-a născut într-un grajd, ne arată starea cea decăzută la care ne-a dus păcatul; faptul că a fost înfășat în scutce săracăcioase ne arată că de săraci venim în lume, din care nu ducem nimic cu noi, decit guili-gui de înmormântare, ce este tot un fel de scutce; faptul că în loc de tron împăratesc El a avut parte de scuișări, bătăi și cunună de spini ne indeamnă că și noi să nu căutăm cele pieritoare, ci să ne luptăm neîncetat pentru dobândirea celor veșnice. Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât la noi, ca să Se înfrățească cu noi și prin aceasta să ne facă și pe noi săi ai lui Dumnezeu și moștenitorii ai cerului.

Bellemul, cea mai smerită dintre cetățile Iudei, s-a invrednicit a sălășlui pe Mintitorul lumii. Betleem înșenamă „casă pîinii”.

Fiecare dintre noi se poate invredni de cinstea de a fi un Betleem sufletește, dacă primește pe Iisus Hristos, „pîinea cei vie care s-a pogorât din cer” (Ioan VI, 51) și-L sălășuiște cu credință în inimă, făcîndu-L luminătorul și povățitorul vieții noastre.

Cu acest gînd și cu astfel de hotărîre să întîmpinăm pe Cel Ce vine să aducă în lume: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoie” (Luca II, 14).

Sărbătoarea de astăzi este a împăcării generale prin drăgoste. Niciodată nu se pot pune mai bine în practică preceptele invășăturii evanghelice decât în ziua sfintei nașteri a Domnului.

Raportul dintre bogat și sărac, dintre suferință și indesatură să dispară ca să ne putem numi cu toții creațuri ale lui Dumnezeu.

Flindcă omenirea numai atunci va putea fi mintuită, cînd va accepta dependența sa față de Hristos Domnul, după cum pămîntul acceptă pe a lui fată de a soarelui.

Să alungăm deci, dinaintea ochilor, ceața păcatului, a nindriei și a neînțelegerei și să încercăm să cînstim în sufletele noastre „bucuria acestei sfinte sărbători”:

Hristos Se naște, măriti-L!...

Tuturor cititorilor noștri
le urăm din toată inimă
**SĂRBĂTORI FERICITE
ȘI LA MULTI ANI!**

Protosinghel OLIVIAN BINDIU

30 DE ANI DE LA MOARTEA CUVIOSULUI PĂRINTELUI NOSTRU IOAN CEL NOU HOZEVITUL—ROMÂNUL

Acest sfint cuvios a fost scris de către ingeri în hrisoavele agiografice ale cerului în zilele noastre. Căci a trăit el, viața sa pămîntească, în chiar zilele noastre. Iar ceea ce este adinc, aromitor—duhovniceste, pentru sufletele noastre, este faptul că el este român. Si tot atât de mîngiutor și încăzelnic sufletelor-noastre este faptul că el este cel dintii sfint român, știut pînă acum, care și-a săvîrșit faptele sfînteniei la Locu-

rile sfintei, anume pe valea Iordanului, trudindu-și el viața să voia pustnicescă, printre sfîntice și prin pesterie prin care și-au dus viața și Sfîntul mare prooroc Ilie Tezviteanul, precum și marele ascet și el, poate cel mai mare, înaintenergătorul și Botezătorul Domnului, Ioan proorocul.

Minunate, tajnice și nu totdeauna de la început înțelese, sunt căile Domnului! Neamul românesc nicicum nu a fost

sărac în sfinti născuți pe pămîntul lui. Ba dimpotrivă. Este foarte bogat. Totuși, abia după aproape două mii de ani și-a ieșit din adincul înțeleș al smeritei lui Ortodoxie și a făcut prima sa canonizare de sfinti români, în zilele noastre: în 1955, cind au fost canonizați: Sfintul Ierarh Calinic de la Cernica, sfintii ierarhi mărturisitori Iorest și Sava, cuviosii mărturisitori Visarion Sarai și Sofronie de la Cioara, precum și sfintul mucenic Oprea, din Săliștea Sibiului — printre „canonizare spontană, prin evlavie populară”. Iar în 1956, a fost, la fel, canonizat și Sfintul Iosif cel Nou de la Partoș. Tot în 1955, cu ocazia canonizărilor, s-a proclamat și generalizarea cultului sfintilor: Cuvioasa Paraschiva de la Iași, Sfinta Filofteia de la Argeș, Sfintul Grigorie Decapolitul de la Bistrița — Vilcea, Cuviosul Nicodim cel sfint de la Tismana, Sfintul Ioan Valahul și Sfintul Dimitrie cel nou Basarabovul de la București. Toți canonizați de alte biserici, dar adoptați de poporul român și venerați ca protectori ai pămîntului românesc. Si, deși Poporul Român, de la 1453 și chiar mai dinainte de căderea Constantinopolului, a fost pivotul susținător al întregii Ortodoxii balcanice și orientale, el nu și-a canonizat sfintii care au îmbogățit istoria și altarele ținuturilor românești de pretutindeni. Înțărăța și istoria și istorul altărele și pustiuri aghiortate și ale orientului mijlociu.

De aceea, iată, descifrăm, azi, prin ceea ce s-a petrecut cu Sfintul Ioan Iacob Hozevitul, minunatele tainice căi și rînduirile ale Domnului: în zilele noastre, în veacul salturilor cosmice, veacul XX, Patriarhia Ierusalismului canonizează un sfint român care și-a împlinit nevoițele ce i-au incununat viața cu însemnale sfintenie evidente, fără cețuri și umbre, nevoițe purtate și împlinite pe chiar pietrele și nisipurile fierbinți, pe sub arșiile Locurilor Sfinte.

Iată descifrarea pioasă a tainicelor căi ale harului dumnezeiesc, ale Duhului, care este veșnic prezent și veșnic încrăitor în lume și peste lume, în oameni și peste oameni.

Prea Cuviosul Ieroschimonah Ioan Iacob — noul sfint Ioan Hozevitul — s-a născut în România, județul DOROHOI satul Horodiște, în anul 1913, din părinții Maxim și Ecaterina, pioși creștini ortodocși, impovărați de necazuri și sărăcie, 1913 este anul marilor vîltoři și gilcevi politice ale Europei, gilcevi și patimi care, în anul următor, 1914, vor exploda dezlănțuind primul război mondial, în care urile pătimășe vor măcelaři milioane și milioane de vieți.

Copilul tinerilor Maxim și Ecaterina se naște la 23 iulie 1913. Era bunul obicei în trecutul nostru, ca să li se dea copiilor numele sfintului din ziua în care s-a născut. Intrucât pruncul se naște a treia zi după praznicul Tezviteanului, i se dă numele de Ilie. Însemnalele tainice ale vieții lui încep să înmugurească ascuns, și nespuse atunci. La 6 luni li moare mama. Copilul este hrănit mai mult cu ceaiuri de o mătușă, — mătușa Maria —, care l-a luat în grijă. Doar puțin era alăptat de către o vecină, care avea și ea copil de alăptat. Așa că vîitorul sfint Ioan cel nou, din crudă pruncie va fi obișnuit cu postul. Mătușa Maria era și ea foarte pioasă, visind să se duca la mănăstire. Dar moartea mamei copilului îi va schimba căile vieții. Peste trei ani va muri pe frontul din Ungaria și tatăl copilului, rămas astfel orfan de amindoi părinții. Mătușa Maria, atât din cauză că visul ei de a-și sfîrși viața într-o mănăstire cît și de jalea nefericitului nepot, era adea bîntuită de pînse, ceea ce infășura și pe copil în tristețe și într-o nevăzută manie de duioșie și melancolie.

Cind copilul a ajuns la vîrstă cîtitului îi cîtea mătușei zilnic din cărți pe care aceasta le adusese de la maicile Schitului Agafon, unde rîvnise să-și săvîrșească viață. Patimile Mintitorului și Visul Maicii Domnului au fost primele cărți ce i-au căzut în mîndă. Dar tot timpul cît copilul cîtea, Mătușa Maria plîngea temeinic.

Intr-o seară, pe cind Ilie cîtea ca de obicei și vîzînd-o plîngînd așa de tare, copilul s-a întristat de tot și a întrebăt-o:

— Mamă, de ce, atunci cind eu citesc, totdeauna tu plîngi așa de tare, dar mai ales cind citesc din Patimile Domnului nostru Iisus Hristos?

— O, copilul meu, zise ca, durerea din casa noastră tu nu o știi. Mama ta nu săn eu. Mama ta s-a prăpădit. Apoi i-a povestit toate cu deamănuțul, apăsînd pe jalea ei că nu a putut merge la mănăstire, așa cum făgăduise, spunîndu-i apoi că se roagă lui Dumnezeu ca măcar prin el să-și dobîndeașcă mîntuirea. Această taină fiind mărturisită, ori de cîte ori cîtea băiatul din cărțile sfinte, care între timp se înmulțiseră în casă, plîngea și el, afîind cît de singur este pe lume.

Cind Ilie a împlinit vîrstă de 10 ani, s-a stîns din viață și aceea care i-a fost mamă și mătușă.

Singurătatea copilului era mare, necuprinsă, cu mari rezonanțe în sufletul lui.

A rămas în grija unui unchi, care era căsătorit a două oară cu o femeie care avea o grămadă de copii.

Pentru că Ilie era foarte înțelept la școală, deosebindu-se de copiii unchiului, verișorii lui, era mereu pismuit și nedrepătățit de către aceștia. La masa cu atîția copii el se simțea străin. Minca puțin și se scula de la masă aproape flăinând.



Așa încir de mic, el a plîns foarte mult și a postat dor tără să cărtească, sau să se vîndeobdește înndu-și astfel virușile pe care trebuie să le aibă un monah desavîrșit: smerenia, postul, rugăciunea, sărăcia și mai apoi pribegia.

Scoala primară a urmat-o în satul său natal. La terminarea școlii primare, învățătorul a îndemnat pe moș Alecu, unchiul său, să dea pe Ilie mai departe, zicind: „Moș Alecu, e păcat de acest băiat, aşa de înțelept, să nu-l dai la școală mai departe”. La sfatul învățătorului, Moș Alecu îl trimite apoi să urmeze studiile la Liceul din Coturani, în Bucovina, unde a urmat trei ani, și patru ani la Liceul Dimitrie Cantemir din Cernăuți, unde trece și examenul de bacalaureat în anul 1932, fiind clasificat primul. Și la școală Ilie a avut mult de îndurat: ca orfan, nu plătea taxele școlare, dar pentru plata cărților, pentru haine de parădă și alte cheltuieli, moș Alecu nu-i trimitea nici un ban. Dormea și minca la internatul liceului. Pentru cărți, Ilie cerea carte de la profesori, o citea noaptea și o da înapoi a doua zi. Așa a făcut cu toate cărțile timp de șapte ani, cit au durat cursurile liceale. În excursii și la parade Ilie nu se ducea, căci nu avea haine de parădă, avea numai un rînd de haine ce erau pe el. Un ban de buzunar ca să mai cumpere și el cîte ceva, de-ale mîncării, cind ieșea prin oraș cu ceilalți băieți, iar nu avea. Se întrista înțărul Ilie cind colegii lui plecau în excursie și el trebuia să rămnă singur la internat. Dar nu ședea în trîndăvîe, ci învăță, cugcă și se ruge încontinuu.

Vara, în perioada vacanțelor, se ducea la unchiul său, moș Alecu, și-l ajuta la munca cîmpului, la prășit, la coasă și la alte treburi gospodărești. Nimeni nu ține minte să-l fi văzut făcînd vizite la preotul satului sau la profesori, sau stînd de vorbă fără de rost cu oamenii.

Cind a dat bacalaureatul, a dormit la Mitropolie la Cernăuți și s-a mărturisit la un preot arhimandrit, care îl sfătuiește să rămnă acolo și să facă teologia. După scurt timp însă arhimandritul, din cauza unor nefîntelegeri, este nevoie să plece, și la plecare îl sfătuiește să nu rămnă acolo, ci să meargă la mănăstirea Neamț, și îi dă chiar o recomandare către starețul de acolo, arhiecul Nicodim Munteanu, mai tîrziu mitropolit al Moldovei la Iași și apoi Patriarh al României. Înțărul Ilie stă și se gîndește ce să facă: colegii lui s-au înscris fiecare la facultatea la care au voit, dar el ce să facă? După multă rugăciune, treaz fiind și în plină zi, aude o voce: „Mănăstirea”. Simțind în sufletul său o chemare deosebită de la Dumnezeu pentru o viață curată în monahism, pleacă imediat la Mănăstirea Neamț și este primit de stareț, urhierul Nicodim, și stă aici cam un an, adică anul 1933. Aici a fost pus la multe ascultări, printre care și ajutor de farmacist pe lîngă vestitul farmacist Iov, schimonahul, apoi bibliotecar al mănăstirii unde s-a îmbolnăvit cu aranjatul cărților pline de mucegai, de la curenții de la ferestre și de la crăpăturile de la dușumea, căpătind reumatismul de care a trebuit să sufere toată viață, pînă la mormînt.

In mănăstire s-a împrietenit cu cei mai bătrîni și mai învățuți părinți, cu care discuta despre mintuirea sufletului, fiind veșnic în neastîmpărul întrebărilor. Face și un drum la Maglavit, fără ecouri sufletești. La întoarcerea de la Maglavit a trecut pe la Mănăstirea Turnu de pe Valea Oltului. Acolo, cu cîteva zile mai înainte tocmai arsese biserică. Cind l-au văzut părinții din mănăstire, care erau în număr de șase, l-au rugat mult ca să rămnă cu el, că nu mai aveau pe nici un înțăr care să-i ajute. Tocmai plecase singurul frate înțăr și nu mai știau nimic de el. Ilie a rămas cu bucurie acolo, un an întreg. Mănăstirea avea o grădină cu mulți pomi fructiferi, din care Ilie mincind, s-a mai îndreplat cu sănătatea. Părinții din mănăstire voiau să rezidească Biserica arsă și să aducă bani împreună cu o călugărită de la altă mănăstire, dar Ilie n-a primit să facă această aseultare.

Se apoi înțărul să facă armata și părinții îl sfătuiau să se facă diacon, ca să scape de armată. Ilie însă n-a voit.

căci nu voia să rămână acolo, și s-a hotărât să facă serviciul militar. În timpul serviciului militar nu s-a bărbierit, ci a purtat barbă. După terminarea serviciului militar se călugăreste primind numele de Ioan. Aceasta a fost în preajma Sfintelor Paști ale anului 1936, la minăstirea Neamț, unde își închină toată viața sa monahismului, stareț al mănăstirii fiind acum Valerie Moglan, care îi dă ascultarea de intendent ia stârchie și profesor de limba română pentru pregătirea fraților din minăstire. De remarcat este faptul că fratele Ilie și părintele Ioan au avut numele celor doi mari prooroci: Sfintul Ilie rivnitorul și Sfintul Ioan Botocătorul, postitorul, și s-a învrednicit să trăiască chiar pe locurile unde s-au nevoit acești doi mari prooroci, pe care i-a avut totdeauna ca și oglindă și sprijinitori în loate ispitele și necazurile lui. Un foc puternic ardea în inima lui și o dorință nestrâmată, să meargă la Leguri. Sfinte ca să se închine și să calce pe urmele Domnului nostru Iisus Hristos. Dorința lui se împlineste primind blagoslovenie de plecare de la arhieul Nicolae, acumă mitropolit al Moldovei, care i-a dat și prima blagoslovenie cind a intrat în minăstirea Neamț. În toamna anului 1936 pornește spre Locurile Sfinte. La Ierusalim, părintele Ioan a venit cu încă doi monahi din Minăstirea Neamț: monahul Claudiu și monahul Damaschin care, după vizitarea Sfintelor Locuri, se reîntoarce în România. Părintele Ioan cu greutate mare se închinoviază în Lavra Sfintului Sava, situată între Betleem și Marea Moartă, unde primește tunderea monahală în treapta schimnicie.

In minăstirea Sfintului Sava învață bine limba greacă. O vorbea perfect, ca și grecii. Se ocupă mult cu cititul, cercetează vestita bibliotecă a minăstirii și face traduceri multe din limba greacă în limba română, care să fie folositore tuturor românilor, care le vor căuta. Ajunge paraclisier, ajutor de econom și cu îngrijirea bolnavilor, care îi răpea foarte mult timp. Ca paraclisier trebuia să aprindă candelele la două biserici și la patru paraclise. Venea la chilie seara la ora 10 ca să se odihnească și cind să adoarmă să trezească vecinul de alături, un bătrân bolnav și de minte, care pînă atunci se săturase de somn și se scuia și începea să cînte tropare și conduce, iar părintele Ioan trebuia să aprindă candelele și să tragă clopotele de deșteptare. De aceste „neadormite candele” părintele Ioan avea mare grija.

Odată, părintele Ioan venea de la Ierusalim cu un arab și un măgar pe valen ce trece pe lingă minăstire, căci acesta era drumul obișnuit: patru ore de mers. Cam la mijlocul drumeului vede pe un delușor o mulțime de arabi. Aceștia pînă la urcarea economului minăstirii, ieromonahul Pavel, care era trecut la Ierusalim, și la întoarcere îl așteptau ca să-l omoare, fiind supărăți deoarece și oprișe să mai aducă proviziile la minăstire, în locul lor locuindu-i pe alții.

Semnele căilor Domnului încep să se arate, să se deschid freze. Cînd l-au văzut pe părintele Ioan, crezind că e economic, un tînăr ridică un par de lemn să-i dea în cap, și cind a ridicat parul, tatăl lui strigă: „Stai, nu da, că nu-i el, e altul” și a rămas cu parul așa, ridicat deasupra capului și părintele Ioan așa a scăpat de moarte sigură. Părintele Ioan se îngrijea și de bolnavii minăstirii. Auzind arabi de el că este de pricăput au început să vină și ei, ca să-i ajute și să-i vindece și cu timpul este numit de toți „Doctorul minăstirii”. În acea vreme începuseră mari tulburări. Se răsculaseră arabi împotriva englezilor și arabi aduceau răniții lor în minăstire și în minăstire nu mai era liniste. Părintele Ioan era foarte obosit și slăbit din pricina că nu avea nici o clipă de odihnă, fiind bolnav și cu rinichii, și clima și hrana fiindu-i neprielnice, se hotărăște să plece în pustie pentru liniste.

Se mărturisește la părintele duhovnic Sava, care îi dă blagoslovenia să plece în pustie. Aceasta în anul 1939. Părintele Ioan pleacă cu un frate nou-sosit din România, care însă după trei luni s-a reîntors în România din cauza asprumiei pustiei. La plecare au luat și un arab pînă la un loc, dar care, speriat de asprimile locurilor, s-a întors înapoi. Au mers mai departe prin pustie la Fesca, căreia azi îi se spune Qumran, celebru în toată lumea prin papirusurile și documentele manuscrise ce s-au găsit aici cu privire la Vechiul Testament și la viața esenierilor. Pînă acolo mai era mult de tineri și fără drum, numai prin pustietăți. Noaptea se apropia și apa din vasul lor se terminase. Erau foarte obosiți, căldura era de 40 de grade, și nu știau ce să facă de apă. Sînd însă și odihnindu-se văd aproape de dinșii mulți bărzăuni, care se coborau și se ridicau dintr-o vale adincă printre stînci. Scrutează cu atenție și văd ceva licărit în apă, dar cum să se coboare! Aveau o funie cu ei. Se leagă unul din mijloc și unul îneایă bine funia și așa, cei legați a ajuns în fundul văii. Acolo era puțină apă rămasă din ploile de iarnă, din care beau și bărzăunii. Au băut, s-au întărit și au luat apă și în vasul lor. A doua zi au mers pînă la peștera dorită unde au stat numai 2 săptămâni, căci apa era săcie și în afară de aceasta au năvălit și beduinii cu vitele lor.

S-au mutat la Peștera de la Calomena, care este la un kilometru depărtare de minăstirea Sfintului Gherasim, spre Marea Moartă și Iordan. A plecat noaptea că să nu fie văzuți

de la Marea Moartă, străbătină pustia prin văi și dealuri. Deodată văd pe un deal în apropiere de ei o fiară care, transfigurată de arșiță, pare că un măgar, care mereu se oprea și se uită la ei. Dumineceu i-a acoperit și fiara nu i-a atacat, căci era o hienă, foarte periculoasă, dar și fricoasă: atacă la miezul nopții.

Peștera de la Calomena era umedă și apa o aduceau de la minăstirea Sfintul Gherasim. Între timp, frațele din România a plecat, dar a venit monahul Ioanichie, un alt călugăr de origine română, care a rămas cu părintele Ioan pînă la sfîrșitul vieții lui. Aici au stat un an și Jumătate în condiții foarte grele de trai. Tot aici părintele Ioan a tradus din limba greacă Acatistul Adormirii Maicii Domnului și l-a terminat în ziua de 5 august, ziua în care trebuia să fie și adormirea părintelui Ioan. Condițiile de hrănă fiind nepotrivite, părintele Ioan s-a simțit foarte slab, dar fiindcă cunoștea limbă mai multe, a fost ținut 9 luni, mai mult decît toți. După eliberarea din lagăr, s-a întors iarăși la minăstirea „Sfintul Sava”. La praznicul minăstirii Sfintului Teodosie s-a dus și părintele Ioan și s-a rugat cu fierbință la Sfintele Moaște, „Capul Sfintului Teodosie” încreșterea vieții de obște, și a simțit multă ușurare de suferință care o avea și s-a vindecat cu darul Sfintului Teodosie.

A doua oară în minăstirea Sfintul Sava, părintele Ioan și-a luat iarăși ascultările de mai înainte, dar acum era mult slăbit și anemiat și clima îi facea mult rău. Sta și se gîndeau mereu cum să scape iar la liniste, căci minăstirea nu avea alt călugăr tinăr, care să ia ascultările lui.

In vremea aceea era ca superior la biserică românească din Ierusalim arhimandritul Victorin, care cunoștea pe părintele Ioan de la minăstirea Neamț și, fără să-l întrebe, a scris patriarhului Nicodim ca să facă o intervenție la patriarhul Ierusalimului și să îi hirotonească preot pe părintele Ioan pentru schitul românesc de la Iordan cu hramul Sfintul Ioan Botocătorul. Părintele Ioan a fost de două ori indemnățat de a fi hirotonit ca diacon: o dată la Turnu și a doua oară la Minăstirea Neamț, dar n-a primit. Acum, ca să poată ieși la liniste, a primit. Patriarhul Ierusalimului a aprobat hirotonia și în 13 mai, Sfinta mucenica Glicheria, a fost hirotonit ierodiacon, în anul 1947, de către arhieul Irinarch, iar la 14 septembrie același an, a fost hirotonit ieromonah și egumen pentru biserică românească de la Iordan. Hirotonia s-a făcut în Biserică Sfintului Mormânt.

După hirotonie, superiorul Biscricii românești tot amîna ca să-l trimîtă la Iordan, dar părintele Ioan i-a spus că el în Ierusalim, în oraș, nu stă și s-a întors înapoi la Minăstirea Sfintul Sava. Văzind situația nouă, arhimandritul Victorin îl cheamă înapoi și-l lasă să plece la Iordan, dar fără nici un ajutor de hrănă bănesc sau material. Părintele Ioan a mers la Iordan împreună cu ucenicul lui, schimonahul Ioanichie. Sîntem în luna decembrie 1948, cînd războiul dintre evrei și arabi era în toi. La Schitul de la Iordan se revărsase atîț Iordanul, cît și pîrul ce trece pe lingă Minăstirea Gheorghe Hozevitul și totă grădina era înămolită cu pămînt și nisip. Casa de locuit era compusă numai din două camere mici, plină de nămol. Biserica, acoperită cu tigle sparte și plouă. Printre pietrele pardoselioare erescuse iarbă. S-a improvizat o sobă din trei butoaii cu pămînt deasupra și care servea de pat. Un frate român din Ierihon aducea pînă din porția lui și a făcut o căsuță din lemnele ce s-au găsit în grădina schitului. Au readus la viață schitul, doar cu truda brățelor lor.

Părintele Ioan ținea mult la respectarea canoanelor Bisericii Ortodoxe de Răsărit, din care pricină a avut mult de suferit. Astfel, a venit o dată la Iordan Arhimandritul Victorin cu un om bogat din America, care voia să vadă schitul și să-l ajute cu ceva bani. Cînd s-au așezat la masă, arhimandritul Victorin a invitat să mânance și pe șofer, care era arab mahomedan. Părintele Ioan, fiindcă era șoferul de altă credință, n-a voit să stea la masă cu el, și s-a supărăt tare vizitatorul, iar bogatul n-a mai dat nimic pentru Biserică. Dar părintele Ioan așa gîndeau: „mai bine sărac, dar curat”. După ce a venit ucenicul egumen la Iordan, părintele Ioan și ucenicul său s-au retras la Schitul Sfânta Ana, ca să se liniștească în peșterile de acolo. S-a întîles cu egumenul minăstirii Gheorghe Hozevitul, care i-a dat aprobarea și nici de la tainul de hrănă nu-i va face nici o greutate. Sosirea în minăstire s-a făcut în noiembrie 1952. A mai stat aici un an, pînă a venit un monah din Cipru, monahul Pavel, cu care s-a întîles să meargă în peșterile de la Schitul Sfânta Ana. Monahul Pavel l-a ajutat de a pus usă și fereastră la chiluța lui mică, unde a stat 7 ani fără să mai meargă la minăstire sau la Ierihon, răbdind zăduhul zilei. Vara ajungea căldura pînă la 40°. Foarte mult suferea de reumatism, zi și noapte se chinția cu schimbății flanelelor pline de sudori, căci fiind foarte slab, nu le putea suferi să se usure pe corp.

Hrana lui era posmag și pînă mai rar, cind îl aducă fratele român din Ierihon. Toată viața lui a trăit în multă sărăcie, ca să-l imbogățească Dumnezeu după trecerea din viața aceasta.

Chilia părintelui Ioan se afla pe Valea Hozeva, mai jos de mănăstirea Gheorghe Hozevitul, căărâtă sus cam la 50 de metri de firul vâii, pe coasta stincoasă. Părea că un cuib de rindnică; Chilia monahului Pavel, prietenul părintelui Ioan, se află în apropiere și avea un mic Paracels, unde se făcea și Sfinta Liturghie.

Părintele Ioan a avut mult de suferit și de la arabii beduini, care aruncau către el cu pietre, cu scopul ca să-l atunge de acolo. Dar el toate le-a răbdat că, bucurie și smârcenie. În peștera părintelui Ioan accesul era destul de greu. De la un anumit loc versantul era aproape vertical și acolo a pus o scară de 5 metri pe care o trăgea sus, aşa că primul numai pe cheie voia. Că a trebuit în peșteră nu a primit nicio parte a fenomenului. În chilie, după ce făceă privala și canonul, părintele Ioan se ocupa cu scrisul și cu traduceri din limba greacă în limba română. A extras din cele mai folosite cărți, care să le aibă toți creștinii ce le vor căsi. A scris în versuri și în proză. Toate scrierile lui sunt scrise cu atită duh de smârcenie și umilință, că toți care le eîtesc nu pot să nu lăcrămeze, oricât de împietrită le-ar fi inima. O parte din opera lui a apărut în două volume sub titlul: Hrană duhovnicească. Din scrierile lui se poate înțelege viața plină de nevoi și totdeauna cu mintea și inima la Cel răstignit pe Golgota pe urmărirea lumii, aşa gîndind ziua și noaptea, pînă i s-a apropiat sfîrșitul.

Cu două săptămîni înainte de a-si da susfletul în mîinile Domnului, ziua, pe la amiază, pe cerul senin, a văzut pe cer, în partea dreaptă, o cunună din frunze de finic și scris „Fericiti” și alte cuvinte și în stînga „Blestemați... și alte cuvinte... și fulgere și săgeți ca de trăznet. Vedenia a spus-o ucenicului său, schimonahul Ioanichie, care l-a îngrijit tot timpul, și i-a spus că dacă îi va scădea temperatura și o să poată vorbi, o să-i spună mai multe din tot ce a văzut în vedenie pe cer. Scrisul „Fericiti”, fiind pentru dinsul, n-a voit să spună altceva, din smerenie. Cunoscind că i se apropie sfîrșitul, s-a împărtășit singur, miercuri dimineață, avind Sfintele Taine. Temperatura îi creștea mereu și slăbea văzind cu ochii și nu a înăspus celalalte cuvinte din vedenie. Fiind luna august, afară temperatura era de peste 40°.

Peste noapte părintele Ioan s-a ridicat, vrind să spună ceva, dar n-a mai putut să spună nimic și s-a culcat la loc în pat. După un ceas a ridicat mâna dreaptă în sus și blasfomea în toate părțile în semnul crucii, probabil blasfomea pe Sfîntii Părinți pe care i-a lăudat în scrierile lui. După aceea, în zorii zilei de joi, 5 august 1960, a fost chemat la cele vesnice, singurul părinte român care se mai afla la Locurile Sfinte din Valea Iordanului, ieroschimonahul Ioan Iacob, împreună cu ucenicul său și prietenul său, schimonahul Ioanichie.

Răbdind cu multă tare bolile din timpul vieții, cu regim sever de mîncare și băutură, cu mintea atîntată mereu la Patimile Celui răstignit pe Golgota, Părintele Ioan a reușit să dematerializeze trupul și să se unească cu Dumnezeu în rugăciune. Știind că se duce la Domnul la o vîrstă foarte tină, nu a fost deloc întristat și singur s-a pregătit în seara zilei de 4 august. Ucenicul lui, schimonahul Ioanichie, spune că îi punctă cu un șerbet mutiat în apă, căci tot trupul ardea având temperatură de 40°, și totuși niciodată n-a scos un „o“. ci numai îi mulțumea fruinos.

Părintele Ioan în toată viața lui a căutat să respecte canonele Bisericii Ortodoxe, de la cele mai mici lucruri, pînă la cele mai mari. Astfel, cind a slujit Sfînta Liturghie în mănăstirea Gheorghe Hozevitul, în ziua Sfîntului Ioan Botezătorul, a refuzat să dea sfintă Impărtășirea la o preotescă din satul Taibe, pe motiv că înainte cu o zi la Botezul Domnului nîncase carne, adică nu postise măcar trei zile înainte. Atunci ucenicul, căre poate era duhovnicul ei și îl cunoștea situația, a pus epitrahiul și a împărtășit-o.

Din momentul cind a fost hirotonit preot în Biserica Sfîntului Mormint și pînă la sfîrșitul vieții, Părintele Ioan n-a slujit împreună cu alt preot.

După moarte, Părintele Ioan a fost îngropat într-un vechi mormînt care exista în peștera lui, și unde în trecut fusese în gropăți mulți pustnici. Deasupra s-au pus scînduri și capac de beton.

În anul 1968, ucenicul lui, schimonahul Ioanichie, reușește să publice o parte din scrierile părintelui Ioan, în două volume, sub denumirea „Hrană duhovnicească”, care, cu cele mai minunate și umilicioase cugetări, suie pe om cu susfletul la cer, scrisă în versuri, ca poezii ce oglindesc și viața Părintelui Ioan, fiind de o profundă simțire spirituală.

După un timp îndelungat, părintele Ioan se arată în vis ucenicului lui, schimonahul Ioanichie, că trebuie dezgropat, iar ucenicul și părinții mănăstirii au hotărît că să-l lase acolo pentru totdeauna. A trecut un an de la arătarea în vis și ucenicul i-a zis domnului a acceptat să-l dezgropă, dar să

răumină în același loc. Aceasta s-a întîmplat în 1980, adică după 20 de ani de la îngropare.

Cind s-a dezgropat corpul părintelui Ioan, s-a văzut o minune.

Corpul părintelui Ioan era întreg, cu miros plăcut, cu hainele neputredite, epitrahiul și schima întregi și pielea uscată pe osse. Arăta că și cum ar dormi, față curată cu barba neagră, întreagă, față plăcută, ca și cum ar vorbi. Văzind egumenul această minune, s-a hotărît să-l aducă la mănăstirea Hozeva, într-un sicriu provizoriu, care, nefiind de bună calitate și frumos, nu putea să fie expus și arătat la închinători. Dar nu erau bani pentru a se cumpăra un alt sicriu.

In timp ce era expus în mănăstire în acel sicriu provizoriu, o femeie din Australia, mama preotului Haralambie, a avut o vedenie în vis în care i s-a arătat o persoană neînțeleasă ei în chip de călugăr și i-a spus să adune bani pentru a face o răstă învenită din sfinti cu trupul întreg. Dar cum îl cunoscă și cine era și în ce loc era nu i s-a arătat. Povestind visul la unul și la altul, toți se mirau neștiind ce înseamnă asta. Nu mult după această întîmplare, a venit la închinătorie o persoană de acolo, care a văzut pe Sfîntul Ioan și a spus că acum a găsit pentru cine trebuia să facă răcla. Era pentru Noul Sfînt Ioan de la Mănăstirea Hozeva. Cu bani adunați în Australia, i s-a făcut o raciă frumoasă, care s-a așezat în biserică cea mică a Sfîntului Ștefan îngă mormîntul Sfîntului Gheorghe Hozevitul. Aici vin închinătorii și se închină cu multă evlavie și credință, sărușind răcla și fiind foarte impresionați de această minune.

În timpul după ce a fost dus în biserică, egumenul a plecat în Grecia după ceva ajutoare necesare reparării drumului ce dace spre mănăstire, fiind foarte prăpădistos. După plecare egumenului, niște preoți din patriarhie nu credeau de cuvîntă să fie așezat în acest locaș niște slinte moaște noi și mai ales de alt neam. S-au slăbit cu Patriarhul și au hotărît să vină o comisie la fața locului și să-l ducă în altă parte. Arhiepelagul nu voia să-l scoată în lipsa egumenului și a așteptat ca să se întoarcă acesta din Grecia. În acest timp însă, Patriarhul a murit, arhiepelagul a fost operat de rinichi, iar alții s-a îmbolnăvit de inimă, adică cei rinduți în comisie. După cele întîmplări, i-a luat frica de pe deapsa Sfîntului și n-ai mai venit, iar Sfîntele Moaște se odihnesc în pace, fără să le tulbure nimenei.

În timpul vieții Sfîntului, a venit la peștera în care locuia el un preot numit Mitrofan, care viețuia atunci în Sfîntul Munte Athos și care era pictor de meserie. Mitrofan, văzind singurătatea acestor locuri de la Schitul Sfîntă Ana și plăcindu-i foarte mult, s-a hotărât să lase Sfîntul Munte și să vină să locuiescă acolo, spunindu-i părintelui Ioan că mai întîi se duce acasă ca să aranjeze și apoi se va întoarce. Părintele Ioan i-a spus: „dacă vîi, vino așa cum ești acum, dar dacă vrei să pui casa la rîndulă, nu ai să mai vîi deloc”. Într-adevăr, plecind la Sfîntul Munte, s-a apucat de picturi, trecind doi ani. Un ucenic al său, cu năruful râu de a fură, i-a luat niște pensule de valoare. Preotul Mitrofan, certindu-l, ucenicul s-a miniat și într-o scără i-a ținut ealea și l-a omorât. Așa sau realizat cele spuse de părintele Ioan „că dacă nu rămîni acum, nu vei mai veni“.

O credincioasă venită din Grecia la mănăstirea Hozeva, văzind Sfîntele Moaște ale părintelui Ioan, a fost impresionată, să-l întrista mult și să căiță că le-a văzut, zicind: „mai bine nu le vedeam“. Ea era venită cu un grup de vizitatori. Mergind acasă la gazda din Ierusalim, unde se oprișe, a așipit și i s-a arătat Sfîntul Ioan întruchipat foarte frumos, spunindu-i: „Ileană, de ce te-ai speriat de mine? Eu sunt Ioan. Ce râu ți-am făcut?“ Ileană a vrut să vină din nou, după acest vis, la mănăstirea Hozeva să-și ceară iertare de la sfint. Dar trebuia să plece cu grupul în țară. După un an a venit în mod special numai ca să-și ceară iertare și să obțină o fotografie a Sfîntului Ioan, ca să-l pună la loc de cinstă.

Locurile acestea, pe unde a pustnici Sfîntul Ioan Iacob Românul din pustiul muntelui și al văii Hozeva, au jucat un rol important din cele înai vechi timpuri.

Iisus și lui Navi, urmașul lui Moisi, după căderea cetății Ierihon, a trecut pe drumul ce șerpuiște de-a lungul pîriului Wadi Kelt sau, cum i se zice astăzi, Valea Hozeva, și a ajuns pe locul unde se află astăzi Ierusalimul.

Sfîntii Părinți Ioachim și Ana au avut în valea Hozeva o stină de oi. Fiind foarte supărăți că nu aveau copii, au plecat de acasă. Sfîntul Ioachim a venit în Valea Hozeva și s-a urcat în peștera în care a stat cîndva și Sfîntul Ilie și s-a rugat aici timp de 40 de zile, ca să se milostivească Domnul și să-i dea copil. Sfînta Ana a rămas în Ierusalim în locuința lor din apropierea porților Leilor (sau a Sfîntului Ștefan), unde la fel era o peșteră și s-a rugat mult Domnului. După cele 40 de zile de post și rugăciune, amîndoi au fost vestiți de ingerul Gavriil că vor avea pruncă, ce urma să fie Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos.

După ce Sfînta Ana a dus-o pe Pruncă Maria în vîrstă de 3 ani la Teiuș, în Sfînta Sfintelor, pe locul unde se află azi moscheea lui Omar, s-a retras lângă Valea flozevei, într-o peșteră situată la circa 7 km mai spre Ierihon de la Peșteră

Sfintului Ilie. Aici s-a retras Sfânta Ana cu un grup de femei pioase, și care de atunci se cheamă „Der Benat”, după denumirea arabă, sau „Minâstirea femeilor”, sau „Schitul Sfânta Ana”.

Tradiția spune că piciorul drept al Sfintei Ana a fost păstrat la schit pînă prin secolul al XV-lea, cînd călugării de aici au fugit la Sfîntul Munte Athos de teama prizonitorilor și au luat și piciorul drept al Sfintei Ana și au întemeiat schitul Sfânta Ana din Muntele Athos, spre versantul sudic.

Sfîntul prooroc Ilie, urmăril de Isabela, s-a adăpostit aici timp de trei ani și jumătate, hrănît de un corb, care dimineața îi aducea carne și seara pline. Această poșteră a rămas intactă de la Sfîntul Ilie la Sfîntul Ioachim și pînă azi, chiar după ce minăstirea a fost distrusă de împăratul persilor în anul 614.

Grijă mare a avut părintele Ioan pentru folosul sufletesc al său și al altora, după cum se vede din scrierea aceasta a lui cu denumirea : „*Citirea și cugătarea dumnezeieștilor Scripturii*”. El spune: „De multe ori am scris cuvîntul pentru folosul meu sufletesc și am crezut că aceste cuvînte pot folosi și altor persoane care nu prea au vreme să deschidă cărțiile și poate nici nu au la îndemnă cărțiile potrivite. Știu că în ziua de azi totă lumea este grăbită și cărțile cele groase ale Sfintilor Părinți stau uitate și rar, cine le mai citește. Așa este duhul veacului, așa sănătatea oamenilor, așa cîtă războiul cel nevăzut, incit lucru duhovnicesc și mai ales citirea cărților sfinte nu prea au loc în viața creștinilor de azi. Și astăzi nu se întâmplă numai în lumea mirenilor, ci însăși monahii au început să ajusteze viața după moda nouă. Grijă celor pămînteni îi face incătușa și nu pot să mai aibă vreme pentru citirea și cugătarea dumnezeieștilor Scripturi.”

Abia au vremec să asculte pravila din Biserică însă și atunci mintea le este împovărată cu grija trupăscă și cu necazurile vieții. Pentru indulcirea Sufletului greu se găsește vreme în veacul nostru. Și aceasta ne păgubește încă mult decât loale. Căci neavând răgaz a privi mai des către cele creștini, uităm rostul vieții, slabim duhovnicestă și ajung de multe ori la deznașdăduire, cind știm ce fel de sfagăduință am sănătate înaintea lui Dumnezeu și cind vedem că se chealăuiește viața în chip zadarnic”.

Îată cum ne sfătuiește cuviosul Nicodim Aghiorilul în privința aceasta: „Toți creștinii care știu carte, datori sunt și citi dumnezeieștile Scripturi, pentru că după cum zice Sfîntul Ioan Gură de Aur, sără de citirea Sfintelor Scripturi nu poate cineva a se mînlui”.

In cuvintarea sa cea pentru Lazăr, Sfîntul Ioan Gură de Aur zice: „Că nu este cu puțină a se mintui cineva, neîntăreindu-se adesori de citirea duhovnicescă”.

Apoi Sfîntul Ioan Seăraru ne încreștează că citirea luminează și adună pe minte și nărvurile le punc la îndoială.

Iar Sfîntul Efrem Sirul zice: „În ce chip trîmbiță strigînd în vreme de război, deșteaptă osîrdia vitejilor luptători, împotriva inamicului, așa și Sfintele Scripturi deșteaptă osîrdia la spre cel bun și te îmbărbătează pe lîne împotriva patimilor.

Pentru care, frate al meu, trăzește-te cu întemeiere, și te sărguiește de-a pururea a te lipi de citirea Sfintelor Scripturi, ca să te învele pe tine cum se cade a fugi de cursele vrăjămașului și a dobîndi viața veșnică. Sint însă unii care citeșc, dar nu-și dau silință ca să înțelcăgă cele scrise.”

Sfîntul Apostol Pavel scrie către ucenicul său Timotei: „Ia înainte la citire”.

Iar despre Sfîntul Vasile cel Mare și Sfîntul Grigore Teologul spune istoricul Rusin că 13 ani au șezut în pustie cugătînd Scripturile. Acum să ne oprim puțin la ceci care trăim în veacul acesta de pe urmă și să ne întrebăm:

„Dacă în vremea cea veche era neapărata nevoie de citirea Scripturilor, dar oare azi, cind s-au înmulțit vicleșugurile în lume și s-au impuținat păstorii cei buni, acum cind nu mai găsești pildă de viață curată și nici povătitorii sufletești, cu cît mai mult trebuie să ne sărguim la citirea Sfintelor Scripturi, căci în ele vom găsi mingișere și luminare?”

Din Sfîntul Isac Sirul, Cuvîntul 36, Părintele Ioan a extras cele ce urmează, care sint de mult folos pentru toți:

„Aceașa este voia Duhului Sfînt, ca să fie iubită Lui în neîncetate ostenei. Nu locuiește Duhul lui Dumnezeu în aceia care trăiesc în odihnă, ci duhul diavolului; după cum și unu din cei ce iubea pe Dumnezeu a zis: M-am jurat să mor în ficcare zi”.

„Din aceasta se observă robii lui Dumnezeu cei curați din ceilalți, că aceștia trăiesc în scîrbe și strimtorăi, iar lumea în desfătare și odihnă; pentru că nu a voit Prea Bunul Dumnezeu ca iubitii lui robi să aibă odihnă în această viață, dar mai mult, a voit ca însăși ei să trăiască în scîrbe, în greutăți, în griji, în sărăcie și goliciene, în singurătate și datorii; în boale și defâșmări, în bătaie, în zdrobirea trinimi, etră trupăbovinicioș și chiar scîrbit de neamuri într-o stare care nu se asemână cu ceilalți oameni, în locuință singuratică și linistită și cu totul nevăzut de oameni și slobod de orice lucru care aduce nîngișarea pămîntescă. Peatru astăză aceștia plină-

și lumea ride, aceștia suspină și lumea se bucură, aceștia pomosesc și lumea se desfătează, ziua se ostenesc și noaptea se pregătesc de nevoiuță, sint unii care se dau la osteneli de bunăvoie și la scîrbe împotriva patimilor, alții goniti de oameni, căci în pericolul patimilor prieinuite de diavoli sau de oameni. Si unii din aceștia s-au gonit, alții s-au sinucis și alții se ascundea prin crăpături. Si se împlineau la ei cuvîntul care zice că în lume scîrbe veți avea, dar în Mine vă veți bucura. Căci cunoaște Domnul că cei ce trăiesc în odihnă nu pot să rămină în dragostea Lui, și pentru aceasta i-a împădicat pe ei de la odihnă și de la poftă, Hristos Mintuitul nostru, a căruia dragoste este mai puternică decit moartea cea trupăscă și să arate și în noi puterea dragostei Sale. Amen.”

Printre scrierile Sfîntului Ioan s-a găsit aceasta, foarte importantă pentru mintuirea sufletelor: „Să nu ne facem judecători slujitorilor lui Dumnezeu, conform cuvîntelor Evangeliei care zice: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați” (Matei 7,5).

În Istoria Bisericească a prea înțeleptului ieroh Melchit se spune că după ce s-a terminat cel dintâi sobor a toată lumea de la Niceea, se bucura mult Sfîntul Împărat Constantin cel Mare pentru biruința Bisericii împotriva celor hulitori Flind și împăratul de fată la sobor, i-a cinstit pe sfintii părinți cu daruri bogate, după vrednicie, iar cuviosului Pafnutie îi sărula împăratul cu multă evlavie ochii cei scoși și miinile lui cele ciuntite de tirani. De asemenea și pe toți ceilalți mărturisitori îi săruta cu cinste, pentru a luă sfîntenie de la rancile lor pe care le-au primit în vremea prigoanei.

Unii dintre părinții soborului au dat în scris împăratului niste jalbo împotriva unor episcopi cu purtări rele. Însă mărele împărat Constantin n-a voit nici măcar să citească hîrtiile lor și nici nu s-a interesat cine sunt clericii vinovați, ci în fața tuturor a ars hîrtiile cu plingeri zicind următoarele cuvînte: „Dacă cu insuși aș vedea cu ochii păcatuind pe vreun cleric, atunci l-ăs acoperi cu hilamida mea, adică cu manău împăraticească”.

Sfîntul Împărat a căutat prin accasta să dea pildă la toți spre a nu se vădi păcatele sau nepuținetele cele ascunse ale clericilor. Cei care seot la iveau păcatele sau nepuținetele clericilor (preotilor) se fac prin aceasta desfășmători de lege, căci toți clericii sunt slujitorii Legii lui Dumnezeu.

Sint unii creșlini care nu judecă și nici nu vădesc nepuținetele clericilor, dar în schimb se feresc să ia blagoslovenie de la cei cunoscuți cu nepuținete omenești sau pătimăși.

Iar dacă se întâmplă de plătesc Liturgiei ori se împărtășesc la asemenea clerici și pe urmă astăză că sumează, ori se imbată sau aluneca în alte patimi, atunci creștinii aceștia să căiesc pentru că au cerut Sfîntenia de la cei pătimăși. Unii ca aceștia, măcar că nu judecă la arătare cu vorbe, însă cu facerul (adică cu purtarea lor), se fac judecători. Fraților, dacă preotul sau arhicreul este drept credincios, atunci să sim încredința că harul Sfîntului Duh lucrează prin el la orice Taină biserică, oricăt de păcătos ar fi el. Numai atunci când este oprit sau ceterisit de către Sobor, ori de către arhieul locului, sau cind predică pe față vreo credință greșită atunci cu adeverat nu mai lucrează darul sfîntului Duh prin el. Atunci trebuie să le ferești de asemenea clerici.

In Paleric este un exemplu despre a nu judeca pe slujitorii lui Dumnezeu. Ava Marcu Egipitanul a petrecut 30 de ani neîcind din chilia sa. Si avea obiceul preotul Schitului de venca să facă Sfânta Liturghie în chilia lui în anumite zile. Diavoliul văzînd răbdarea bătrînului cea îmbunătățită, a meșteșugit ca să-l îspitească cu osîndirea. Deci a îndemnat vicelanul pe un frate oarecare ce era îndrăcit, ca să meargă la bătrînul ca pentru blagoslovenie. Si ajungind la pustnic, mai înainte de a rosti alt cuvînt, striga cel îndrăcit către bătrîn, zicind: „Preotul tău are miros de păcat, deci să nu-l mai lașă ca să intre la tine!”

Iar bătrînul cel insuflat de Dumnezeu a zis către el: „Fiule, toți oamenii își leaptă afară murdăria, iar tu ai adus-o la mine!” dar scris este: Nu judecați ca să nu fiți judecați. Însă desi preotul este păcătos, Domnul îl va mintui pe el, căci scris este: „și vă rugați unul pentru altul ca să vă tămaduți” (Iacob 5,5). După ce a rostit aceste cuvînte, făcind rugăciune Sfîntului bătrîn, a gonit pe demon din om și l-a slobozit sănătos. Iar Bunul Dumnezeu, văzînd nerăitatea bătrînului, i-a descoperit lui un semn minunat: Si iată cum mărturiseste singur, prin înseși cuvîntele lui zicind:

„Cind voia preotul să înceapă Sfânta Liturghie, am văzîr pe îngerul lui Dumnezeu pogorindu-se din cer și punind mină pe capul preotului. În clipa aceea s-a făcut preotul ca un stîlp de foc. Iar eu, mirindu-mă pentru acea vedere, am auzit glas zicind către mine:

„— Omule, ce te-ai mirat pentru lucru acesta? Căci, dacă împăratul cel pămîntesc nu lasă pe boierii săi ca să stea neimbrăcați înaintea lui, ci toți sint îmbrăcați cu slavă multă, atunci cu cît mai mult nu va curăță puterea cea dumnezească pe slujitorii Sfintelor Taine, cind stau înaintea Slavei celei creștini” Auzind aceste graiuri îngerești, viteazul nevoitor Marcu mai mult s-a sirguit a cinsti persoanele sfîntite,

sporind întru nevoințele sale. Iată ce daruri minunate primeșc cei care nu osindesc pe clerici!

Viața Părintelui Ioan este un exemplu viu de urcuș continuu spre desăvîrșire și unirca mistică a sufletului cu Dumnezeu.

Prin aceeași severă și-a eliberat sufletul de patimi și și-a fortificat firea cu virtuțile cele mai alese care l-au dus la trăirea cea mai înaltă posibilă puterilor omenești de cunoaștere și iubire.

Muncă titanică a depus ca să extragă din cărările Sfintilor Părinți invățăturile esențiale folositoare tuturor celor ce le vor căuta și ca să fie mai atrăgătoare le-a pus în versuri, unele deja publicate în cartea „Hrană duhovnicească”.

Toate invățăturile din scrierile părintelui Ioan sunt destinate mintuirii tuturor celor ce le vor căuta și le vor aplica în viață, dar mai ales credincioșilor români de pretutindeni.

În poezia „Paza sufletului” se pune în evidență rolul părinților, ai spovedaniei și al gindului la moarte. În poeziile „Glasul Păstorului Cielui Bun” și „Deserie problema Antrepărării și a Palinilor Domnului Iisus Hristos”, care ne cheamă pe toți la El, ca la urmă să ne dea odihnă.

În poezia „Dorul bunicii” se vede viața Sfintului Ioan, cind era mic și crescut de mătușa Maria, căreia îi cîtea din Patimile Domnului. Părintele Ioan, de mic, a stat la picioarele Crucii și cu mintea atâtă la Cel Răstignit, Care l-a ajutat tot timpul pînă a ajuns la cel mai înalt pisc al transformării dumnezeiești a ființei lui purificate și iluminate de Duhul Sfint.

Pînă de viață și adîncă simțile sănătății și poezile de mai jos:

- Muștrare tainică de sus — pentru nesimțirea mea.
- Rugăciuni și cugetări umilicioase (ca a Fiului Risipitor)
- Glasul conștiinței
- Cele șapte păcate de moarte
- Răstignitorii de azi la Sfinta Invieră
- Sabia Durerii
- Lumina Sfintei Invieri
- Pe drumul Crucii
- Canonisarea împiedicată de cei adormiți
- Floarea Bisericii din Carhidon
- Spre asfințitul vieții mele
- Singura mîngiure românească
- Himeră omului modern
- Mizeria din lume și cheful celor cu radio și.

Scrierile părintelui Ioan și viața lui reprezintă un bun model de urmat de credincioșii creștini pentru trăirea după prenunțările Mintuitorului nostru Iisus Hristos și pentru urcușul de scara valorilor spirituale, pînă la nepătimire și iubire.

Viața Sfintului Ioan Iacob Românul a fost scrisă de uceniciul lui, schimonahul Ioanichie din Mănăstirea Gheorghe Hozevitul, pustnic în Schitul Sfintă Ana.

Cuviosul părintele nostru, sfintul Ioan cel nou, Hozevitul, a făcut din stîncile arse de arșițe ale Locurilor Sfinte văpăi de invățătură patristică, prin care și-a limpezit și luminat întîi sufletul său, pentru ca apoi, prin cele ce a scris și viața lui care a fost un rug permanent aprins, niciodată stins, al virtuților creștine și al smerenii pustnicestă, a chemat și va chema veșnic la mintuire și la lumina necreată a isihiei și pe acel pustnic îmbunătățit, dar și pe toate sufletele lumii, ale credincioșilor loți, chinuiti de protivnicile vieții, lumi atât de zbuciumate astăzi, alit de lipsite de mîngiurile duhovnicești.

Dar nu numai prin glasul înțelept — cum am văzut — al sfintilor Părinți ne aduce mîngiieri sufletelor noastre trudite și speriate, ci, precum împărații vestiți în înțelepciune, că David și Solomon, prin harpele și primele forme ale producătorilor poetice ale „paralelismului membrelor”, din psalmi și din Cintarea Cintărilor, prin sfintii cărturari și poeți, ca Grigore de Nazianz, în „Poemul vieții mele”, în care își cintă totuși insuccesele luptei sale antiariene, ori în „Poemul parenetic către Olimpiada”, în care cintă virtuțile și frumusețele înțelepciunii, în viață ca și în căsnicie, ori în imnale lui Roman Melodul, sau poemele filosofice ale lui Teotim Tomitanul nostru, așa și Sfintul Ioan cel Nou Hozevitul, tot al nostru, n-a folosit numai glasul mai aspru, dar înțelept, al pustnițicii, ci precum cei mai sus — Înșirați — călăuă dintre alții — cei mulți — la fel, ai Bisericii, ci și dulcile, blajinile și duicașele coarde ale harfelor și lirelor poetice, pe care le-a auzit întîi pruncul singuratic Ilie, pe sub pulpanele de codru des ale obcinei Bucovinei și Moldovei copilăriei sale. Poezia noastră este străină sfintenici. Ci, dimpotrivă, este un atribut întrinsic al ei.

Internat la spitalul Augusta Victoria, de pe Muntele Eleonorului (Măslinilor), scrie o poezie superbă: „Singura mîngiure românească”. Iată-o:

Mă uit adeseori în zare, — La valo unde albăstrește
Din munte sus, de la spitol Se scurge apa din Iordan
Să văd lucind, un colț de mare far unde lumina se zărește
Și niște arbori mai la deal în schitul Sfintului Ioan

...O, leagăn sfint de mîngiure
al sufletului meu pribeg
Privind, mai uit a mea durere
Că tare ne erai tu drag

Iar noi, străini în doarbinare
Ca oție fără cioban
Mai dobîndim o alinare
La Schitul Sfintului Ioan

Ascuns în mijlocul pustiei
Pe malul sfintului Iordan
Acest lăcaș al României
Ne-a fost la toți ca un liman

În limba noastră românească
Putem aici a ne rugă
„Comeară sfintă ne-nelcasă
Și raiule duhovnicește,
Tu îlli ascunse multe taine
De-a sufletului românesc

Ce elogiați pot fi chiar sfintii!

Este vorba de Schitul românesc de la Iordan, unde a stărat sfintul, după ce l-a spălat și reconstruit, cu brațele sale și ale ucenicului său, după inundația Iordanului.

Duoșia poeziei și a dorului tării sunt nespus de dulci. Iar muzicalitatea poetică este acela a fluierelor scrisă și arse la focul de seară, cu care sună cîntă la încă prin desărurile și stîncile Carpaților, la orele la care, pe vremuri, de sub sicăre stîncă, cintau laudele de seara, a ritmicătoacelor de ulm ale schiturilor.

Iar ultimul vis al lui Ioan cel nou, Hozevitul, era ca trupul lui să se odihnească acolo, jos, sub Muntele Măslinilor, în schitul pe care el l-a scos și luminat din miluri și uitări.

Așa cum scrie în versurile următoare, publicate în „Hrană duhovnicească”, vol. I, pag. 107, tipărit de ucenicul său Ioanichie:

„Gîndirea mea acolo zboară,
Ca la un tainic ostrov sfint,
Că mult doream odinioară
Să-mi fie locul de morînt”.

Protosinghel OLIVIAN BINDIU

după Iisus mărea pe Dumnezeu. „Si tot poporul care văzuse a dat laudă lui Dumnezeu” (Luca XVIII, 43).

Orbul s-a rugat cu stăruință și incredere și a fost mințuit. Numai o asemenea rugăciune este ascultată de Domnul și poate aduce ajutorul și folosul dorit.

Astfel îndemnăți de pilda orbului din Evanghelia de astăzi, e bine să privim mai de aproape răstul fericit și binecuvintat al unei asemenea rugăciuni.

Rugăciunea este cel mai bun mijloc pentru dobândirea ajutorului și a harului dumnezeiesc. „Si toate cîte veți cere”, a zis Mintuitorul, „rugindu-vă cu credință veți primi” (Matei XX, 22). Fără de ajutorul lui Dumnezeu, fără de harul Lui nu putem duce o viață fericită, deci avem datoria să-l căutăm, să-l cerem și să-l dobândim.

Rugăciunea este obligatorie pentru fiecare creștin și ea nu suferă înlocuire sau amărare. Inima oricărui creștin simțe neincetat nevoia să se înalțe către Dumnezeu prin rugăciune. Rugăciunea nu poate fi înlocuită nici cu postul, nici cu milostenia, nici cu lăptele bune, nici cu spovene de bună și nici cu boala. Ea singură le poate înlocui pe toate, pentru că numai prin ea se pot împlini toate celelalte.

Rugăciunea trebuie să fie întotdeauna un prilej de plăcere și bucurie pentru sufletele omenești.

Sfintii Părinți atât de mult au iubit rugăciunea, incit nu s-au sfîrtit să o asemenea cu cuvintul lui Dumnezeu. Pentru creștini, rugăciunea a fost și va fi întotdeauna o datorie plăcută și sfântă.

Dc aceea, preotii zilelor noastre au datoria de a învăța pe credincioșii bisericii noastre cum să se roage și ce să ceară de la Dumnezeu prin rugăciune.

Însuși Mintuitorul i-a învățat pe credincioșii Săi cum să se roage. I-a învățat cca mai scurtă și cca mai desăvîrșită rugăciune — rugăciunea Tatăl nostru. Fiul lui Dumnezeu a arătat că rugăciunea trebuie să fie cît se poate de simplă, ca nu cere prea multă înțeljență și nici prea mare înțeljenție, ci ea cere dragoste și credință.

Orbul din Evanghelia de astăzi a fost un om necăjit, fără cunoștințe și fără prea multă înțeljenție, dar el a știut cum să se roage. S-a rugat cu toată dragostea și cu toată credința care puteau cuprinde sufletul său, rostind numai cîteva cuvinte, iar rugăciunea i-a fost primită.

Rugăciunea, pentru ca să fie primită de Dumnezeu, trebuie să fie săcătuță cu inimă înfrîntă și smerită. „Cind te rogi, intră în cămăra la și închizind ușa roagă-te Tatălui tău” (Matei VI, 6), zice Domnul.

Rugăciunea noastră, pentru ca să ne fie de folos, trebuie să fie umilită, stăruitoare și plină de credință. Mintea, inima și voința noastră să fie pătrunse de adêvărul cuvintelor pe care le rostim înaintea lui Dumnezeu.

Să ne aducem amintire că Hristos este „Lumină lumii”, că „Lumina lui Hristos luminează tuturor”, că „prin Hristos oricine poate să se mințuiască”, dacă e insușit de credință și unirilă și gind de îndreptare.

Toată nădejdea să ne-o punem în Hristos Dumnezeul nostru și să strigăm din adincul sufletului nostru, plini de credință, ca și orbul din Evanghelie: „Iisusc, Fiul lui David, fie-Ti milă de mine!”

Să ne rămână pururea vie în amintirea pilda rugăciunii orbului din Evanghelia de astăzi. Să ne rugăm și noi cu credință și cu căldură cu care să rugățim. Căci numai aşa vom putea și noi păsi pe calea înținuirii și vom avea parte să vedem, acolo, sus în cer, raiul fericirii în vecii vecilor.

LA SFÂNTUL IERARH NICOLAE Virtutea milosteniei

In pericopa evanghelică ce s-a citit astăzi, vedem că Mintuitorul Iisus Hristos fericește pe cei milostivi zicind: „Fericiti cei milostivi că accia se vor milui” (Matei V, 7).

O pildă de milostenie ne oferă și Sfântul Ierarh Nicolae, a cărui pomenire o săvîrșim astăzi, și care rămîne pentru noi un model bun de urmat în practicarea virtuții milosteniei.

Să vedem care este sensul acestei virtuți în viața noastră, urmînd exemplul Sfîntului Ierarh Nicolae!

Milostenia este una din cele mai frumoase virtuți cu care să-știm înconunat mulți dintre sfinti și ea are un rol foarte important în mintuirea fiecărui credincios, alături de post și rugăciune.

Prin milostenie fiecare credincios poate să-si arate dragoste față de aproapele, arătindu-se nu ascultător al legii lui Dumnezeu, ci împlinitor al cuvintului lui Dumnezeu. Milostenia o întîlnim încă din Vechiul Testament, prin faptul că Dumnezeu îl a să poruncă lui Moise (Deuteronom XV, 7-8): „de va veni la tine vreun sărac dintre frații tăi să nu-ți împietrești inima și să nu-ți ridici mina împotriva fratelui tău cel lipsit, ci să deschizi mina și să-i dai ce-i trebuie ca să facă față nevoilor lui”. Milostenia era practicată în Vechiul Testament, pentru că înțeleptul Solomon ne spune că cei ce

DUMINICA A XXXI-a DUPĂ RUSALII Nădejdea în așteptare

Dominul nostru Iisus Hristos se apropia de Ierihon. Ori pe unde Mintuitorul trecea, lume foarte multă mergea pe urma Lui, pentru că să-L vadă, să-I asculte cuvintul dumnezeiesc și pildile peste măsură de frumoase. Majoritatea bolnavilor din acele locuri, cind auzeau că Se apropie Iisus, îi veneau în calc, cădeau la picioarele Lui, cerind milă, iertare și vindecare. O unică poruncă, un unic gînd sau un unic cuvînt erau de-a juns din partea Mintuitorului, și orice boala era vindecată.

Însă nu toți bolnavii aveau fericirea să-L întîlnească pe Hristos și nu toți puteau să alerge în preajma Lui.

Pe cei neputincioși dc tot trebuie să-i aducă cineva la Mintuitorul, pentru că singuri nu puteau veni, iar dacă nu aveau pe nimeni și nu se milostiveau cineva de ei, așteptau ani întregi, rugindu-se în sinea lor să le facă Dumnezeu parte de fericirea apropierii Mintuitorului Iisus Hristos.

Și orbul din Evanghelia de astăzi era unul dintre aceștia. El auzise de mult despre minurile săvîrșite de Domnul și Mintuitorul nostru Iisus Hristos. Cu sufletul plin de nădejde că prin Iisus Hristos ar putea să scape de întunericul cel înconjura, el aștepta sezonul la marginea drumului, cerind de la trecători plinea cea de toate zilele. Dar gîndul lui visa lumină și zburna neincetă spre Hristos, „izvorul luminii”!

Într-o zi, cum el seudea lîngă calea cerșind, aude un zgomot neobișnuit și pasii unei multimi de oameni. „Ce e aceasta?” (Luca XVIII, 36), întrebă orbul pe unul din trecători, „încotro alcărgă astăta lume?” Trecătorul ii răspunde: „Trece Iisus Nazareneanul” (Luca XVIII, 37). Strâpuns de un gînd plin de nădejde, orbul începe să strige cu glas mare: „Iisuse, Fiul lui David, fie-Ti milă de mine!” (Luca XVIII, 38). Și cei care mergeau înainte îl certau că să tacă” (Luca XVIII, 39). Dar orbul nici nu se gîndeau la dojana lor, ci tot mai tare striga: „Fiule al lui David, fie-Ti milă de mine!” (Luca XVIII, 39). Atunci Iisus S-a oprit pe loc și a poruncit să-l aducă pe orbul mai aproape. Cîțiva din mulțime au alergat spre orb și l-au adus înaintea Mintuitorului. Mintuitorul îl întrebă: „Ce voiești să-ți fac?” Iar orbul răspunde: „Dâmne să văd!” (Luca XVIII, 41). „Sî Iisus i-a zis: Vezi! Credința ta te-a minuit” (Luca XVIII, 42). Și deodată, în ochii robîti de întuneric se aprinde lumina și orbul începe să vadă și mergind

fac milostenie au parte de indurarea lui Dumnezeu încă în viața aceasta pământescă, și asupra lor se revarsă din belsug toată binecuvintarea cercasă (Proverbe XI, 24).

În Noul Testament, Mintuitorul acordă o importanță deosebită acestor virtuți în predica de pe Munte: „Deci, cind faci milostenie, nu trîmbi la înaintea ta, cum fac sătarnicii în sinagogi și pe ulice, ca să fie slăviti de oameni; adevarat grăiesc voru: și-ai luat plata lor. Tu însă, cind faci milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie înăscuns și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti tîie” (Matei VI, 2-4). Mintuitorul Iisus Hristos îi cerea de farisei pentru că aceștia făceau milostenie că să-și vadă lumea și să-i laude pentru aceasta. De aici vedem că milostenia trebuie făcută în ascuns pentru ca să poată fi primită de Dumnezeu și ca să fie adevarată.

Se spune că pe vremea Sfîntului Nicolae erau trei fecioare foarte săraci și veniți acolo părintii lor erau nevoiți să le vândă și apoi neșteau să fie folosite în scopuri joacă. Sfîntul Nicolae s-a rugat lui Dumnezeu să salveze aceste fecioare, iar Dumnezeu i-a dat trei pungi cu galbeni pe care sfîntul le-a dat părintilor fetelor, scăpând astfel fecioarele din cursele diavolului.

Sfîntul Ierarh Nicolae se îmbrăca modest și se hrănea cu cele mai ieșinte mîncări, ca din hrana sa să agonisească pentru cei săraci și oropsiți. Milostenia era portată din adîncul sufletului și făcută din dragoste față de aproapele dar mai ales era făcută în ascuns ca nu cumva să-și piardă ceva din frumusețile și valorile ei creștine și morale.

Sfîntul Nicolae, atunci cind face milostenie cu cele trei fecioare, aruncă punga cu bani noaptea, fără ca să fie văzut de cineva, că milostenia să fie în ascuns și Tatăl cel cîrerec care veče în ascuns să-i răsplătească lui.

Dină milostenia este una dintre cele mai frumoase virtuți creștine, păcatul zgîrceniei este unul dintre cele mai mari și mai dăunătoare din viața credinciosului. Acest păcat se reflectă în special în viața celor bogăți care uită de Dumnezeu și de semenii lor, dorind să se imbogătească cît mai mult, fără ca această bogăție să le solosească la ceva. Zgîrcenia duce la ruperea legăturii cu Dumnezeu și altereză relațiile cu semenii noștri. Sfînta Scriptură ne oferă numeroase pînde prin care zgîrcenia a dus la pierderea sufletului și a trupului. Un exemplu grăitor este bogatul căruia i-a rodit ţarina și care, în loc să milostenivească pe alții din surplusul său, și-a stricat hambările ca să-și facă altele mai mari. De asemenea bogatul nemilostiv era îmbrăcat în porfiră și vizon și petreceea în ospete, fără să-și indrepte nici măcar privirile spre săracul Lazar.

O cîntare biserică spune despre Sfîntul Ierarh Nicolae că era „Ocroitor și adâpost celor aflați în nevoi, mîngîietor celor aflați în necazuri și supărări, izvor de miruri, sprijinitor și vîstierie celor lipsiți, doctorul bolnavilor și izbăvitorul celor din primejdii...”

Intotdeauna cei zgîrciți, deși bogăți, au dus o viață de robie, de chin și de suferință avînd un sfîrsit tragic al vieții. Puteam aminti pe Avarul de Molière și Hagi-Tudose, personajul lui B. St. Delavrancea, care pină în clipa morții nu a înclat să-și strîngă averi în jurul său.

Domnul nostru Iisus Hristos a fost milostiv cu întreaga lume, deoarece să-colești din ceruri și a luat trup omensc și a suferit, murind pe cruce. El bogat fiind pentru noi a săracit, ca noi cu sărăcia lui să ne îmbogățim. În activitatea sa pământescă, Mintuitorul să-a arătat deseori milostiv co cei bolnavi, cu cei orbi, cu cei șchiopi și cu toți, acei care se aflau în suferință și necazuri. Un exemplu prin care Mintuitorul se arată milostiv este atunci cînd înmulțește pînile în pînie: „Să ieșind, a văzut mulțume mare și s-a făcut milă ce ei și a vindecat pe bolnavii lor” (Matei XIV, 14). Un exemplu mai concret și virtuții milosteniei nu este oferit de Mintuitorul în Pilda Samarineanului milostiv, care-și face milă de cel căzut între lîhari, lîndu-l și ducîndu-l la o casă de oaspeți și dîndu-i toate cele necesare pentru ca acesta să fie făcut din nou sănătos.

Virtutea milosteniei a fost practicată și de Sfîntii Apostoli Petru și Ioan, urcînd la templu să se roage, au înfîlnit un olog din naștere care le-a cerut milostenie, iar Petru a zis: „Argint și aur nu am; dar ce am, aceea îți dau. În numele lui Iisus Hristos Nazareanul, scoală-te și umblă” (Fapte III, 6). Sf. Apostol Pavel strînge ajutoare din Corint pentru Biserica din Ierusalim, făcînd prin aceasta un act de milostenie. El le spune preoților din Efes să fie milostivi și le aminteste poruncă Mintuitorului: că mai fericește este a da decit a lua.

Sfîntii Părinți au practicat această virtute a milosteniei Astfel Sfîntul Ioan Gură de Aur, ca și Sfîntul Vasile cel Mare și alți sfînti părinți, și-au vindut averile împărîndu-le săracilor. Unii dintre sfînti au fost numiți milostivi, deoarece împărîneau această virtute neîncetat. Un-exemplu-practic în această privință este și Sfîntul Nicolae.

Biserica a făcut și face acle de milostenie-eu toți săraci și neajutorați și ea propovăduiește această virtute îndemnînd pe toți credinciosii să o practice mai ales în zile de post,

pentru ca rugăciunile noastre să fie bine primite înaintea lui Dumnezeu. Această floare a virtuților se oglindă și în viața Sfîntului Ierarh Nicolae pe care întreaga Biserică Ortodoxă îl prăznuiește astăzi.

In vremea Sfîntului Nicolae sărăcia, mizeria și suferința au ajuns la apogeu. De aceea mulți părinți își vineau copiii ca să nu moară de foame. Sfîntul Nicolae și-a vindut avara sa împărîndă săracilor și scăpind multe suferințe de la pierzare. De multe ori își vinea și veșmintele sale, incit nimenei nu pleca neajutorat de la el.

Din cele arătate pînă acum, am văzut că milostenia are o importanță deosebită în viața oricărui credincios și ca este indispensabilă mintuirii. Milostenia a fost practicată în Vechiul Testament apoi în Noul Testament. Domnul Iisus Hristos ne arată cum să o practicăm și ne îndeamnă să o săvîrsim. El fiind modelul cel mai desăvîrșit și mai pilditor al acestei virtuți. De asemenea milostenia a fost practicată de Sfîntii Apostoli de primii creștini de Sfîntii Părinți și de Biserică.

Un exemplu grăitor al milosteniei este și Sfîntul Ierarh Nicolae pe care astăzi îl prăznuim, și care este și rămine o pîldă-vrednică și demnă de urmat pentru toți creștinii.

Să urmărim deci exemplul Sfîntului Nicolae care a practicat virtutea milosteniei neîncetat, ajutînd pe cei săraci, osăteni și împovărați!

DUMINICA A XXVII-a DUPĂ RUSALII Fătărnicia

In pericopa evanghelică ce s-a citit astăzi, vedem că Mintuitorul Iisus Hristos săvîrșește o nouă minune într-o zi de sărbătă, vindecînd o lemeie gîrbovă. Pentru acest lucru Domnul Iisus Hristos este condamnat de farisci, cum că nu ține sărbăta și încalcă legea.

Mintuitorul îi cerea și îi numește sătarnici și le arată că ei împlinesc legea în chip formal și că nu sunt adevarări împlinitori ai legii și ai cuvîntului Dumnezeiesc.

Păcatul sătărnicii nu a existat numai în timpul cînd Mintuitorul îl combătea, ci el a existat din totdeauna. Omului i-a plăcut să se arate în alt chip decît este în realitate și a căutat să convingă pe toți cei din jurul său că este mai bun, pentru a atrage laudă și admirăția lor. Prin păcatul sătărnicii omul se arată că iubește pe Dumnezeu; dar numai cu vorba, nu și cu inimă și saptă. Tolodată caută să-și atrbuie însușiri pe care nu le posedă vrînd să arate tuturor că este ceea ce în realitate nu este. De aceea înțelepții greci spuneau oamenilor că să se cunoască cît mai bine pe sine însiși și apoi să înceapă să cunoaște lăinele lumii și pe ceilalți semeni. Acest lucru reiese și de pe inscripția frontispiciului din Delphi: „Cu noaste-te pe lîne însuși!“.

Acest păcat este consemnat și în Sfînta Scriptură în Vechiul Testament: „El lepădaseră așezămintele Mele și după poruncile Melc nu se purtau, ci călau zilele Mele de odihnă, că înima lor era îndreptată spre idoli lor” (Iezuchiel XX, 16). Toamna pentru aceea profetul Iezuchiel mustrează poporul evreu spunînd: „Să ei vin la Tine ca la o adunare de petrecere și ascultă cuvîntele Tale dar nu le împlinesc. Căci eu cu gura lor fac din aceasta o petrecere, iar inimă lor e înrîltă după poftele lor” (Iezuchiel XXXIII, 31).

In Noul Testament fătărnicia este caracteristică fariseilor — un partid politic din sinul poporului evreu — care țineau cu cea mai mare strictețe toate prescripțiile legii mozaice. Fătărnicia lor se caracterizează prin faptul că ci se socoteau cei mai mari cunoșători și împlinitori ai legii. Cind se rugau leșeau pe străzile cele mai umblate și la răspînții de drumuri, cind posteau se arătau triști, își smoleau fețele și-și punea cenusă în cap, cind mergeau la sinagogi se așezau în primele rînduri, cind făceau o milostenie o trîmbîtu ca toți să afle, apoi toate prescripțiile legii vechi le împlineau cu strictețe. De pîldă, Domnul nostru Iisus Hristos este întrebăt de aceștia de ce ucenicii Lui nu-și spală mîinile înainte de masă și calcă datinile străbunilor. Mintuitorul din nou demasăcă acest păcat al fătărnicii spunîndu-le că nu-și cînsește părinții, ci bunii bani în cutia milelor la templu, socotind că prin aceasta ei sunt împlinitori legii. De aceea Domnul îi mustrează zîndindu-le: „Fătărniciilor, bine a proorocit despre voi Isaia, cind a zis: Poporul acesta Mă cînsește cu buzele, dar inimă lor este departe de Mine. Si zadarnic Mă cînsește ei, învățînd învățături ce sunt porunci ale oamenilor” (Matei XV, 7-9).

Fătărnicia caracteristică fariseilor se manifestă prin faptul că toate lucrurile lor erau făcute în vîzul lumii și între interioarul lor și faptele lor există o contradicție permanentă.

Domnul nostru Iisus Hristos îi numește „morminte văruite” și totodată le spune că să curete vasul nu numai pe dinafără, ci și pe dinăuntru.

Fătărnicia lor ajunge pînă într-acolo încit aceștia depun mărturie împotriva lui Iisus, zîndind că este răzvrăitor popor și pentru accasta trebuie să moară răstignit pe cruce.

Păcatul fătărnicii reușește de multe ori să intre în omul și să-l stăpînească fără ca el să-și dea seamă

Așa se explică faptul că și în cadrul comunității primilor creștini apare în susținutul oamenilor acest păcat. Cartea Faptele Apostolilor ne mărturisește că la începutul creștinii își vindeau țărinile și aduceau banii Apostolilor ca să fie puși în slujba întregii comunități. Anania și Safira au vindut și ei țărina și au adus doar o parte din bani Apostolilor, mințind pe Duhul Sfint, și pentru acest fapt Dumnezeu i-a pedepsit, luându-le viață.

Fățănicia a fost combătută totdeauna de oameni și în acest sens un proverb spune: „Nu-ți ascunde fața ta, fii totdeauna ceea ce ești”. Fățănicia este un izvor de păcate, în primul rînd pentru că dă naștere mîndriile, prin faptul că ne credem mai buni ca alții și nu simțim ceea ce vrem să păream. În al doilea rînd, fățănicia dă naștere la judecarea aproapelei, socotinții-ne mai buni ca alții și judecind pe frații noștri, urmînd de cuvîntele Mintitorului care zice: „Fățănicie, scoate lăsată din ochiul tău și atunci vei vedea să scoli păiu din ochiul fratelui tău” (Matei VII, 5).

Din păcatul fățăniciei izvorăsc minciuna, înșelăciunea, violența și încrezătoare dragostea față de aproapele noștri.

Fățănic este acela care zice că-L iubește pe Dumnezeu dar urăște pe aproapele său în care este chipul lui Dumnezeu pentru că: „dacă cineva îl iubește pe Dumnezeu iar pe frațele său îl urăște mincinos este, pentru că cel ce nu iubește pe frațele său pe care le-a văzut, pe Dumnezeu pe care nu L-a văzut nu poate să-L iubească și această poruncă avem de la Dumnezeu, că cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe aproapele său” (I Ioan IV, 20).

Păcatul fățăniciei este modul prin care un om vrea să pară ceea ce nu este, nesocotind Legea lui Dumnezeu și dragostea față de aproapele. Acest păcat este specific fariseilor pentru că de multe ori cuvîntul „fățănic“ a fost înlocuit cu cel de „fariseu“.

Din acest păcat iau naștere o mulțime de alte păcate care au urmări foarte grave în viața credincioșilor, deoarece un om nu poate avea niciodată două fețe, iar într-o bună zi omul fățănic va fi dezbrăcat de masca fățăniciei și își va pierde prestigiul, dezințitatea și adevarata lui valoare și încredere.

Așadar, să ne ferim de acest păcat al fățăniciei și mai bine să fim smeriți decât să zicem că cunoaștem legea și o împlinim. Să ne ferim totdeauna de faptele urite ale fariseilor și să nu le facem pentru reclamă, ci mai bine într-ascuns, pentru că Tatăl nostru în ascuns să ne răsplătească. Să avem totdeauna înaintea ochilor noștri cuvîntul Mintitorului din Predica de pe Munte cînd zice: „Tu însă, cînd faci milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta, că milostenia ta să fie într-ascuns... Tu însă, cînd te rogi, intră în cămară ta și, închizînd ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns... Cînd poziști, nu fii trist că fățănicii ... ungh capul tău și fața ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, că Tatălui tău care este în ascuns și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti și“ (Matei VI, 3-18).

Deoarece se apropie marele praznic al Nașterii Domnului și intrucît ne aflăm și în postul Crăciunului, e bine ca fiecare dintre noi să ne cunoaștem haina sufletului și să dăm jos mașca fățăniciei, mărturisindu-ne sincer și cu căință păcatele înaintea lui Dumnezeu prin Taina Mărturisirii, pentru a putea fi vredniți de a ne împărtăși cu cîstîrul Trup și Sîngere al Domnului și Mintitorului nostru Iisus Hristos.

Să avem deci în minte cuvîntele Sfîntului Apostol Iacob care zice: „Faceți-vă împlinitori ai cuvîntului, nu numai ascultători și lui, amăgindu-vă pe voi înșivă“ (Iacob, I, 22).

DUMINICA A XXVIII-a DUPĂ RUSALII Cina cea Mare

Omul din Evanghelie de astăzi, Care a făcut cînă mare și a chemat pe mulți, este însuși Dumnezeu. Iar sluga trimisă să adune pe cei chemați la cînă este Hristos, Mintitorul nostru. Cei care s-ă seuzat, pe rînd, din diferite motive lumești, de a se împărtăși din cîna omului, sint fiii poporului iudeu. Casa în care s-a pregătit cîna este împăratia lui Dumnezeu, la care au fost chemați, în lipsa ceilor aleși, toți săraci și neputinciosi, și chiar și cei de la răspîntile drumurilor. Toți aceștia înfățișează toate celelalte neamuri ale pămîntului, cărora li s-a deschis calcă spre binefacerile milostivirii cerești.

Intă că cei aleși și chemați la cînă și-au căutat mai întîi țărina, boii și soția, decât pe binefăcătorul lor. Dar care le va fi răsplata? Sfînta Evanghelie ne spune: „Iar fiii împăratiei vor fi aruncați în înțunericul cel mai din afară: acolo va fi plingerea și scriințirea dinților“ (Matei VII, 12).

Cina cea mare a Omului-Dumnezeu și azi se gătesc pentru cei chemați să se împărtăsească din ea. Printre aceștia ne găsim și noi, cei care ne numim creștini. Trebuie să lăsăm la o parte discuțiile săraci și dușoșânia, căci acestea toate ne zădărnicesc orice pas de bucurie și fericire în viață.

Cina din Sfînta Evanghelie de astăzi reprezintă cina mințuirii. Așa cum la o cînă următoarea foamea trupească se satură de mincările și băuturile cele mai bune, tot astfel la cina mintuirii foamea și setea sufletească se astimpăra prin cuvîntul Evangheliei, prin cuvîntul adevarului etern și prin invârtirile izvorite din el. Cu mult mai arzătoare sunt foamea și setea sufletească deși cele trupesti. De aceea și hrana sufletească e mai prețioasă, mai dulce și mai placută. Poate omul să aibă toate bogățîile lumii, dar dacă sufletul său e flămînd, gol și întristat, vîză lui e ca un chin amar. Dar, în schimb, poate să fie el să sărac, însă dacă sufletul sau este plin de credință și soarte binecărat hrana cea mintuitoare din izvorul Sfîntei Evanghelii și dacă căldura dragostei și bucuriei noșcjdii sfînte împărtășească și sufletul de mingiere, viața lui este un alevărat rai pînă înțese.

Să cercetăm mai înțepătoare din cîrcea hău venit cînd chemați la Sfînta Evanghelie de astăzi. Unul a zis că a cumpărat țărină și trebuie să se ducă să o vadă, deci, într-un cuvînt, bogăția și avereia cu toate grijile ci-l au împiedicat să vină. Altul a zis că a cumpărat cinei perechi de boi și că se duce să-i încerce, aceasta fiind pricina de-a-l împiedică și pe el să vină. Si altul a zis că și-a luat femeie, și că nici el nu poate veni, adică grijile familiei și plăcerile căsnicii l-au făcut să-si calce cuvîntul dat.

Ne punem întrebarea: astăzi este altfel? Nu! Cu ce ne justificăm noi, creștini, cînd ne întrebă cineva de ce nu urmăm caea Domnului și Mintitorului Iisus Hristos, de ce lipsim de la Sfînta Biserică, unde sună că Cina mintuirii, Cina cea de laină se pregătește la fiecare liturgie și glasul Sfîntei noastre Biserici ne roagă, ne îndeamnă și ne chiamă să venim cu toții să gustăm din Cina cea mare, care a fost gătită și pentru noi? Același răspuns îl vom da și noi, că și themații din Evanghelia de astăzi.

Vom găsi și noi aceleasi pricini care ne vor împiedica să participăm la Cina cea mare. Averea, bogăția, negoțul, dorul de cîștig, goana după avuție și grijile familiei ne fac să uităm de Biserică și de zilele de sărbătoare și de diuminici și chiar de cuvîntul lui Dumnezeu.

Este de datoria noastră să lăsăm la o parte toate grijile lumeni și să urmăm chemării Sfîntei Biserici. Este de datoria noastră să uităm de avere, de afaceri, de plăceri și de distractii, măcar atunci cînd e timpul Sfîntei Liturghii, cînd e timpul rugăciunii și timpul împărtășirii cu Sfîntele Taine.

Iată că cei săraci, neputinciosi, orbi și săchîpi s-au învrednicit de cîna Stăpinului, iar cei aleși și chemați mai dinainte nu s-au învrednicit. Si noi creștini suntem săraci nu numai în bunuri lumeni, ci săraci și în săpte bune, și noi suntem neputinciosi față de porningea noastră spre păcate; și noi suntem orbi, pentru că nu vedem lucrurile și adevarurile sfînte cu ochiul curat, ei intunecat de ceața patimilor și a păcatelor, și mai putem spune că și noi suntem și săchiopi, pentru că nu păsim drept, pe calea cea adevarată, prescrisă de legea lui Hristos, ci ne poticiem mereu alunecind în prăpastia sărădelegilor.

Iisus Hristos neîncetă ne cheamă; ospătuș Său este pururea pregătită în casa Sa, și cugetul fiecăruia dintre noi îl va spune că de mult avem nevoie de Domnul. Cuvîntele Lui să ne străbată trupul și sufletul spre a le putea primi și asculta cu cea mai vie dragoste și căldură.

Fiecare dintre noi are suferințe și nevoi, fiecare are ne-
căzuri și îndatoriri grele de împlinit. Să ne trezim, deci, pînă
nu este prea tîrziu, și să-L urmăm, fără șovârare pe Domnul
și Mintitorul nostru.

Să-L rugăm pe Dumnezeu că, văzînd toate neputințe de care suferim cu toții, să nu-și descarce minia și răsplată asupra noastră, ci mila, iertarea, mintuirea și, la timpul său, cînd în ceruri se va întinde Cina cea adevarată, a diviniei servicii, să ne învrednicească și pe noi să gustăm din marele Cînă a Atotputernicului nostru Stăpin.

DUMINICA DINAINTEA NAȘTERII DOMNULUI Înaintașii noștri

Biserica noastră va serba peste puține zile Nașterea Domnului noșrui Iisus Hristos, va serba pogorirea sau cîlătoria Împăratului cereș din cer spre pămînt, spre a se întrupă din Prea Curata Fecioară.

Pentru a ne pregăti de acest mare praznic, Sfînta noastră Biserică a așezat postul Crăciunului, iar astăzi ne aduce aminte de acest mare praznic. De aceea a numit dimineața de astăzi Duminica înaintea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos și a rîndut ca astăzi să se citească din Sfînta Evanghelie, spîta neamului lui Iisus Hristos, toamnă pentru că noi suntem pe toți înaintașii noștri și strămoșii după trup al Mintitorului, pînă la împăratul David și chiar pînă la sa-

Dacă un împărat pământesc voiește să cerceteze pe suși săi, atunci aceștia caută să curețe și să înăbușe tot ceea ce ar putea pricinui împăratului necaz și supărare, șteptindu-l apoi cu alii și cu bucurie. Dacă oamenii fac atât pre-gătiri pentru primirea unui împărat pământesc, cu atât se cuvine să ne pregătim și noi creștinii pentru primirea Împăratului ceresc, să ne curățim inima și sufletul de ură, dispreț și vrăjmășie, pentru că acest împărat ceresc, care vine la noi, este un împărat al păcii, al dragostei și al iubirii. Împăratul cerului nu cere de la noi alai și paradă, ci cere să nu sim învățăbiti, cere dragoste creștinască, gânduri pașnice și împăcare cu aproapele nostru. Iată care este pregătirea creștinască, pentru a-L primi pe Împăratul cresc, pentru praznicul sărbătorit de întreaga creștinătate, de la o margine la celalătă a lumii, — Nașterea Domnului.

Sfinta Scriptură a Legii celei vechi ne spune că Iacob, după ce a înșelat pe fratele său Esau, a fugit din casa părintelui său. Nelegiuirea săvârșită apăsa greu asupra sufletului său, fentru a se odihni, el se culca pe pământul gol, iar în jurul lui vedea colinile și văile lării sale, iar deasupra cerului împodobit cu stele. Si după ce adormi, avu un vis minunat. De pe pământul pe care se odihnea dueea o scară pînă la înălțimile ceresti. Pe această scară se urcau și se coborau ingerii Domnului, iar din cerul deschis aude vesteau dumnezeiască despre iertare și mîngierc. Scară din visul lui Iacob este chiar Domnul nostru Iisus Hristos, dumnezeiescul mijlocitor între Dumnezeu și oameni, între cer și pămînt. Care S-a pogorit din cer ca să ne împace cu bunul Dumnezeu, și Care răstignit pe cruce S-a rugat pentru răsfățatorii Săi, lăsîndu-ne prin aceasta o pildă măreță de dragoste, iertare și împăcare. Acum, cînd peste cîteva zile iarăși îl vom vedea Prunc dumnezeiesc în ieșea din Betleem, cu ce îl putem primi mai frumos și mai potrivit, decît cu inima plină de dragoste propovăduță de El, cu inima plină de dorul de a ierta, de a ne împăca? Păginii din vechime nu știau nimic despre toate acestea, nu știau nimic de Dumnezeul Cel adeverat, dar cu toate acestea stimau deosebit de mult pe acel om care ierta pe dușmanii săi și le răsplătea răul cu bine. Cicero, cel mai исусан vorbitor al romaniilor, văzind că Cezar nu numai că nu a pedepsit cu moartea pe vrămajii săi dovediți, ci, iertîndu-le lor răutatea, i-a înălțat pe unii chiar la marii și mai mari, s-a insuflat atât de mult de această putere a lui Cezar, încît l-a numit un „Dumnezeu pămîntesc” și a rostit în cinstea marului Cezar, în fața unei mari mulțimi adunate, frumoasele cuvinte: „A birui orașe și cetăți este un lucru pe care l-au făcut mulți oameni viteji, dar a-și stăpini minia și a-și răsplăti dușmanului răul cu binele, aceasta te face asemenea lui Dumnezeu” (Orațiunea pentru Marcus Marcellus). Acești Ciceron și Cezar erau păgini, neluminati de învățătura lui Hristos. Acum, în apropierea venirii Împăratului păcii, în apropierea Nașterii lui Hristos, trebuie să ne arătăm vrednic de numele frumos de „creștin”, trebuie să ne împăcăm cu vrămajii noștri, să-i iertăm și să scoatem, cu rădăcini cu tot, din inima noastră, orice ură și orice dușmanie. Cîteodată i se pare cam greu unui creștin ca să ierte o nedreptate care i-a făcut și firea omului adesea îl atîșă la răzbunare. Ori de cîte ori fierbe singele în noi de mînie, să ne gîndim la Împăratul păcii, la Domnul nostru Iisus Hristos, care pentru noi prunc în ieșie să-născut, și care ne-a lăsat frumoasa învățătură: „Învățăți de la Mine că sunt blînd și smerit cu inima” (Matei XI, 29). Aceia care și-au intipărit adinc în inimile lor aceste cuvinte și le urmează, trăiesc o viață liniștită, ferită de patimi și de dușmani.

Să ne insuflăm cu toții de duhul iertării și de răsplătirea răului cu bine în viața noastră cea de toate zilele, mai ales acum, cînd puține zile ne mai despărțe praznicul Nașterii Domnului. Iată pregătirea cea mai frumoasă cu adeverat creștinască. Deci, insuflați de acest duh, vom săvîrși fapte de dragoste creștinască, bineînteles că fiecare după puterile sale, și prin aceste fapte bine plăcute Dumnezeului iubirii ne vom putea invredni de a întîmpina după cuviință pe Împăratul ceresc.

Dacă vom fi noi înșine iubitori de pace, atunci și Pruncul care se va naște peste cîteva zile ne va asculta rugăciunea noastră a tuturor și ne va trimite darurile scumpe ale păcii, ne va dărui mai întîi de toate un cuget liniștit și împăcat, mulțumit cu soarta, singura adeverală fericire pe pămînt, pentru că El însuși ne-a lăsat făgăduința dulce și mîngiertoare: „Fericiti săracorii de pace, pentru că aceia și lui Dumnezeu se vor chama” (Matei V, 9).

Se apropie nașterea Domnului! Pregătiți-vă cu toții, dar cu drag, cu bucurie, cu fruntea senină, nu cu fruntea încreșită de necaz, pentru ca atunci cînd ziua cea mare va veni să nu cădeți zdrobiți de oboseală, ci să fiți veseli, drepti, luminati și înțăriți prin credință și fapte bune.

Bucurăti-vă și vă pregătiți! Căci mare zi se apropie, ziua bucuriei creștinilor din întreaga lume, ziua nașterii Domnului, Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

CUVÎNT LA ZIUA A DOUA DE CRĂCIUN Temeiul cultului Maicii Domnului

A doua zi după Nașterea Domnului, Biserica noastră prănuiește pe Maica Domnului, care, prin minunata umbră Sfintului Duh, s-a făcut Biserica cea vie a lui Dumnezeu, cîte insuflată a Împăratului, Pomul vieții ce a rodit Hristos-Domn. În felul acesta, și în strînsă legătură cu lîminatul Praznic al Nașterii Domnului, învățăm a cunoaște temeiul cultului Maicii Domnului.

Fiecare suflet creștin este o Biserică a lui Dumnezeu, cărei temelic s-a pus prin Taina Sfintului Botez și a Mirurii. În aceași Biserică, Hristos își are altarul de jertfă de rugăciune, unde Iisus Hristos și-a făcut într-un suflăcas, acolo El sfîntește un colț și pentru Maica Sa, iar în sfîntul în care Maica Domnului își are locul de cîstea ei, și sfîntele pentru Fiul ei, îl este Biserică Ortodoxă în care Maica Domnului să nu-și aibă ironul și icoana la loc de cîstea și nu se face nici o rugăciune către Fiul ei, în care să nu fie pomenită și ea și să nu se ceară ajutorul ei. Recunoașterea creștină îi păstrează numele și chipul alături de Fiul ei, ca aceleia care este pregătitoarea mintuirii noastre.

O dată cu numele Domnului Iisus Hristos, am învățat a cunoaște și numele Fecioarei Maria, și cu cît chipul lui Iisus se întruchipează mai mult în noi, cu atât mai viu strălucește în inima noastră și chipul Maicii Sale. Cu cît trăsăturile feței Mîntuitorului ni se fac mai cunoscute și privirea sufletului nostru devine mai adîncă în taina persoanei Lui, cu atât ne-simțim mai legăți sufletește și de dumnezelasca Lui Mama.

In viața Mintuitorului o întîlnim la sfîrcire pas. La Naștere îl întîlnim la sinul ei, în luga spre Egipt, odinind la pieptul ei, în Nazarea îl vedem pînă la treizeci de ani supus ei, iar pe ea păstrînd în inimă toate cuvintele privitoare la El. O vedem apoi plină de tristețe, dar și de rezervă, sub crucea Lui, iar pe El luat de pe cruce, iarăși învățuit de pieptul ei, ca și prima dată. Dacă pe pămînt Mintuitorul a făcut-o părășă la suferința Lui, se cuvenea ca și după Adormirea ei să o împărtășească de nesupsa Lui străjucire. Tocmai de aceea, adorarea Lui și supravenerarea ei au devenit nedespărțite. Gîndul și rugăciunca către ea se face, în mod firesc, ecoul și mireasina rugăciunii către El.

Dacă Mintuitorul Însuși nu S-a rușinat de sinul Fecioarei ei după harul cel vesnic, „cînd a venit plinarea vremii” (Galateni IV, 4), a primit a se naște ca Om din ea, atunci nu mai poate fi nici o pricină de a-L scoate din brațele Maicii Sale, spre a-L precumări numai ca Dumnezeu. „Orice duh care mărturisește că Iisus Hristos a venit în trup este de la Dumnezeu. Și orice duh care nu mărturisește pe Iisus Hristos nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist” (I Ioan IV, 2–3). Unde credința și rugăciunea aduc rod, acolo și cultul Maicii Domnului înflorestă și aduce roade. Unde adorarea ei lipsește, acolo trunchiul credinței este bolnav. Adorarea lui Iisus aduce cu sine în mod firesc și venerarea Maicii Sale, iar aceasta promovează adorarea Fiului.

Niciodată cînstirea Fiului nu se micșorează prin venerarea Maicii Sale. Cînstirea Maicii Domnului este tot u formă și cîstirii Fiului ei. Precum mărirearea cerească a Fiului învăluie în strălucire și pe Maica Sa, așa și cîstirea adusă ei se răsfringe asupra Fiului. Chemarea Fiului este oarecum și de a o face pe ea Stăpina lumi, iar întreaga ei viață este închinată slujirii Lui. Ea nu are altă mulțumire, decît a sfînti prin El înimile închinătorilor ei.

Maica Domnului, cu privirea ei blindă de mamă iubitoare, pătrunde înimile noastre și le mișcă. Ea ne ajută să aflăm calea pocăinței, nîngie suferințele, ne întărește în credință și insuflă în inimi hotărîri sfînte, întemeiate pe iubire. Ea este căluza cea mai sigură a înimilor spre Hristos. Cine are pe Maica Domnului Il are și pe Dumnezeu în inima sa și înaintuirea îi este asigurată. Unde Maica Domnului lipsește, acolo temelia mintuirii este primejduită. Cel care și-a legat sufletul de ea, nu e cu puțină să piară. Sfintul Ioan Damaschin spune: „A se preda ei cineva, înseamnă a se îmbrăca în armătura harului pe care Dumnezeu îl dă acelora pe care îl lasă să ajungă la fericire”.

Istoria ne arată că cei care necinsteau pe Maica Domnului au ajuns să nege și dumnezeierea Fiului ei. Cu cît a fost mai curată cînstirea Maicii Domnului, cu atât mai vie a fost și credința în Fiul ei, mai creștinesc traiul și mai înfloritoare virtutile.

Dacă simțim că Mintuitorul e prea departe de noi, incit nu putem atinge nici poala hainei Lui (Matei IX, 21), fiindcă între El și noi stă norul păcatelor, atunci să alergăm la Maica Lui și să-i spunem necazul nostru și ea ne va povățui. Iată dacă jubirea sață de ea năște împuținat să alergăm la Fiul ei și să-i cerem harul unei subiri adeverăate către Maica Lui. Să legăm și inima copiilor de inima ei și a dumnezeiescului Prunc pe care-L vedem în sinul Mamiei, spunindu-le „Iată, mama voastră!” (Ioan XIX, 27), „Cinstiți-o!” Iar ei să-i închină copiii, zicindu-i: „Iată fiili tăi! Ocrotește-i”!

Așadar, Crăciunul pe care-l prăznuiim în aceste zile este sărbătoarea de înfrângere a familiei creștine cu Sfânta Familie din Betleem.

CUVÎNT LA SF. MUCENIC ȘI ARHIDIACON STEFAN

Mucenicia, credință care a biruit lumea

Ziua morții celui dintii mucenic al Creștinătății, cea dintii jertfa de sânge pe temelia Crucii lui Hristos, care este arhidiacconul Ștefan, ne face să putem cunoaște că la temelia Bisericii creștine, care nu este o împărătie din lumea aceasta, nu stă nici înțelepciunea omenească, nici puterea luminoasă, ci imitarea jertsei de bunăvoie a Mintuitorului Iisus Hristos.

Două lumi s-au ciocnit: Pe de o parte „lumea“ cu cei necredincioși, fiindcă îi vădesc faptele rele, cautând să înnece în sânge adevărul, și de celealtă parte „duhul lui Hristos“ care nu se teme de cei ce acțid trupul, pe care nimic nu-l poate despărți de iubirea lui Dumnezeu și de aceea îndrăznește, știind că Hristos Domnul a „biruit lumea“ (Ioan XVI, 33).

Acest conflict îl vedem dezvoltat și la moartea lui Ștefan, unul din cei sapte diaconi, „bărbat plin de credință și de Duh Sfint... plin de har și de putere, care făcea minuni și semne mari în popor“ (Fapte VI, 5–8).

Cind, în sinagoga din Ierusalim, s-a discutat despre dumnezeirea lui Iisus Hristos, negindu-se aceasta, Ștefan adevărul cu atită putere, încit răufăcătorii Mintuitorului „nu puteau să stea impotriva înțelepciunii și a Duhului cu care el vorbea“ (Fapte VI, 10). De aceea s-a recurs, ca și în cazul Mintuitorului, la martori minciinoși, care ziceau: „Acest om nu încreză că vorbi cuvințe de hulă împotriva acestuia loc sfînt și a Legii. Că l-am auzit zicind că Iisus Nazarineanul acesta va strica locul acesta și va strica datinile pe care ni le-a lăsat nouă Moise“ (Fapte VI, 13–14). În zadar cuvintarea lui Ștefan a fost plină de duhul adevărului, sprijinită pe dovezi din Sfânta Scriptură, care mărturiseau că Iisus Hristos este Mesia cel făgăduit; că cei orbiți de necredință nu au putut scăpa de muștrarea glasului arhidiacconului Ștefan, decât ucigindu-l cu pietre. La această faptă era și tinărul Saul, care păzea hainele ucigașilor Sfîntului Ștefan (Fapte, VII, 18).

In felul de a se purta, precum și în moartea Sfîntului Ștefan, vedem repetindu-se felul de viață a Mintuitorului Iisus Hristos. Aceeași rîvnă pentru a vorbi adevărul, aceeași lipsă de teamă în fața morții, aceeași răbdare a chinurilor, aceeași iertare și rugăciune pentru ucigași (Fapte, VII 60), și aceeași împăcare în fața morții nevinovate, care face să strălucescă fața celui „adormit“, ca a unui înger. Singele mucenicii s-a făcut cu adevărul sămînța Creștinismului, precum spune Tertullian.

Moartea celui dintii mucenic creștin ne arată puterea cea neînfrință a credinței care a biruit lumea. Abia a strălucit Soarele Dreptății în lume și iată că mucenicii creștini, dorinți de a se muta la adevărata viață, s-au grăbit a și-o răscumpără pe aceasta treacătoare, urmând pe Domnul.

Ca un ostaș și slujitor credincios al împăratului Hristos, Sfîntul Ștefan mărturisește că un leu pe Iisus cel Unul Născut și trece, prin sânge, la patria cerească, între „cei întii născuți“ ai Bisericii și „casnici ai lui Dumnezeu“ (Efeseni II, 19). Stăpînul a venit la noi cu trup, iar sluga a ieșit din trup, spre a se sălășui cu cetele cerești. Rîvnind viața îngerească, atunci cind Stăpînul cu chip fără merit a intrat în peștera lumească, Ștefan, începutul mucenicii, ieșe din răulatea omenească, împins fiind de dragostea Stăpînului Hristos. Bătăile cu pietre s-au făcut pentru Ștefan adevărat, trepte și scări spre suircă la cele înalte.

Mai mult decât cu aur și pietre scumpe, cununa lui din pietre aruncate s-a făcut piatră scumpă, păstrată în vîstierile creștini. Primul mucenic Ștefan strălucește astăzi în Biserică precum un luceafăr alături de Soare.

Dovadă că singele mucenicii și pilda vieții creștine a rodit biruința Creștinismului este și cazul convertirii prigontorului Pavel (Saul) și schimbarea lui în cel mai zelos Apostol al lui Hristos. Rugăciunea muceniciului Ștefan, pentru ucigașii săi, a rodit nespus de mult. Pe cind răufăcătorii socotea că prin moartea lui Ștefan au acoperit un izvor, că au amuțit o gură cu puterea unei trîmbite și au scos din luptă un luptător aprig pentru Hristos, Domnul deschide în locul lui un alt izvor, o altă gură și pune un alt luptător în persoana Sfîntului Apostol Pavel. Acesta a biruit în luptă dintre „lume“ și duhul lui Hristos, nu prin foc și sabie, ci prin puterea sufletului creștin înzestrat cu credință, răbdare și iubire chiar și față de dușmani. Această luptă continuă și astăzi și altă cale nu este de a cîștiga cununa biruinței, decât cea arătată de Mintuitorul: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepcde de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie“ (Matei XVI, 24).

Prin venirea lui Hristos în lume, ușile mintuirii ne sint deshise și brațele Tatălui ceresc intinse ne așteaptă. Iubirea lui Iisus Hristos ne cheamă și ne înțeамnă ca prin viața creștinească credincioș, ca și a Sfîntului arhidiaccon și mucenic Ștefan, să dobindină mintuirea cea veșnică.

DUMINICA DUPĂ NAȘTEREA DOMNULUI Ura fără pricină

Cu mare bucurie și mingiile susținătoare am sărbătorit cu zeii, de la o margine la cealaltă a lumii, marele praznic al Nașterii Domnului și Mintuitorului nostru Iisus Hristos, am sărbătorit amintirea acelei zile mari, în care o lumină nouă s-a venit în lume, o lumină care avea să schimbe fața lumii și traiul între oameni.

Indată după Nașterea Domnului, au venit la Ierusalim cei trei crai de la răsărit, ca să se incline Pruncului nou-născut. Acești trei crai erau oameni foarte învățați, cunoșteau foarte bine Scripturile, cu toate că erau de alt naem și știau că în curind trebuie să ne nască cel proorocit de Scripturi. Văzind că pe cer a răsărit o nouă stea, mare și frumoasă, ei au înțeles că această trebuie să fie un semn cereș, de a vesti lumii Nașterea lui Iisus Hristos. Știind că Iisus va fi împărățul tuturor popoarelor, cei trei crai de la răsărit s-au încercat cu daruri: aur, smirnă și tâmlie și au pornit pe urma stelei, spre locul unde s-a născut Iisus, ca să îl se închine. În drum s-au opriți la Ierusalim și acolo au intrat la împăratul Irod, întrebând: „Unde este regele iudeilor Cel Ce S-a născut? Căci am văzut la răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui“ (Matei II, 2).

Vestea despre sosirea celor trei crai și despre nașterea împăratului iudeilor, Căruia au venit ei să îl se închine, încă pe cind era Prunc nou-născut, s-a împinzat foarte repede în tot Ierusalimul. „Să auzind, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el. Si adunind pe toți arhierii și cărturarii poporului căuta să afle de la ei: unde este să se nască Hristos? Iar ei i-au zis: în Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul“ (Matei II, 3–5).

Auzind toate acestea, Irod cheamă la el pe cei trei crai, îi întrebă cu de-amănuntul despre steaua care a răsărit pe cer și pe care ei au văzut-o, zicindu-le să meargă apoi la Betleem și să întreacă acolo despre nașterea Pruncului, și dacă îl vor găsi, la întoarcere să se abată pe la el și să-i spună și lui despre Pruncul Iisus, ca să se închine Lui.

Magii pleacă spre Betleem, îl găsesc pe Iisus și îl se închină Lui, aducindu-l darurile pregătite: aur, smirnă și tâmlie. Ei aveau de gînd să se întoarcă totuși prin Ierusalim și să-i ducă lui Irod vesteala cea îmbucurătoare că L-au aflat pe Mesia Cel nou-născut. Dar un inger li se arată în vis și le poruncește să nu se abată pe la Irod, ci să plece pe altă cale, spre țara lor.

Irod văzind că cei trei magi nu se mai întorc, a dat poruncă să fie căutăți prin Betleem și prin toate împrejurimile. După puțină vreme a primit stirea despre magi, că ei au plecat spre țara lor. Irod s-a umplut de minie, dar în același timp și de frică. A început să se teme tot mai mult de acel îmoșrat al iudeilor, despre care spuneau Scripturile că va stăpini peste toate popoarele, punindu-și în gînd să-L omoare cu orice preț. Poruncește ostașilor să meargă la Betleem și să omoare pe toți pruncii din Betleem și din toate împrejurimile de la doi ani în jos. El credea că dacă să îmoare pe toți acești prunci, îl va omori și pe Iisus. Dar acestea toate nu s-au împlinit, pentru că înainte de a sosi ostașii la Betleem, un inger s-a arătat dreptului Iosif în vis, zicindu-i: „Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo pînă ce îți voi spune, fiindcă frud are să caute pruncul ca să-L ucidă“ (Matei II, 13).

Cind ostașii au sosit și au început groaznica ucidere, Iisus era deja în Egipt.

Irod să murît curind după aceea. Atunci îngerul Domnului s-a arătat iarăși în vis dreptului Iosif și i-a zis: „Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în pămîntul lui Israel, căci tu murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului“ (Matei II, 20). Iosif a făcut precum a poruncit îngerul, dar auzind că în Iudeea domnește Arhelau, fiul lui Irod, îl era frică să se întoarcă la Betleem și în felul acesta se așeză în Nazaret „ca să se simplinească ceea ce s-a spus prin prooroci că Nazarenan se va choma“ (Matei II, 23).

Abia s-a născut Iisus în peștera din Betleem că ura împotriva Lui și începuse. O ură ingrozitoare, o ură de moarte. Si pentru ce? Pentru care vină? Pentru nimic și fără nici o vină. Iisus era doar prunc nevinovat și ura împotriva Lui începuse din cauză că cei trei magi au mărturisit că El este Împăratul iudeilor și pentru minunile ce s-au arătat la nașterea Lui. La judecarea lui Iisus și la sentința morții scrisă pe crucea pe care să a fost răstignit, putem afla același lucru, aceeași ură fără pricină, aceeași dorință de a fi omorit cu orice preț.

Hristos a mărturisit sub jurămînt că El este cu adevărul Fiul lui Dumnezeu. În sentința morții scrisă pe cruce i-apus următoarea vină: „Acesta este Iisus, regele iudeilor“ Matei (XVII, 37).

Deci, iată că nu pentru o vină oarecare, ci pentru că El s-a numit ceea ce era și este cu adevăr, a fost răstignit pe crucea de pe Golgota.

O dușmănie înversunată L-a urmărit pe Iisus în decursul întregii Sale vieți pămîntesti, de la naștere pînă la moartea pe cruce. Acea ură și dușmănie n-au început pînă astăzi.

Nu este om pe pămînt să nu aibă dușmani, de voie sau fără voie, prin mindria noastră, printre-o purtare necuvîncioasă, cu cei din jurul nostru, prin cuvinte răutăcioase, prin săpte rele, jignind pe cineva fără să vrem, iar aceștia ne poartă dușmănie chiar o viață întreagă. Însă Mîntuitorul Iisus Hristos ne mîngâie zicind: „Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi Mă urit” (Ioan XV, 18). „Dacă Mă-prizonit pe Mine și pe voi vă vor prigoni...” (Ioan XV, 20). „Dar cel ce va răbdă pînă la sfîrșit, acela se va mintui” (Matei XXIV, 13).

Mîntuirea este ţinta noastră supremă, dar mîntuirea se poate cîştiga numai prin credință, răbdare, bunătate, umilință și prin luptă neîncetată pentru apărarea Bisericii și legii lui Hristos. Însăși viața Sfinților Apostoli, viața arhiereilor, viața mucenicilor și a sfintilor a fost o luptă continuă pentru apărarea dreptei credințe și a Sfintei noastre Biserici.

Să rugăm pe pruncul Iisus Hristos, nou născut, să ne facă mai răbdători și supuși mai buni și mai blinzi. La acestea să ne îndemne praznicul mare al Nașterii Domnului pe care l-am sărbătorit cu bucurie și mîngiere!

Acste gînduri frumoase să prindă rădăcini în inimile noastre, după serbarea Nașterii Domnului, și atunci vom putea fi încredințați că vom primi cununa biruinței în împărăția Sa.

*Toate cuvîntările la duminici și la sărbătorile Crăciunului, sunt semnate de
Protosinghel OLIVIAN BINDIU*